

Primorski dnevnik

Postojna plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 274 (11.402)

TRST, nedelja, 12. decembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Popuščanje na naši koži

V tork se bo delna skupščina lotila obravnavne zakonskega osnutka o izvajanju tistega dela delne urbanističnega načrta (PUR), ki predvideva učinkovitejšo varstvo narave v skladu z rekreacijskimi, turističnimi, društvenimi in gospodarskimi potrebami prebivalstva ter deli ozemlja Furlanije - Julijske krajine na 76 zaščitnih območjih, in v razsežnostnem pogledu na 14 naravnih parkov. V tem načrtu je seveda tudi naš Kras, ki sovpada z naravnim parkom št. 6. Zakonski osnutek, v nekaj besedah povedano, predpisuje uresničevanje naravoslužnega postopka s pospešitvijo urbanističnih ukrepov in v ta namen dodeljuje tudi izdatke na finančna sredstva občinam in medobčinski konceptjem za načrtovanje, ustanovitve in upravljanje naravnih parkov oziroma zaščitnih območij sploh, v posebnih primerih javnih koristi pa lahko delna poseže tudi neposredno. Če bo osnutek odobren, in nobenega resnejšega in utemeljenega razloga ni, da bi se to ne zgodilo, bomo ta delni ukrep v prihodnje na kratko označevali kot zloglasni zakon št. 326.

Zakaj zloglasni? Ker bo čisto enostavno prispeval zelo velik delež k odvajanju teritorija naših narodnostnih skupnosti. Odzval nam bo pravico, da sami odločimo nad dobrim delom našega teritorija. Predvideno je celo razlaševanje (kot bi ga ne bilo še dovolj). Omožiti bo takšno omejitve, da bomo odleži lahko samo še najmanjši izletniki na lastni zemlji, ki so strelja obdelujejo in negujejo in s tem istočasno skrbimo za njeno najboljšo naravno ravnovesje in zaščito. Najboljši ekolog je tisti, ki z naravo živi v stalnem neposrednem razmerju vzajemne ljubezni, spoštovanja, vzajemnega po- plačevanja. Temu pravimo z drugimi besedami aktivna zaščita in takšno zaščito pozna in uresničuje kraški kmetovalec že desetine in desetine rodov. Iz kraškega kamna in skope zemlje mu je z neverjetnim trudom uspelo iztisniti življenjske sokove, a istočasno opleniti njihove naravne čare in oman- no privlačnost.

Naši ekologi ponujajo v zameno pastvina zaščito, čeprav je neradi označujejo s tem nazivom. Zaščito, ki preprečuje človeku vsakršno po- sego v naravno okolje.

Da bo vse jasno: mične ne na- sprotuje težnjam moderne časa, ki je s svojim hitrim tehnološkim napredkom strahotno pospešil ne- varnosti najrazličnejših onesnaženj, da proizvede tudi protisredstva, s katerimi se bo zaščiti okolje, z zapisana da se v državi ustavi in z njo se strinja sleherni Krasovec. Ne more pa razumeti (in to stalno ponavljamo) zakaj ne prodré v za- pest večine, poleg upravičenih in hvalrednih zaščitnosti nad u- sodo gozdov in puštin, dolin in sončnih gričev, strn in srnjakov, travne bilke in izdolbene kama- tudij kanček zaščitenosti nad u- sodo človeka, ki kot vsako drugo naravno bičje med temi naravnimi čudeti živi, se oplaja, umira in ustvarja.

Ko zremo o osnutku zakona št. 326, ne moremo mimo takšnega razmišljanja. Zaščita, ki jo pred- laga, ima lahko svoj smisel v ne- preglednih gozdovih Karnije, v predelih, kjer na razdalje topov- ske strela ni žive duše, ali pa nasprotno v majhnih naravnih oazah, kot je na primer dolina Predol. Kakšen smisel pa ima takšna zaščita za skoraj ves Kras, ki se gnele na ozkem jeziku zma- je, če ne tega, da mu omogoči tradicionalni kmetijski - proizvodni razvoj, na katerem se je kraški člo- vek ohranjal in s tem ohranjal tu- di svoje jezikovne in kulturne zna- čilnosti?

Zakon, ki sloni na takšnih po- stavkah, ne more biti sprejemljiv za našo narodnostno skupnost. Iz njega čisto enostavno vije duh ti- čnega kolonialnega odnosa: pre- vlada mesta nad vasjo, zmaga et- nizma prostega časa nad kmetijs- ki dejavnostmi in v končni oce- ni: dodelitev Krasa v ekskluziven užitek širše skupnosti ter emar- ginalizacije slovenskega kraškega kmeta.

Če zakon št. 326 iz vseh teh raz- logov odločno odklanjamo, ga še z večjim ogorčenjem odklanjamo ob spoznanju, da se je v zadnjem letu, odkar ga je delni odbor predložil (16. septembra 1981), do danes, njegov tekst bistveno po- slabšal in škodo naše kraške skup- nosti. Da bo zadeva boljše razum- ljenja, moramo nekoliko v zgodovino ekoloških priredavajev na Trškiškem. Na začetku je bil državni zakon 44/71, ki ga vsi boljši kraški rez- vatisti, krogi Belci o kraških rez- vatih. Vroči kostanj naj bi po tem zakonu potegnila iz žerjavice de- žela, ki je v sedemdesetih letih predložila kar štiri zakonske osnu- teke. Vsi so dobesedno pogoreli in pogoreli so v prvi stvari zato, ker se jim je naša narodnostna skup- nost ognjevit postavila po robu. V tedanjih bitkah je bila vselej postavljena osončna zahteva: če bi bilo treba v skrajnem primeru rezervirati določene kraške pre- dele, naj se omogoči vsaj to, da

jih bo upravljala Kraška gorska skupnost, ki je po svoji sestavi in bistvu najbližja Kraševcu in nje- govim problemom. Če je bila de- žela na začetku gluha, se je pri- zadnjem osnutku omehtala: dolo- čitev KGS za upravljanje rezerva- tov je predstavljala na neki način priznanje našim dosedanjim pri- zidevanjem.

Osnutki o kraških rezervatih so šli, kot rečeno, po zlu, delala pa je kljub temu naša načina, da so po- tem ko smo jih pahali skozi vrata, ustopili skozi okno. Delala jih je enostavno vključila v delni ur- banistični načrt, s čimer so spre- menili ime (postali so naravni par- ki), niso pa spremenili bistva, osta- li so klasični kraški rezervati z vsemi nemogočimi omejitvami, ki jih poznamo. Četudi prekršeni, so kraški rezervati v prvotnem zakons- kem osnutku št. 326 ohranili pri- vilegije, ki mu tako lahko rečemo, da jih upravlja Kraška gorska skupnost. To je določal znameniti člen št. 8. Toda osnutek je romal v komisijo in ko je prišel iz nje, ni imel več člena št. 8. Brez tega člena bo tudi šel v tork v raz- pravo delnega sveta.

Kaj se je zgodilo? Tu preha- mo na izrazito politično področje in tu prihajajo na plan posem dru- gačne vrste ekologi. Tisti, ki jim je Kras slej ko prej teritorij za kolonizacijo in za še večje zas- uženje domačinov. Poznamo jih že kot obračevalce kovance. Ime jim je: Cecovini, Gambassini, Irneri, Alessi itd., itd. V skladu s svojo po- litično linijo je LPT v svojstvu ta- kratnega ekskluzivnega upravitelja trške občine in pokrajine zahte- vala, da se Kraška gorska skup- nost izloči iz spiska možnega up- ravitelja kraških rezervatov, češ da je to protustavno in nasprotu- je zakonu št. 442. Tega morda v za- četku ni nihče na delu jemal re- šno, toda po zadnjih volitvah, ko se je LPT po znanih dogodivščinah priključila orbiti drugih strank in začela na drugačen način postavl- jati svoje zahteve, je tudi ta zahte- va naletela na drugačen posluh. Ne smemo pozabiti njenega spozna- ma z laično socialističnim tabo- rom in delne krize zaradi krščen- skodemokratske užitenosti, kar je postavilo politična pogojanja na drugačne temelje in dvignilo celo ljudskim zahtevam (ki bi jim morda lahko rekli tudi politična iz- siljevanja). Dejstvo je, da je bila zahteva po črtnju člena št. 8, ki jo je v pristojni delni komisiji for- malno postavil listar Pellis, spre- jeta in je zato zakonski osnutek v odnosu do naše kraške skupnosti, pooblašeni spadek, ki nam je v se- robi škodo, kot bi jo zakon o na- ravnih parkih sicer imel.

Mimo ravnanja liste za Trst, ki je dosledno njeni dosedanjim po- litičnim linijam, pa se moramo vprašati, kako je mogoče, da so druge stranke pokazale v tem primeru tak- šno nedolodnost. Če bi za zakon 326 iskali še kakšen naziv, bi mu lahko rekli »mojstrina smatne- ga popuščanja«, ali še bolje: »za- kon spuščenih hla«. (Zal ne gre za osamljen primer, prej bi rekli, da je to le eden od aspektov poli- tične popuščanja pred nazadnjaki- mi silami).

Ostaja samo še ena možnost za delno rehabilitacijo. To je torko- va seja, kjer bo morala vsaka stranka (ne vemo če s sklonjeno ali dvignjeno glavo) izreči svoje mnenje. Naši kmetje jim bodo prav poteno temočnost prišlih in v njih jim bo prisluhla vsa naša narodnostna skupnost.

DUŠAN KALC

PO DOKAJ NEZANIMIVI IN SORAZMerno KRATKI RAZPRAVI SENAT IZGLASOVAL ZAUPNICO FANFANIJU JUTRI RAZPRAVA V POSLANSKI ZBORNICI

Za zaupnico so glasovali senatorji štirih strank vladne večine ter SVP in UV, proti komunisti, radikalcem in misovci, republikanci pa so se vzdržali

(Od našega poročevalca)

RIM — Fanfanijeva vlada je sinoči prejela zaupnico v senatu. Za zaupnico je glasovalo 176 senatorjev KD, PSI, PSDI, PLI, SVP in UV, proti pa 147 senatorjev KPI, PR in MSI. Republikanci so se vzdržali. Fanfani je tako preostil prvo oviro in jutri se bo začela raz- prava v poslanski zbornici, ki se bo končala predvidoma v srede zvečer z glasovanjem o zaupnici.

V senatu je v razpravo o zaupnici med drugim posegel komunist Chiaromonte, ki je napovedal odločno in lojalno opozicijo svoje stranke do Fanfanijeve štiristranske vlade. Program, ki ga je prebral pred- sednik vlade, komunistov sploh ne zadovoljuje. Prav tako se komu- nisti ne strinjajo s sestavo Fanfani- jevega kabineta. Fanfani je moral kloniti ne le pritiskom strank, temveč pritiskom posameznih struj in sestava vlade je veran odraz tega stanja. Chiaromonte je očital Fanfaniju, da je zamačal marsi- kateri pomemben problem, na pri-

Amintore Fanfani

mer vso zadevo P2, vprašanje »des- saparecidosov« v Argentini, med katerimi je mnogo italijanskih državljanov in ni niti omenil mo- nosti, da bi Italija priznala orga- nizacijo za osvoboditev Palestine. Glede evroiztreklov pa se je Fan- fani izsloval na obveze prejš- njih vlad in sploh ni omenil mo- nosti, da bi ustavili gradnjo opo- risar v Comisu in tako prispevali k ustavitvi oboroževalne tekme. Prav tako n. Fanfani omenil pri- zadevanj za vzpostavitev novega svetovnega gospodarskega reda ter zahteval pojasnila v zvezi z ita- lijanskim stališčem do sibirskega plinovoda.

Vlada mora, če se dejal Chiaro- monte, poseči v hud spopad med družbenimi silami, med Confindu- strio in sindikalnim gibanjem gle- de cene dela. Poleg tega mora država vrniti delavcem v toku le- ta 1983 več kot 4 tisoč milijard lir, ki so jih slednji plačali v o- bliko davkov. Chiaromonte se je strinjal z vlado, da je treba skre- piti javne izdatke, vendar ne na tak način, kot predlaga Fanfani in ki prizadenejo zgolj gospodarsko šib- kejšo plačo. Brez je treba pra- vično porazdeliti. Skratka, komu- nisti so proti tej vladi in njene- mu programu, ki je naperjen pro- ti delavskemu gibanju in bo zato njihova opozicija trda in netz- prosna.

izšla poražena iz referendumu o razporoki — danes je simbol okre- pitve KD, njenega povratka v pa- lačo Chigi. Zato sta bili potreb- ni dve leti komunističnih volilnih uspehov, tri leta nacionalne enot- nosti, pet let Craxijeve politike in skoraj dve leti Spadolinijevega predsedstva vlade, vse to samo zato, da bi se Fanfani spet vrnil na oblast.

Razprava v senatu o zaupnici Fanfanijevi vladi se je zaključila z repliko predsednika vlade in z glasovalnimi izjavami. Fanfani je odgovoril takorekno vsem in zagovarjal program, ki ga je potreboval, da se popravljajo o raz- rožitvi, ki so pozitivno zaključili, sicer bo namestitev pershingov in cruizov neizogibna.

Omeniti je treba še nekatere za- nimive ugotovitve radikalca Spa- daccie, ki je dal zelo zanimiv in pesteren opis Fanfanijevega po- vratka na čelo vlade. Fanfani je bil leta 1974 simbol KD, ki je

mnevne naklonjenosti vlade do stališč Confidustrie je Fanfani menil, da bo vlada proučila na- čin fiskalizacije socialnih dajatev, da slednji ne bi bil pri prispevek delodajalcem. Zavrniti pa je ko- munistične trditve glede cene delovne sile in vprašanje pre- mične lestvice. Vlada bo pose- gla, da bi pospešila sporazum med družbenimi silami, da bi po- spešila boj proti inflaciji in o- lažala politiko razvoja. Skratka, Fanfani je odgovoril vsem in ni- komur, saj v primerjavi s svo- jim petkovim poročilom ni vne- sel v repliko nobene bistvene novosti.

IVAN FISCHER

RIM — Trije skesanji teroristi neofašistične skupine NAR so rim- skim sodnikom podali nove ele- mente za preiskavo o uboju časn- karja Mina Pecorellia, direktorja revije O.P. Sodniki sicer vztraj- no molčijo, vendar se je izvedelo, da so vsi trije označili svojega pajaša in enega od voditeljev NAR, Floravanti, za dejanskega izvršilca naročenega uboja.

«PRIMER ANTONOV» ZAVZEMA VEDNO ŠIRŠA RAZMERJA

Včeraj je tudi Italija odpoklicala svojega veleposlanika iz Bolgarije

Odnosi med obema državama so tako zdrknili še za stopnjo nižje - Tajnik UIL Benvenuto pričal o Scricciolovih zvezah - V vso zadevo naj bi bila vmešana tudi KGB

RIM — Diplomatski odnosi med Italijo in Bolgarijo so dosegli novo kritično točko: Italijanski zunanji minister Colombo je namreč včeraj odpoklicala ena posvetovanj v Rim italijanskega veleposlanika v Sofiji, Carla Rossija Arnauda. Čeprav se skušata obe strani izogniti dramati- ranju trenutnih odnosov med obema državama, pa je vendarle res (ob tem da je svojega veleposlanika Venelina Kozeva poklicala v Sofijo »na posvetovanje« tudi Bolgarija), da italijanski veleposlanik v bol- garski prestolnici po drugi svet- ovni vojni doslej še nikoli ni od- šel v Rim na »nujno posvetovanje«.

Sploh pa se razkritja ozadja a- tentata na papeža Janeza Pavla II. razraščajo v afero velikih raz- merij. Preiskovalni sodnik Ferdi- nando Imposimato je včeraj več kot pet ur zasliševal kot prič- glavnega tajnika italijanske sin- dikalne organizacije UIL Giorgio Benvenuto. Ta mu je razkril šte- vilne podrobnosti o vloži in nalo- gah, ki jih je imel bivši načelnik urada za stike s tujino Luigi Scricciolo v okviru sindikata, kot tudi njegova žena Paola Elia. Scricciolo je trenutno v zaporu, žena je zaradi bolezni na začasnih prostosti, oba pa sta obtožena po- kusa vojaškega in političnega vo- junjenja, kot tudi članstva v obo- roženih tolpah in sodelovanja pri ugrabitvi ameriškega generala Do- ziera.

državami sploh. »Zunanji mini- ster« KPI Pajetta pa je zahteval, naj Colombo podrobno poroča o celotni zadevi italijanskemu parla- mentu.

Podrobne izjave in mnenja so iz- rekli tudi nekateri drugi vidni predstavniki italijanskega politi- čnega življenja, celotni razvoj »pri- mera Antonov« (ki pa že krepko presega značaj afe, v katero naj bi bila zapletena zgolj ena ali dve osebi) pa jasno kaže, da je atentat na papeža sprožil pro- ces, ki lahko zavzame izredno me- narodna razmerja. Prav zato je morda razumljivo, zakaj obe stra- ni ukrepa nad vse previdno in se čim bolj izogibata vsakemu dra- matiziranju celotne afe.

Shultz včeraj prispel v Rim

RIM — Sinoči je prispel v Rim na večdnevni obisk ameriški zua- nji minister George Shultz. Nje- gov prihod sodi v okvir obiskov evropskih prestolnic (Bonn, Bru- selj, Haag, Rim in Pariz).

Za danes ni predvidena nobena aktivnost ameriškega državnika.

V PARLAMENTARNI RAZPRAVI O ZAUPNICI VLADI

Fontanari o Slovencih Fanfani pa niti besedice

Predstavniki PPTT zahtevali, naj vlada prepriča- no podpre osnutek zakona za globalno zaščito

RIM — V petek je v poznih ve- černih urah spregovoril tudi sena- tor Fontanari, ki je edini, čeprav na kratko in splošno spregovoril o vprašanjih slovenske narodnostne skupnosti in Italiji.

Fontanari je omenil nekatera specifična vprašanja boscenske in tridentinske pokrajine ter nato de- jal: »Dovoljujem si zahtevati po- spešitev postopka za odobritev za- kona v korist ladinske manjšine v tridentinski pokrajini ter pre- pričano podporo vlade zakonske- mu osnutku za zaščito slovenske manjšine v Italiji, osnutku, za ka- tera se je postopek v tem do- mu parlamenta že začel. Gre za ukrepe, ki ne predstavljajo nobe- nega bremena za državo, temveč zagotavljajo pravično priznanje svetih pravic državljanov, ki ži- vijo v italijanski republiki in ki prispevajo k njenemu kulturne- mu bogastvu.«

»Ob koncu, je dejal se Fontana- ri, naj omenim obnovitev, upajmo skorajšnjo obnovitev, konvencije o radijskih oddajah za nemško, la- dinsko, francosko in slovensko jezi- kovno manjšino. Obenem je treba

skleniti sporazume za televizijs- ke oddaje za omenjene manjšine, konvencije, ki se vlečejo že dolga leta.«

V repliki se je manjšinskih vpra- šanj dotaknil tudi Fanfani in de- jal: »Senator Mitterdorfer je o- pozoril na probleme nemške jezi- kovne manjšine. Čeprav smo isto- časno poslušali tudi pomisleke, ki jih je s tem v zvezi izrazil senator Pozzo, moram potrditi to, kar je že rekel predsednik vlade Spadol- ni, in sicer v skladu z načelom usta- ve in posebnega statuta, poleg za- ključkov paritetne komisije. Po- stopek, ki je v teku, se bo torej zaključil sporazumom s predstavi- telstvom manjšine. Zagotavljam tu- di senatorju Fassona, da bodo nor- me za Dolno Aost, ki so bile pred kratkim sprejete, kmalu začele veljati. To zadeva tudi poseg se- natorja Fontanaria v zvezi s pre- ostalimi vprašanji manjšin v tri- dentinski pokrajini, o katerih je govoril.« Tako je rekel v svoji re- pliki predsednik vlade Fanfani, in to je bilo obenem vse, kar je povedal o manjšinah. Kljub izre- cemu opozorilu senatorja Fontana- rija, je na vprašanje Slovencev, Fanfani omenil le manjšine v tri- dentinski pokrajini, se pravi La- dince, niti z besedico pa ni ome- nil Slovencev. (if)

Poljska čaka na prekluc ukrepov

VARSAVA — Poljska z negoto- vosti pričakuje politične preme- ke naslednjih dni, ki jih oblasti že nekaj časa napovedujejo. Odlo- čitev o preklicu vojaškega stanja je sicer na dani: lahko ga bo o- značil general Jaruzelski za da- nes napovedanem televizijskem nastupu, lahko ga bo na juturnjem se- zedanju sprejel poljski sejm, lahko se bodo časi še zavlekli. Gotovo je le dejstvo, da so o o- blaosti za sprostitve režima odloči- le bolj iz formalnih kot vsebi- skih razlogov, ki so jih narekovala tako notranje kot mednarodne po- litične razmere in nenazadnje tu- di ameriške gospodarske sankcije. Iz nastopov nekaterih predstavni- kov poljske vlade, ki trdijo, da ne- varnost delovanja sovražnih sil še zdaleč ni pojenjala, pa je mo- goko sklepati, da bo proces demo- kratizacije na Poljskem še dol- ga, da ga bo uvedlo dolgotrajno pre- hodno obdobje, v katerem bo vo- jaško stanje sicer preklicano, a bo državna oblast ohranila klju- čen nadzor nad družbenimi sila- mi. Partijski organ Trybuna Lu- du v zvezi s tem piše, da bodo skorajšnje odločitve po eni strani omogočile normalizacijo poljskih razmer, po drugi strani pa bodo pomenile prepreko za vse posku- se njene spodkopavanja in vr- nitve k nesprejemljivim dogaja- njem v letih 1980 in 1981.

Ostre besede vsebuje uradni poljski odgovor na predvčerajšnji govor ameriškega predsednika Reagana, ki je pozval Varšavo k sprejetju etimskih ukrepov za li- beralizacijo: vladni glasnik Ur- ban je dejal, da namerava Polj- ska svoje probleme reševati brez ameriškega pogojevanja

Težaven pristanek sovjetskih vesoljcev

MOSKVA — Sovjetska vesoljca Berezovoj in Lelidnev sta pristala po svojem 21. dan trajajočem bi- vanju v vesolju v dokaj dramati- čnih okoliščinah. Tik pred njunim pristankom je bil namreč razbe- snelo v kazastanski puščavski stepi kjer sta se dotaknila tal, hu- do snežno neurje, topolnara pa je kazal 15 stopinj pod ničlo. Prvi oskrbovalni helikopter s pomožnim osebjem in zdravniki se sploh ni mogel približati do njiju in je šele drugi z največjo težavo prinesel pomoč. S krajša pristanka pa so vesoljca lahko odpeljali šele v jutranjih urah.

KAIRO — Hud požar je včeraj zajel v Aleksandriji Carlton hotel, ki stoji v središču mesta. V po- žaru je izgubilo, po dosedanjih po- datkih, življenje enajst oseb, šest- najst pa je bilo ranjenih. Ta požar je le ena izmed hu- dnih nesreč, ki so prizadele v za- dnjih štirih dneh Egipt. V četrtak je padel v Nil avtobus in 18 po- tnikov je utonilo. Istega dne se je v Charabeyhu s staro hrano zastrupilo in umrlo 17 oseb. V predmestju Kaira pa se je zruši- la naka (na črno zgrajena) šest- nadstropnica. Doselej so iz ruševin potegnili približno 50 trupel, kakih štiriideset pa jih še vedno iščejo.

SPORAZUM MED VLADO IN SINDIKATI

Nobenih odbitkov za «davčni grabež»

Z 2.850 milijardami, ki jih bo država tako prihranila, bodo izvedli reformo davka IRPEF v prihodnjem letu

RIM — Dodaten davčnih odbi- kov pri decembrski plači ne bo. Ministri Bodrato, Forte in Scotti so o tem uradno obvestili sindi- kate na včerajšnjem sestanku, na katerem so predstavniki vlade za- govarjali podatke državnega sta- tističnega zavoda ISTAT, katerim sindikati oporekajo. Država si bo tako obdržala 2.850 milijard, ki bi jih bila morala sicer razdeliti med delavce. Pač pa so se ministri obvezali, da bodo ta denar izkoris- til za reformo davka IRPEF za prihodnje leto, kar naj bi pome- nilo, da bodo ta denar vrnili dav- koplacem v letu 1983. Prav tako so se obvezali, da bodo z nu- njim vladnim ukrepom ohranili tudi za prihodnje leto »prvo tra- ženo« davčnih odtegljajev, torej ti- sto, ki so se delodajalci vrnili v službenec z novembrsko plačo. Skupno gre za nekaj več kot 2.000 milijard lir, od katerih zaveza 1.700 milijard odvisne delavce.

Na včerajšnjem sestanku pa ni zadovoljen radikalni poslanec Cal- derisi, ki je izjavil, da je bilo od vsega začetka razvidno, da vlada ne namerava spoštovati obvez in da namerava obiti to vprašanje z zvišanjem tarif javnih storitev, kar je seveda vplivalo na dragin- sko lestvico in torej na indekse Istat o cenah dela.

RIM — Vsehrzavni svet krščen- ske demokratije bo zasedal 21. in 22. 11. Sklicala sta ga predsednik Piccoli in tajnik De Mita.

ZADNJA PRIČA, SINDONA, NI Povedal NIČ NOVEGA

Člani parlamentarne komisije zadovoljni s potovanjem v ZDA

Pot je bila koristna za politično vrednotenje pričevanj - Izšlo je nekaj novih elementov, ki bodo koristili preiskavi o loži P2

NEW YORK — Parlamentarna komisija za preiskavo o loži P2 in njeni razvejni protizakoniti de- javnosti, je z zaslišanjem bivšega finančnika Sindone zaključila svo- je ameriške turneje in se sinoči vrnila v Italijo. Turneja, ki jo so sami člani komisije označili za »vse prej kot nekoristno, kljub te- mu, da so z zaslišanj izšli le redki novi elementi. Pot v ZDA ni bila samo primerna, temveč nujna že zato, ker ni bilo moč prezreti pri- pravilnosti novih prič za zasliša- nje; poleg tega pa obstaja velika razlika med branjem zapisnika ne- kega pričevanja in živim pričeva- njem, pri katerem psihološki ele- menti nudijo preiskovalcem boljše možnosti vrednotenja izjav.

Iz neposrednega sočutenja s pri- čami je tako izšla dokaj negativna ocena izjave Binettija in Pazienze: prvi je odgovarjal dvomno in se

često zatekel v »pozabos, drugega pa so preiskovalci označili za ita- lvo klepetavca. Odločno poudi- viti pa sta na njih napravila vo- dva in sin Roberta Calvia, čeprav sta bili sila blizu do pokojnika. Proti pričevanju pa zadnja pri- ča, Michele Sindona, ni sprego- voril o nobenih specifičnih dejst- vih imenih, kot na primer o svojih odnosih z mafijo ter begu iz ZDA v Italijo. Odločno je zanikal ka- kršnokoli zvezo med P2, Banco Ambrosiano in Vatikanom ter za- vrnol vsakršno osebno krivdo za stečaj ameriške Franklin bank, zaradi katerega sicer »po nedo- žetnem prestaja težko zaporno ka- zen. Članom komisije je celo za- trdil, da mu je predsednik Rea- gan ponudil pomilostitev, ki pa da jo je zavrnil, ker vztraja pri zahtevi po novem in zakonitem

procesu, da bi dokazal svojo ne- dolžnost.

V zvezi s pričevanjem France- sca Pazienze, je italijansko o- brambno ministrstvo izdalo izja- vo, v kateri označuje za popolno neosnovane njegove trditve, da je SISMI hote zavlčeval z o- znanitvijo kraja, kjer je bil za- prej general Dozier, ter tiste, ki se nanašajo na potovanje poslan- ca Piccolija v ZDA. Drugo zanika- nje pa prihaja iz Vatikana in se nanaša na neko televizijsko odda- jo, po kateri naj bi se bil papež srečal s Calvijem in mu dal na- vodila v zvezi z Banco Ambrosia- no in upravljanjem vatikanskih finan- c.

MED PETKOVO BURNO SEJO MESTNEGA OBČINSKEGA SVETA

Glasovanja o proračunu ACEGA 1983 ni bilo, ker je LpT zapustila dvorano

Predstavniki Liste za Trst v zadregi zaradi resolucije KPI, ki zahteva preiskavo o finančnih poslih podjetja, pa tudi, ker bi socialisti proračuna ne podprli

Na predsinodni seji mestnega občinskega sveta je Lista za Trst uprizorila pravi show, ki utegne pustiti na krajevnem političnem tlorisu globoke, pa tudi nepredvidljive posledice, kolikor zadeva koalicijsko ravnanje. Ura je bila že pozna, ko je župan Cecovini dal na dnevni red izvolitev novega predsednika občinskega podjetja za plinske, vodne in električne dobave ACEGA. To je nemalo presenetilo zlasti opozicijo. Načelnih svetovalske skupine KPI Calabria je zahteval, naj odbor najprej sezna ni skupščino s stvarnim finančnim stanjem podjetja, ki ni razno, to, oziroma z obsegom dolgov, pa še imenovanje posebne komisije, ki naj preveri nepravilnosti v poslovanju. Calabria se je tudi izrekel proti imenovanju listarskega kandidata Renna Bassanija za predsednika podjetja in v resnici je KPI podprla demokristjanskega kandidata, »tehnika« Giorgio Capela.

Glasovanje o komunistični resoluciji je imelo izenačen izid: 24 za in 24 proti. Listi so prisilili na pomoč mislovi. Cecovini je sprito tega resolucijo odklonil, kar mu menda dovoljuje pravilnik, nakar je sledila izvolitev Bassanija za predsednika ACEGA; ni pa bila soglasna, saj so proti njemu glasovali poleg komunistov tudi listi pristajali LpT, ki so nekdo sedeli v socialističnih vrstah.

To pa še ni vse. Brž zatem je Cecovini odprl razpravo o občinskem proračunu za leto 1983. Svetovalec Parovel (Movimento Trieste) je listino ostro kritiziral, češ da računi ACEGA niso čisti, da je, skratka, marsikaj prikritega. Značilno pa je, da se je odbornik za proračun Rodolfo Bassani približno z enako utemeljitvijo v dopolnitvah urah temeljito spril v komisiji z Gambassinijem in ga med večerno razpravo o proračunu tudi ni bilo na spregled. Svetovalec Poli je v imenu KPI predložil resolucijo, ki zahteva korenito razčiščenje finančnega stanja v ACEGA. Resolucija naglašala med drugim nujno po funkcionalni reorganizaciji podjetja, da se odpravi vsa krška potratna in uredi problem organika, ki danes botruje velikanskemu številu nadur; zahteva izločitev institucionalno prenosno podjetja v sklopu deželnega razvojnega načrta, zasnovo novega in smotrnega triletnega plana ACEGA, po katerem naj se finančna stiska ne rešuje takoj kot doslej, zgolj z navijanjem tirnice, pa še imenovanje komisije izvedencev, ki naj preveri nepravilnosti v poslovanju podjetja. Tedaj so listarji zahtevali prekinitve seje, nato pa so drug za drugim zapustili dvorano.

Zakaj se krejijo obdelane površine

Tržaška občina je včeraj po navodilih Osvobodnega sveta za statistiko izročila pokrajinskemu uradu za popis podatke, zbrane na območju tržaške občine v okviru 3. popisa kmetijskih dejavnosti. Iz podatkov, ki jih je prispevala okrog 1200 anketiranih kmetov, je razvidno, da se je od leta 1971 do danes obseg obdelanih površin na tem območju skril za 20 odst. Ustrezno poročilo pristojnega občinskega urada k temu dodaja, da se je obseg obdelanih površin skril zaradi tega, ker so bila opuščenata nekatera neplodna zemljišča in zaradi pretirane razpršenosti kmetijskih obdelovalnih po-

ZAKLJUČENA KONFERENCA NA POMORSKI POSTAJI

Država mora spoštovati obveznosti ki jih ima do našega pristanišča

Finančna pomoč deželne uprave in Sklada za Trst znaša 80 milijard - Luki nujno potrebna večja avtonomija

Po dvodnevni razpravi, v kateri je poleg poročevalcev posego okrog 20 izvedencev in predstavnikov krajevnih uprav ter političnih strank, se je včeraj popoldne na pomorski postaji zaključila 3. konferenca o tržaškem pristanišču. Ni pa se s tem zaključila serija srečanj med prizadevalci dejavnosti o tem problemu - kakor je v povzetku razprave poudaril predsednik pristanišča uprave Zaneseti - saj gre zdaj za to, da se sestavi enovit zakonski predlog, sicer predlog, ki ga je pred kratkim že predlagal komunistični poslanec Cuffaro, na podlagi katerega naj bi vlada zagotovila tržaški pristaniški ustanovi večjo avtonomijo in finančno samostojnost.

Zastarele dolge luke ustanove, ki znašajo danes skoraj 100 milijard lir in ki so nastali zaradi tega, ker država od leta 1959 dalje ne poravnava letnih primanjiljav luke, kakor so to delale poprej Avstro-Ogrska, med dvema vojnama rimska vlada, komize ZVU in še pozneje vladni pomor, bo treba v najkrajšem času poravnati, in to je naloga osrednje vlade. Njen letni prispevek luki ustanovi, ki znaša danes 4,6 milijarde lir, je treba primerno povečati. Za tekoče potrebe luke in za nekatere nove naložbe sta zagotovljena delna kritje delna uprava in Sklad za Trst, ki sta se v tem pogledu skupno

Inštitut za narodnostna vprašanja - Ljubljana, Narodna in študijska knjižnica - Trst, Slovenski raziskovalni inštitut - Trst
Vabijo na predstavitev zadnje številke revije

RAZPRAVE IN GRADIVO
posvečene aktualnim vprašanjem v zvezi s slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji.
Predstavitev bo v torek, 14. decembra 1982, ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, ul. Petronio 4

zavezala za 80 milijard. Problem zase predstavlja nelikvidnost enotne družbe pristaniščnikov ter bo pristaniška ustanova skušala po svojih močeh konkretno prispevati k rešitvi tega vprašanja - je še dejal Zaneseti.

V razpravo je posegel tudi deželni odbornik za promet Rinaldi, ki je razčlenil finančno pomoč, ki jo je delna uprava doslej zagotavljala pristanišču, orisal deželni pristaniški načrt (Trst - Tržič - Porto Nogaro) ter orisal nove prometne in gradnje med Trstom in srednjeevropskim zaledjem. Predstavnik

OB RAZSTAVI V POMORSKI POSTAJI

Vedno večje zanimanje ljudi za umetniško obrt

Umetniška obrt dobiva zadnje čase vedno večjo veljavo. In kako bi moglo biti drugače, ko pa si človek v sedanjih poglavih industrijske proizvodnje začne spet človeške tiste izdelke, v katerih se vidi človekovo domiselnost, ustvarjalstvo o kus, skratka človekov napor. O naraščajočem zanimanju govori tudi sedanja razstava v prvem nadstropju Pomorske postaje v Trstu, ki se je začela včeraj popoldne in se bo nadaljevala danes ves dan in tudi jutri.

Sedanja razstava v Pomorski postaji je organizirala Ustanova za razvoj obrtništva v deželi F-JK.

Svoje izdelke je prineslo na ogled in na prodaj kakih dajset obrtnikov, ki pa so, razen enega, vsi Tržičani, pa čeprav je govor o deželni razstavi. Razstava, ki ni le razstava, ker so vsi razstavljenci predmeti na prodaj, dokazuje, da razpolaga naše mesto z vrsto dobrih strokovnjakov, ljudi, ki ponovno oživljajo določene dejavnosti, ki so nekdo v našem mestu cvetele, a so

Val slabega vremena

Včeraj je zajel vso deželo Furlanjo - Julijsko krajino val slabega vremena. V zgodnjih jutranjih urah je na tržaškem Krasu snežilo, vendar se je sneg kmalu stopil. V mestu je deževalo, morje je bilo razburkano in tudi vidljivost na obalni cesti in na kraški planoti je bila slaba zaradi megle. Proti poludnevju pa se je zvedrilo in posijalo je sonce.

VČERAJ ZAČETEK NA SEDEŽU V UL. MACHIAVELLI

Pokrajinski kongres SSK v znamenju samostojnega političnega nastopanja

Poročilo pokrajinskega tajnika Zorka Hareja z navedbo vseh vprašanj, s katerimi se je soočala SSK v zadnjem razdobju - Predstavitev programov treh struj

Pod geslom »Za samostojno politično nastopanje« se je včeraj popoldne pričel na sedežu v Ul. Machiavelli pokrajinski kongres Slovenske skupnosti na Tržaškem. Njegov začetek je bil dokaj umirjen in usmerjen v to, da pregleda vse, kar je bilo v razdobju od zadnjega kongresa storjenega. Tega ni bilo malo, o čemer je pričalo tudi zelo dolgo poročilo tajnika Zorka Hareja, ki se je dotaknil domala vseh aspektov družbenopolitičnega, gospodarskega in kulturnega življenja na Tržaškem, ki je Slovenska skupnost spremenila. Dokaj razgibanost je bilo tudi strankino organizacijsko življenje. Med najvidnejše uspehe na tem področju šteje stranka usta-

novitev sekcij v mestu. Prav delo po sekcijah je bila ena glavnih nalog stranke in dejavnosti v zadnjem razdobju. Poleg tajnikovega poročila je bila drug pomembnejši element včerajšnjega prvega dne pokrajinskega kongresa predstavitev političnih in organizacijskih programov treh struk SSK, ki so enotnost, »nove perspektive« in »levo strujanje«. O Harejevem poročilu bi lahko dolgo poročali nadaljnjo podporo našim skupnostim. Sledilo je poročilo predsednika pokrajinskega sveta SSK Iva Jevničarja ter razprava s predložitvijo treh list in programov. Kongres se zaključil danes z nadaljevanjem razprave in izvolitvijo novega vodstva.

Dodatnil se je tudi glavnih problemov, ki pobliže zadevajo našo narodnostno skupnost in navedel kakšne pobude in stališča je SSK zavzemala ob posameznih problemih. Pri tem nam omenimo razne razlastitve, od Kolonkovega do Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pa do razlastitve za potrebe hitre ceste. Poudaril je, da se SSK zavzema za pravilne odločitve in ustrezne protivednosti vsej oskudnosti skupnosti.

Posebno poglavje je nato posvetil vprašanju globalne zaščite in v tem okviru vprašanju sožitja. Potem

V PROSTORIH LONJERSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA

Slovesna podelitev spominskih značk aktivistom NOB iz Lonjerja in Katinare

Govora predsednika društva »Adria« Radivoja Pečarja in predsednice Združenja aktivistov Neve Lukeš

Tudi aktiviste in aktivisti NOB iz Lonjerja - Katinare so prejeli spominske značke OF, ki jim jih je izročilo Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za tržaško ozemlje. Lepa slovesnost ob podelitvi priznanj je bila sinoči v prostorih domačega kulturnega društva v Lonjerju ob navzočnosti odlikovancev, kot gostje pa so prisostvovali jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič, konzul Aleksander Nikolić ter nekateri člani razborčnega odbora Združenja aktivistov ter Zveze vojnih invalidov. Prvi je v imenu domačega društva Lonjer - Katinara in sportskega društva Adria pozdravil in s tem tudi

začel slovesnost predsednik Radivoj Pečar, ki je čestital odlikovancem in poudaril, da prejemajo spominske značke za delo, ki so ga nesebično opravljali v najhujših dneh fašističnega terorja, pa tudi za delo, s katerim so nadaljevali v domačih društvih in naprednih organizacijah tudi v vsem povojnem času. »Mislim«, da je dejal, »da je današnja slovesnost primeren trenutek, da sprožimo akcijo za ureditev spomenika našim partizanom, ki je bil postavljen že avgusta leta 1945 in pa za postavitev spominske plošče vsem padlim domačinom v NOB.«

V imenu Združenja aktivistov je spregovorila predsednica Neva Lukeš,

ki se je spomnila deleža, ki so ga aktivisti in aktivisti dali v času NOB. »Ko govorimo o vas aktivistih iz Lonjerja in Katinare - je dejala Lukeševa - imamo vedno v mislih legendo o šestih neustrašnih partizanskih borcih v obkoljenem lonjerskem bunkerju, od katerih so trije padli v boju s fašisti, trije pa so se rešili. Tedaj je padel tudi domačin terencec, oče enega izmed borcev v bunkerju. Z mučenjem, z ustrahovanjem, z ječo so vas hoteli prestrašiti, zatreti vaš pogum, pa jim to ni uspelo.«

Kulturni program je obsegal nastop Oskarja Kjudra, domačina, dirigenta Tržaškega partizanskega pevskega zbora »PINKO TOMAŽIČ«, ki je s svojo partizansko harmoniko izvedel vrsto partizanskih in revolucionarnih pesmi. Njegovo izvajanje na harmoniki je lepo povezovalo Magda Nadlišček - Pečenik, ki je podala besedilo izvedenih pesmi. Sledilo je podeljevanje spominskih značk. Združenja aktivistov Adria tudi, nato pa so se odlikovanci, gostje pa tudi drugi vaščani še dalj časa zadržali v društvenih prostorih, kjer so ob petju partizanskih in slovenskih pesmi obujali spomine na slavne čase naše polpretekle zgodovine in si obljubili, da se bodo še pogosteje srečevali na takšnih skupnih večerih.

N. L.

Trk v križišču

Predvečernim je v križišču med Ul. Gimnastika in Ul. Rossetti prišlo do trčenja, v katerem so bile tri osebe ranjene. 59-letnega zdravnika Renata Pizzolija iz Drevoledu Campi Elisi 60, ki se je vozil v fiat 500, so sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer se bo moral zdraviti mesec dni zaradi poškodb na kolenu. 51-letno Giuliano Bizzarri por. Cavallini in njegova moža Luciana (oba stanujeta v Drevoledu XX. septembra 88), ki sta se peljala v fiat 127, pa sta se le lažje ranila

V nedeljo proslava 30-letnice PD Mačkolje

Prosvetno društvo Mačkolje bo prihodnjo nedeljo, 19. 12., v krajevni srenjski hiši s slovesno predvotvijo sklenilo praznovanje 30-letnice ustanovitve društva. V kulturnem programu, ki bo pričel ob 16.30, bodo nastopili vsi trije društveni pevski zbori (mešani, dekliški in otroški), zatem pa bodo nagradili zaslužne člane in odbornike, ki že več kot 25 let poživljajo delovanje v prid družbi. Ob priliki 30-letnice dejavnosti je PD Mačkolje tudi izdalo brošuro o zgodovini in delu društva.

VČERAJ V DVORANI TRŽAŠKEGA VELESEJMA

Predstavili načrt za delovno vključevanje handikapiranih

Za handikapirane osebe ni delo le elementarna nujnost za doseg gospodarske neodvisnosti. Zanje je delovna zaposlitev še posebno pomembna, ker krepi v njih voljo in željo po maksimalnem razvoju celovitega človeškega potenciala, kar je bistveno za dostojanstveno vlogo znotraj družbenega tkiva. Tu di handikapirancem je treba nuditi možnost, da se iz pasivnega uporabnika raznih služb razvijejo v proizvajalce dobrin in aktivne izoblikovalce procesa svojega družbenega vključevanja. Iz teh načrtov izhaja širokopotezen načrt za delovno vključevanje handikapiranih, ki ga bo v treh letih izdelala tržaška pokrajina. Načrt, ki predvideva investicijo 2,5 milijarde lir, podpira tudi socialni sklad EGS, ki bo kriji polovico izdatka.

Načrt so predstavili včeraj v

prostorih velesejma predsednik pokrajinske uprave Clarici, pokrajinska odbornica za skrbstvo Paludetto ter dva člana koordinacijske službe za izvajanje načrta. Kot je poudaril Clarici, je to že tretjič, ko se socialni sklad EGS vključuje v tržaško stvarnost, ki je na področju vključevanja prizadetih med najbolj razvitimi na svetu. Prejšnji posegi so bili predvsem usmerjeni v odpiranje raznih institucij (umobolnica) in širše vključevanje handikapiranih v družbo, letos pa so se odločili za zelo specifične potrebe in obremenitve handikapiranih, ki so sicer že precej dobro zakonsko urejene. Tako je npr. v zakonu 482/68, predpisano, določeno število mest, ki so v večjih podjetjih namenjena civilnim invalidom. Poglejmo, kako se načrt razčlenjuje. V prvi vrsti je treba poudariti, da ga misli pokrajina izvajati v sodelovanju z občinami in KZE, kakor tudi s sindikalnimi organizacijami, izobraževalnimi zavodi in z vsemi drugimi silami, ki se ukvarjajo z vprašanji dela in prizadetih. Izvajali pa ga bodo na treh področjih, ki so: poklicno usposabljanje prizadetih, vodeno vključevanje v delovni proces in usposabljanje operaterjev, ki bodo sledili vključevanju handikapiranih v posameznih fazah. V vseh velikih podjetjih, ustanovah in institucijah, ki so vezani na predpise zakona 482/68, bo pokrajinska uprava preverila razpoložljiva mesta in potrebe podjetij, prek »načrta EGS« pa bo nato z raznimi posegi, kot so poklicno usposabljanje, finančne podpore, plačilo socialnih dajatev, zavarovanja, eventualna prilagoditev delovnega mesta itd. poskrbela, da prizadeta vzmemo v službo. Še posebno pozornost bo uprava posvetila drugim sektorjem, kot so obrtništvo, trgovina, mala in srednja industrija, kjer je zaposlitev prizadetih predvsem zaradi drugačne vrste dela, lažja. Tudi v teh primerih bo ukrepala kot zgoraj. Nadalje predvideva načrt okrepitev ali ustanovitve podjetij, kjer pa naj bo le 50 odst. prizadetih. V tem okviru imajo poseben pomen kmetijske zadruge. Ta noma pomembna pobuda, je name njena vsem osebam, ki so prizadete, tako fizično, kot psihično in senzorično (gluhonemi, slepi).

KD Fran Venturini izreka globoko sožalje Sergiju Verču ob izgubi dragega očeta MARČELA	Ob izgubi mame Agate
Partizani in aktivisti sekcije Opčine izražajo iskreno sožalje svojcem ob izgubi EMILA HROVATINA	Izrekata globoko sožalje uslužbenki Cii Gentile uprava ZTT in uredništvo Primorskega dnevnika.

Sporočamo žalostno vest, da nas je 3. t.m. nenadoma zapustil naš predragi mož, oče in brat

dr. ADAM MEDVEŠČEK
K večnemu počitku smo ga položili v družinsko grobnico v rodni Gorici.
Žalujoci: žena Maja, hčerka Eva, sestra Nada in Milena ter drugo sorodstvo
Trst, 12. decembra 1982

ZAHVALA
Ob izgubi našega dragega
RUDIJA GABRIELLIJA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njegov spomin.
SVOJCI
Gropada, 12. decembra 1982

ZAHVALA
Ob izgubi naše drage
GIULIE REBEZ por. CARLI
se iskreno zahvaljujemo darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.
SVOJCI
Trebbio, 12. decembra 1982

ZAHVALA
Ob nenadni in boleči izgubi naše drage
JOŽICE BENČIČ vd. DOBRILA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremenili na njeni zadnji poti ali drugače počastili njen spomin. Vsem, ki ste nam v teh hudih trenutkih stali ob strani in na kakršenkoli način pomagali, iskrena hvala.
SVOJCI
Trst, Hrpolje, 12. decembra 1982

ZAHVALA
Ob izgubi naše drage
PAVLE FORČIČ roj. SAKSIDA
se iskreno zahvaljujemo darovalcem cvetja, sorodnikom in še posebej pevskemu zboru »15. februar« iz Komna ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.
SVOJCI
Praproče, Nova Gorica, Sveto pri Komnu, 12. decembra 1982

ZAHVALA
Ob izgubi našega dragega
dr. MARČELA VERČA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin.
SVOJCI
Trst, 12. decembra 1982

ZAHVALA
Ob 5. obletnici smrti našega dragega
ALBINA KALCA
se ga z žalostjo spominjajo
mama Dora, brat Milan in nonoti

ZAHVALA
Ob 2. obletnici smrti
ZORKA REBULE
se ga spominjajo
žena Danica, sinova Ladi in Jože z družinama

SKLEP OBČINSKEGA SVETA NA PETKOVI SEJI

V zgoiški občini bodo zgradili selekcijski center za prašičerejo

Na petkovem zasedanju zgoiškega občinskega sveta so sprejeli zelo varen sklep, da bo v zgoiški občini, točneje na zelenem področju pri Ritelcan med Zgonikom in Gabrovcem zrasel sodoben urejen vzrejni selekcijski center za prašičerejo. Prosto je za delni odkup in najemni-ko zemljišča je predstavil konzorcijski kmetijski združba "Grmada", ki je partner v mešani italijansko-jugoslovanski družbi. V bistvu gre za pomembno gospodarsko nalogo na o-mnisi najosrednejše tehnologije za razvoj kmetijstva in Tržaškem. V centru bodo ciklično redili po 5.000 glav prašičev. Domači kmetovalci pa se bodo lahko vključili v ta proces kot kooperanti in ni težko napo-vedati, da bo to važna spodbuda za razvoj kmetijstva in specifično ži-vinoreje pri nas. Kmetje bodo ime-li na razpolago tudi gnoj. Nastalo bo tudi nekaj delovnih mest. Tako na občinski kmetijski komisiji kot na občinskem svetu samem so poziti-vno ocenili to gospodarsko pobudo, precej pomislekov pa je bilo izreče-nih glede lokacije centra. Teoretično bi morala taka pobuda bolj spada-la na območje prosekne postaje, za-radi blagovnega prometa na tam-kašnji tranzitni postaji. Zaradi ne-varnosti okužbe pa ne bi bila prašičereja tu primerna iz sanitarno-profilaktičnih razlogov. Nacelnik svetovalske manjšine Joško Gruđen je pozdravil to pobudo, vendar je zaradi neprimernosti lokacije najvil negativen glas svoje skupine. Sklep je bil tako sprejet z glasovi sveto-valske večine s pridržkom, da se še dalje išče morebitno boljšo lokacijo, obveza zgoiškega občinskega sveta je, da se ta pobuda vsekakor re-

alizira. Na začetku zasedanja je župan Jo-že Guštin poročal o ureditvi poko-pališča in občinskega sedeža v Zgo-niku ter o srečanju z deželnim od-bornikom Rinaldini, na katerem so se dogovorili za pisne obveze za razvoj kmetijstva, ki bo osi-ro-mašno zaradi razlastitev za hitre cestne povezave. Ker ta dokument ni bil še uradno podpisan, ni ob-činski svet odobril variante načrto-vane avtoceste, niti predloga za razširitev tranzitne postaje na pro-sekni postaji. Občinski svet je nato soglasno sprejel sklep o porazdelitvi šestih milijonov lir krajevnim športnim in kulturnim društvom, kakor sledi: SK Kras 4.250.000 lir, KD Rdeca zvez-

da 1.650.000 lir in Mlačinski krožek 100.000 lir. Govor je bil tudi o prispevku treh milijonov lir za razvoj kmetij-stva. Občinski svet je sprejel pred-log komisije za kmetijstvo, da s tem denarjem uredijo Zbirni center mle-ka v Zgoniku. Končno se je še razvila razprava o obmejnem sodelovanju po nedav-nih omejitvenih ukrepih na jugoslo-vanski strani. Svetovalci so si bili edini, da kljub utemeljenosti takih gospodarskih ukrepov ne bi smelo le-to omejevati človeških, prijateljs-kih in kulturnih stikov med življen-jem na obeh straneh meje. Ta stik z ma-činim narodom je še toliko pomemb-nejši za zamejske Slovence. B. S.

NA POBUDO DOMAČEGA KD VESNA

V petek odprtje razstave Franka Vecchieta v Križu

V petek, 17. decembra, bo v pra-storih kulturnega doma Albert Sirk v Križu otvoritev razstave Franka Vecchieta v prireditvi Kulturnega društva Vesna. Vecchiet bo pred-stavil svoje grafike, nekatere no-vejše, pa tudi iz prejšnjih let, ki jih drugje še ni razstavljal.

Med novejša dela spada mapa poslušnih grafik, ki jo je pred krat-ki izdelal. Kaj pomeni poslušna u-metnost - grafika je sam povedal. »V zadnjih letih se je v svetu poja-vil nov način vključevanja umetno-sti v svet komunikacije. Tradicional-na oblika predstavljanja umetnosti v galerijah je v krizi. Zato so mno-gi umetniki segli v nova področja komunikacije. Po pošti pošiljamo u-metniške izdelke (manjšega forma-ta). Da se približa temu mediju, se je Vecchiet poslužil grafike (in kamčka poezije, dveh mladih zamej-skih pesnikov, Jurija Pakja in Bar-bare Gruđen) in videli bomo re-zultate.

Čisto samosvoja osebnost v slo-venkem prostoru v Italiji, se Vec-chiet odlikuje tudi med Italijani. Navsezadnje se na najboljši plodni re-zultate zgodovinske avantgarde, v njegovem delu spoznamo odločilen vpliv Černogojceve šole, iz katere je zrasel s samosvojo umetniški iz-

razom in, lahko mirne vesti trdimo, da se njegova umetnost hrani z ev-ropejskimi umetniškimi rezultati in njih dosežke nam tudi osreduje. (bg)

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO BARKOVLEJE

vabi na predstavo

PARTIJA REMIJA

v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča, ki bo v društvenih prostorih v Barkovljah, Ul. Cer-reto 12, v torek, 14. decembra, ob 20.30

Čestitke

Na Miklavževo je dopolnil IGOR URŠIČ 13. leto. Da bi bil še na-prej v ponos svojem mlajšemu žonu Tončku.

Za uspešno opravljen diplomski iz-pit na ljubljanski univerzi čestitajo LJUBICI BABOVIČ mama, tata in sestra Danila z družino. Čestitkam se pridružuje tudi teta Marija z dru-žino.

IVANA MEULA - UDOVIČ je 9. decembra ugasnila 2. svečko. Vsi, ki jo imajo radi - očka, mamica, no-todi in teta Anica - ji želijo zdravje in da bi ostala vedno tako srčkana punčka.

Gledališča

VERDI V sredo, 15. t.m., ob 20. uri pre-miera opere »Triptih« Antonia Ille-sberga, pod vodstvom Danijela Za-nettoviča, v režiji Luise Crismani. Scene je pripravil Lojze Spacal. So-deluje tudi otroški pevski zbor »Vo-ci Bianchi« iz Trsta pod vodstvom Edde Galvani. Red A/E. V petek začetek prodaje vstopnic pri blaga-jni gledališča.

V torek, 14. t.m., ob 20. uri (red H/B) sedma predstava Donizettijeve opere »Maria Stuart«.

ROSSETTI Danes ob 16. uri (red prva nedelja) gostuje italijansko gledališče iz Bo-na S. Shakespeareovo dramo »Pene di amor perdute«. V abonmaju odrezek št. 3. Rezervacije pri osrednji blaga-jni - Pasaza Protti za ponovitve od 17. t.m. Jutri počitek. V torek, ob 20.30 Shakespeare »Pene d'amor per-dute«.

CANKARJEV DOM (Ljubljana) Velika dvorana V sredo, 15. t.m., ob 19.30: 3. koncertni večer simfonikov RTV Ljubljana.

Od danes, 12. do 22. decembra Dnevni avstrijske kulture. Sprejemna dvorana V sredo, 15. t.m., ob 17. uri: ot-prite razstave Shakespeare in nje go čas.

Vstopnice so v prodaji pri blaga-jni Cankarjevega doma v Emonske-m prehodu vsak dan, razen nedelje, od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure oziroma do začetka predstave v soboto od 9 do 13. ure.

300 121 Sestjan: tel. 209 197. NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje) Trg Sonino 4, Trg Libertà 6, Nabrežina, Boljunc, Milje - Lungo mare Venezia 3.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30) Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Ert S. Anna 10, Lonjerska cesta 172, Nabrežina, Boljunc, Milje - Lungomare Venezia 3. (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg Sonino 4 in Trg Libertà 6.

LOTERIJA BARI 48 27 49 66 84 CAGLIARI 75 8 39 14 81 FIRENCE 21 39 31 82 76 GENOVA 67 24 46 84 50 MILAN 19 11 77 6 32 NEAPELJ 38 84 66 62 57 PALERMO 86 50 56 90 78 RIM 1 46 35 9 55 TURIN 87 29 83 88 14 BENETKE 69 11 51 21 67

ENALOTTO X 21 21 X 212 22 X KVOTE 12 - 24.518.000 lir 11 - 456.300 lir 10 - 40.000 lir

LEKARNE V OKOLICI Boljunc: tel. 228 124; Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Buzje polje Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina tel.

Včeraj sta se vzela MIRA STARC in DANIEL ZAVADLAV Vso sredo na novi žiteljski poti jima želi SD Kontovel

Iskrene čestitke in še mnogo uspehov NIDLI SIVITZ ob uspešno opravljenem dokto-ratu na fakulteti za kemijo tr-žaške univerze. Pevci in odborniki KD Primorec

Sonjo in Klavdija je osrečilo rojstvo prvorojenčka MITJE Srečnima staršema čestitamo, malemu Mitji pa želimo mnogo zdravja in sreče. KD France Prešeren - Boljunc

Našemu delovnemu tovarišu Klavdiju Bratošu je žena Sonja povila prvorojenčka MITJO Iskreno jima čestitajo. Mitji pa želijo zdravo in krepko rast uslužbenci občine Dolina.

Mitja se je rodil, Klavdija in Sonja je razveselila, da bi v zdravem in zavednega fanta se razvil in z nami po hribih in jamah se podil. Vošči klapa

KD Fran Venturini čestita EDIJU STERNADU ob prejemu priznanja za dolgo-letno delo na soli.

Družini Draga in Pavle Ko-šuta se je pridružila prvorojenka ERIKA Srečnima staršema čestitajo, mali Eriki pa želijo vse naj-boljše SD Mladina.

Izleti

Društvo slovenskih upokojencev sporoča, da bo odhod avtobusa v Goriska Brda v sredo, 15. t.m., ob 8. uri izpred sodnijske palače.

Šolske vesti

Kavateljstvo trgovskega telme-nega zavoda Žiga Zois vabi starše na roditeljske sestanke, ki bodo v torek, 14. decembra, ob 18. uri za: 1. a, 1. b, 1. c, 2. a in 2. b razred; sredo, 15. decembra, ob 18. uri za: 3. a, 3. b, 4. a, 4. b, 5. a in 5. b razred; četrtek, 16. decembra, ob 18. uri za: 1. 2. in 3. razred geo-metrov. Vsi sestanki se vrše v sol-skih prostorih. Najprej bodo kratki razredni sestanki, nato pa prilož-nost za razgovor s posameznimi predmetnimi profesorji.

S. E. D. O. C.

Tržaška pokrajinski urad za delo splošna, da mednarodni biro za de-lo išče delovne sile z naslednjimi kvalifikacijami:

za BRESCIO: pomočnik - natakar, pomivalec posode, etažni nosači, natakarji za dvorano, etažni na-takarji, uradnica z znanjem tujih jezikov;

za NEMCIJO: poklicni bolničarji; za AREZZO: poklicni gozdni delavci; za GORICO: uradnica trgovske stroke z znanjem srbohrvaščine, nemščine in angleščine;

za LIVORNO: gospodinjstva pomoč-nica; za LATINO: 1 kvalificiran industrijski mizar;

za MALI: 1 strokovnjak za organi-zacijo in upravo podjetja z znan-jem francoščine.

Za vsa nadaljnja pojasnila se in-teresenti lahko obrnejo na Ufficio Mobilità Territoriale pri Tržaškem pokrajinskem uradu za delo, Trst - Ul. Fabio Severo št. 46/1 - soba št. 9.

Kino

Cappella Underground Zaprtio. Ariston 16.30 »Madonna, che silen-zio c'è stasera«.

Eden 16.30 »La cosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nazionale 15.00 »Summer lovers«. Ritz 16.30 »Bomber«. Bud Spencer. Grattacielo 16.00-22.15 »Grease II.«

Fenice 16.30 »Tenebre«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 15.30 »Pink Floyd: The walls«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 15.00 »Condannate al piacere«. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 »Porky's«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Capitol 16.00 »Io so che tu sai che io so«. Alberto Sordi in Monica Vitti.

Cristallo 16.00 »Grand Hotel Excel-sior«. A. Celentano, E. Montesano, Moderno 16.00 »Blade Runner«.

Radio 15.30 »La porcellona«. Pre-povedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 15.15 »Paradise«. Za vsakogar.

Lumiere 15.00 »Il marchese del Gril-lo«. A. Sordi.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje vabi člane in prija-telje na delovno akcijo, ki bo v prostorih društva - Ul. Cerreto 12, danes, 12. decembra, ob 8.30.

Gledno društvo Nabrežina pri-re-di v nedeljo, 19. decembra, ob 16.30 že tradicionalni zaključni letni kon-cert v nabrežinski tovarnici. So-deluje tudi zbor Igo Gruđen iz Na-brežine.

KD Lipa vabi na predavanje prof. Jožeta Pirjevca na temo: Politična in kulturna zgodovina Slovencev v Italiji po letu 1945. Predavanje bo v torek, 14. t.m., ob 20.30 v Bazov-skem domu.

KD France Prešeren - Boljunc vabi vse starejše Boljuncane (nad 60 let) na družabni večer, ki bo da-nes, 12. t.m., ob 16. uri v društveni dvorani.

Koncerti

Danes ob 11. uri v mali dvorani gledališča Verdi peti koncert iz ci-klja gledališča Verdi in Krožka za kulturo in umetnost.

Za jutri, 13. t.m., najavljeno pre-davanje o Illersbergovi operi »Trit-tico«, ki bo kmalu na sporedu gle-dališča Verdi. Je odloženo do no-vega datuma zaradi bolezni prof. Giulia Viozija.

Societa dei concerti - Tržaško kon-certno društvo. Jutri, 13. t.m., ob 20.30 v gledališču Rossetti koncert ansambla »Quartetto di Roma«.

VERDI Danes ob 11. uri bo v mali dvo-rani gledališča Verdi na sporedu pe-ti koncert, ki ga organizira gleda-lišče Verdi v sodelovanju s Krož-kom za kulturo in umetnost. Nasto-pil bo polifonski ansambel l'Insie-me Vocale del Teatro Verdi.

Prodaja vstopnic pri blagajni gle-dališča (telefon 613940).

Mali oglasi

telefon (040) 794672

KUPIM hišo ali stanovanje (v zad-njem nadstropju) na Krasu. Tel. 040/79457 ali 911153.

ISČEM hišo v dobrem stanju za pre-novitve v okolici mesta z razgle-dom na morje. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montec-chi 6 pod šifro »Hisa«.

FERLUGA Silvijo pri Piščancih je odprl osmici in vabi cenjene go-ste na domačo kapljico.

ZAKONCA sama iščeta 30-40-letno gospodinjstvo z večletno prakso za 7-8 ur dnevno. Družinski odnos, 5.000 lir na uro, hrana vključena. Telefonirati na št. 040/77724.

PRODAM zadiljivo tereno na Krasu. Telefonirati od 15. do 17. ure na št. 226577.

PRODAM fiat 500 L v odličnem stanju. Tel. 213820 vsak dan od 17. do 20. ure.

PO UGODNIH cenah nudimo sploš-no zidarstvo za hišna in stanovanj-ska obnovenja dela - obnove termične izolacije - polaganje ke-ramike - marmor - porfid. Za podrobnosti tel. 040/823636.

KUPIM malo črpalno za pretakanje vina. Telefon 040/753838.

KUPIM ali vzamem v najem večjo hišo z vrtom v predmestju ali na zapadnem Krasu. Telefon (040) 794672 interna 54.

PRODAMO tipično kraško hišo. Te-lefonirati ob urah kosila na št. 040/751684.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU Ul. sv. Franciška 20/2

vabi v torek, 14. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na pogovor o gledališki predstavi

MUTASTI BRATJE Krstna uprizaritev REZJA: JOŽE BABIČ

Večera se bodo udeležili: av-tor Matjaž Kmecl, režiser Jože Babič, ravnatelj SSG v Trstu Miroslav Košuta in igravec An-ton Petje

Galerija Ul. sv. Franciška 20

Vljudno vas vabimo v četr-tek, 16. decembra, ob 18. uri na samostojno razstavo

LOJZE SPACAL Slike in kolaži malega formata Ob priliki bo predstavljena grafična mapa, ki jo je izdelal mednarodni center za grafiko v Benetkah.

KD VESNA

vabi v petek, 17. t.m., ob 20.30 v dom Alberta Sirk v Križu na odprtje razstave del

FRANKA VECCHIETA

Pel bo dekljski zbor Vesna

ZDRUŽENJE SLOVENSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV

sklicuje v petek, 17. decem-bra, ob 20. uri v mali dvorani doma »Alberta Sirk« v Križu deželni glavni odbor

KD Primorsko - Mačkolje vabi danes, 12. decembra, ob 17. uri v srenjsko hišo v Mač-koljah na

gostovanje ženskega pevskega zbora Ivan Grbec iz Škedenja

ki se bo v kulturnem programu »Slovenska žena v pesmi in besedi« predstavil s petjem, reci-tacijami in prizorom v škedenjskem narečju. Zbor vodi Marta Werk - Volk

Razna obvestila

55-letniki občine Dolina prireditjo družabni večer v gostilni »Pri Stu-dencu«, dne 18. decembra 1982. Kdor se misli večera udeležiti, naj se ja-vi do četrta, 16. t.m., na tel. številko 228 409 ali 228 586 od 19. do 20. ure.

Slovenski deželni zavod za po-klicno izobraževanje organizira brez-plačni tečaj iz strojstva. Vpisova-nje do 17. decembra, vsak dan od 16.30 do 17.30 na sedežu zavoda Ul. Carducci 8, tel. 730210.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

MATJAŽ KMECL MUTASTI BRATJE poljudna igra v dveh dejanjih Krstna uprizaritev

Ponovitve Danes, 12. decembra 1982, ob 16. uri - ABONMA RED C - prva nedelja po premieri

v sredo, 15. decembra 1982, ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo

v četrtek, 16. decembra 1982, ob 20.30 - ABONMA RED E - mladinski v četrtek.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

pruža v četrtek, 16. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ulica sv. Franciška 20/2) s pričetkom ob 20. uri predsta-vitev knjige

ZAŠČITENA OBMOČJA O knjigi bosta spregovorila prof. Stane Peterlin in prof. Li-vio Poldini, diopozitve pa bo prikazal prof. Walter Simonetti

Vabljeno!

Razstave

V ponedeljek, 20. t.m., ob 18.30 bodo v razstavišču Centro Barba-can na Trgu Barbacan 4 odprli božično razstavo sedmih mladih tržaških li-kovnikov.

SD BREG

vabi na SILVESTROVANJE ki bo v gledališču France Prešeren. Zabavali vas bo ansambel Supergroup.

Rezervacije pri blagajni gledališča od četrta, 16. t.m., dalje od 20. do 21. ure - tel. 228490.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

Pesem v prijateljstvu

koncert zborovske pesmi

V Kulturnem domu v Trstu, v soboto, 18. decembra, ob 20.30. Predprodaja vstopnic od 16. t.m. dalje na sedežu ZSKD v Trstu, v uradnih urah.

CVETLIČARNA

Angela

obvešča, da bo otvoritev jutri, 13. decembra, ob 16. uri.

Vabljeno vsi!

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo 6. decembra 1982, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika, bodo, začeti s 1. marcem 1983, vnovčljive pri običajnih po-verjenih bančnih zavodih spodaj navedene obveznice, ki sestavljajo sledeče serije:

naslov, posojila 7% 1971-1988 (Coulomb) serija št.

22 - 25 - 34 - 53 - 55 - 80 98 - 110 - 124 - 125 - 135 - 143 176 - 182 - 184 - 188 - 188

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponci z zapadlostjo od 1. septembra 1983 dalje. Vsota morebitnih manj-kačjih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

Zato bodo v smislu čl. 5 pravilnika posojila izplačljive 1. marca 1983 ostale serije posojila:

10% 1976-1983 (Leonardo Da Vinci)

6 - 8 - 10 - 13 - 16 - 19 - 27 - 30 - 34 - 44 - 46 49 - 50 - 52 - 54 - 61 - 62 - 64 - 67 - 68 - 75 - 79 83 - 88 - 95 - 97 - 103 - 105 - 107 - 111 - 112 - 113 - 114 121 - 130 - 131 - 135 - 136 - 140 - 142 - 148 - 153 - 154 - 158 159 - 160 - 161 - 163 - 166 - 169 - 170 - 172 - 174 - 175 - 176 179 - 185 - 188 - 190 - 193 - 197 - 200 - 201 - 205 - 208 - 210 211 - 212 - 213 - 223 - 224 - 225 - 227 - 229 - 230 - 234 - 241 243 - 246 - 247 - 250 - 251 - 255 - 256 - 259 - 260 - 262 - 263 265 - 267 - 270 - 273 - 281 - 287 - 288 - 291 - 293 - 296 - 298 301 - 302 - 304 - 306 - 307 - 308 - 311 - 314 - 315 - 319 - 320 325 - 326 - 329 - 331 - 334 - 336 - 337 - 338 - 339 - 344 - 346 348 - 351 - 353 - 356 - 359 - 363 - 364 - 366 - 369 - 374 - 376 384 - 388 - 390 - 391 - 393 - 394 - 397 - 398

V HRPELJAH VČERAJ POKOPALI JOŽICO BENČIČ VD. DOBRILA

Te dni je preminila Jožica Ben-čič vd. Dobrila, mama našega zna-čnega učitelja in prosvetnega de-lavca Evgena Dobrila. Rojena je bila 5. marca 1901 v Hrpeljah, bila je torej že v častiljivi starosti, vendar čila in krepka, tako da ji nihče ni mogel dosoditi 8

vam ne nudi samo denaria

LJUDJE IN KULTURA

PRILOGA
PRIMORSKEGA DNEVNKA
O KULTURNEM DOGAJANJU
V ZAMEJSTVU

**Za korak naprej
potrebujemo tudi
vaše sodelovanje**

Naša priloga «Kultura in ljudje» stopa s to številko v tretje leto svojega življenja in čas je, da se malo globlje zamislimo o njeni vlogi in zakaj ne, tudi o njenem odmevu med našimi društvi in v naši splošni kulturni stvarnosti. Priloga se je rodila z namenom, da v mejah svojih prostorskih zmogljivosti razgrne v neko širšo pahljačo utrip našega prostovoljnega življenja, ki ga sicer lahko dnevni časopis obeleži le v obliki kronike. Hoteli pa smo predvsem, da bi se v tej prilogi zrcalili in spoznali ljudje. Tisti, ki dan za dnem, korak za korakom, gradijo našo kulturno stvarnost in tudi vsi tisti, ki v tej ali oni obliki, s samostojnim ali skupinskim delom prispevajo, da je lahko naša kultura živ dejavnik, da je odraz nas vseh, v veseljih in tudi manj veseljih trenutkih. Ne vemo če nam je to uspelo, sodejajo naj o tem bralci in vsi tisti, ki sledijo našemu delu. Praksa pravi, da časopis lahko mirne duše preneha izhajati v trenutku ko izgubi vsak živ, življenjski stik z bralci, z ljudmi.

Prepričani smo, da se to v našem primeru ni še zgodilo. Kljub temu pa smo mnenja, da mora postati priloga še živahnejša, bogatejša v vsebini in obliki prispevkov. Ta vsebinski korak naprej pa nam bo lahko uspel tudi z vašo pomočjo in zlasti s kritiki in pripombami, tako na naše delo kot na splošno kulturno stvarnost, ki nas obdaja.

Ne samo množičnost temveč zlasti kakovost

Slovenska kulturna društva so nam letošnjo jesen in v začetku zime ponudila široko in polno košaro prireditve. V vseh in v mestu si tako v lepem številu sledijo predavanja, nastopi zborov in dramskih skupin, različna srečanja z najrazličnejšimi ustvarjalci, pa tudi večeri, ki so namenjeni mladim in še koncerti, družabni večeri, slikarske razstave itd.

Križa torej ne pesti naših kulturnih delavcev, nasprotno, zdi se, da splošnemu upadanju (gospodarskemu, družbenemu in zakaj ne demografskemu) odgovarjamo s trdim in zagrizenim kulturnim delom. Ker pa se pohvalam skoraj vedno pridruži nekaj zlobe, že kar ne moremo mimo vprašanja, kako je kaj s temi našimi prireditvami? Kaj nas žene v tolikšno delo?

Ne bi se ustavljali ob širokih idejnih izhodiščih, ki lahko povedo vse pa tudi malo, da ne zapišemo neljube besede nič. Ne bi se ustavljali niti ob tem, da so društva, ki ponujajo kvalitetne prireditve, kot ne bi dajali primerov dolgočasnih večerov. Upamo pa si zapisati, da marsikje botrujeta številu pobud neka dolžnost navada in tekmovalnja, kdo bo več napravil. Sum smo zapisali v priporočanju, da na hitro pripravljene prireditve, kjer se zbere peščica vedno istih obrazov in ki jim botruje dolgčas, ne koristijo niti tistim društvom, ki razpolagajo s šibkim organizacijskim aparatom. V naši želji po kulturi ne bijejo samo zvonovi dolžnosti, ampak tudi kraguljčki veselja in želje po ustvarjanju in pa begu iz vsakdanje živine. Poslušaj za ta tri izhodišča je skorajda mujen, če ne želimo prenesti uradniškega počutja tudi v kulturne dvorane in domove.

Ne pomujamo radirk in škarij, prepričani pa smo, da velja na

Nihče ne dvomi, da je film kulturna dobrina. Nesporno je tudi, da je to moderna in sodobna oblika kulture, sredstvo, ki je vsakomur dostopno, in istočasno dokument časa, navad. Če govorimo o slovenskem filmu, vemo, da gre za mlad film, saj se je rodil šele po vojni. V zamejstvo je seveda prispel z zamudo. Pred leti je Slovenska prosvetna zveza organizirala nekaj ciklusov v raznih kinodvoranah, na primer v Škedenju, na Proseku in v dvorani Radio. Sledilo je zatišje, nato smo bili deležni še dveh pregledov slovenskega filma v mali dvorani Kulturnega doma. Slovenski film nam torej ni tuj, čeprav ga nismo vedno gledali v najboljših pogojih.

Retrospektiva slovenskega filma je pred letom dni slovenskemu filmu na stečaj odprla vrata goriškega kulturnega doma, kjer mu je sedaj odmerjen zelo dostojen prostor.

Razseljena oseba

Razseljena oseba se loteva človeško in politično izrazito sodobne in aktualne teme — vprašanja današnjega brezdomovinskega tujstva, iz katerega kali potreba po človeški in nacionalni identifikaciji. Sin slovenskega političnega emigranta, domobranca, se je rodil na tujem in se vrne v svojo «pradomovino», Slovenijo, ki jo pozna le po izročilu in pripovedovanju svojih staršev. V tem srečanju in soočanju idejno in

človeško intimno razpoznavna korenine svojega zdomstva, hkrati pa vse izraziže doživlja tudi tragiko človeka, ki je brez krivde kriv. V skupini arhitektov, ki raziskuje okna in svetlobne razmere v starih gradovih na Slovenskem, se spoprijatelji s svojim tukajšnjim vrstnikom. Nujno prijateljstvo in konflikti se navezujejo tudi na refleksijo naše sodobnosti, vendar pa je v njej navzoča tudi preteklost, ki je ni mogoče ne pozabiti ne preklicati.

Iz čustvenih nagibov zraste konflikt, ki oplazi oba. Tudi v povsem intimnem območju, v ljubezenskem razmerju med «prišlekom» in študentko arhitekture, ni izpolnitve, saj je njegov notranji razkol preglobok, hkrati pa ga opredeljujejo tudi spomini na otroštvo v tuji domovini (te sekvence sicer predstavljajo preskok iz realizma v umetniško parabelo). Prijateljska in ljubezenska razmerja ga v iskanju identitete naredijo povsod domačega, a nikjer doma. Tako odprt je tudi zaključek scenarija. Prišlek gre od «toda tja» z novo resnico o stari in novo dilemo o novi domovini. Scenarij govori tudi o dilemah zmagovalcev in brezupno premaganih, vendar je njegova temeljna problematika v miselnem in čustvenem angažmaju današnje mlade generacije.

Kljub temu, da govori o slovenski sodobnosti in preteklosti, je v širšem človeškem okviru tema izrazito nelokalna, svetovljanska, saj je zanimiva kot izpoved in pripoved o travmah, zablodah, stiskah in iskanjih sodobnih brezdomovincev sveta. In teh ni tako malo in spet ne tako malo tistih, ki skušajo najti v življenju svojo potrditev, svojo pripadnost, svojo identična tla in svoj človeški eksistencialni obstoj.

Marjan Ciglič

Rojen 1944 na Golniku pri Kranju. Diplomiral na AGRFTV v Ljubljani leta 1974. Do sedaj je pretežno delal na ljubljanski televiziji, kjer ima kakih 50 ur programa dokumentarnih in igranih

Iz filma «Razseljena oseba»

V SREDO V TRŽAŠKEM KINU ARISTON

Dobrodošel dan slovenskega filma

V Trstu so pogoji nekoliko drugačni. In vendar je verjetno tudi tu našel svoj kotic. Pobudo za to so dali kinodvorana Ariston, Zveza slovenskih kulturnih društev in Viba-film, svoje pokroviteljstvo je ponudil oddelek za kulturne ustanove pri tržaški občini. V okviru tretjega Festivala festivalov bosta kot prva med filmi, ki ne spadajo v redno distribucijo v Italiji, kar dva slovenska filma, to sta «Razseljena oseba» Marjana Cigliča in «Rdeči boogie ali Kaj ti je deklica» Karpa Godine. Ta «dan slovenskega filma» bo v sredo, 15. decembra. Ogledali si bomo lahko noviteta, saj je predvidena premiera «Rdečega boogiewa» v Ljubljani dva dni kasneje.

Za oboževalce filma bo dan dokaj naporen, kdor si bo želel ogledati oba filma, bo moral presedeti nekaj ur v kinodvorani. In

vendar mislimo, da je to izredna priložnost, ne samo filmska, temveč splošno kulturna. Filma spadata nedvomno med najboljše slovensko produkcijo, o tem že dokazujejo nagrade, ki sta jih bila deležna, marsikaj bodo lahko se povedali uspehi ali neuspehi na raznih festivalih, kjer jih bodo predstavili.

Film «Razseljena oseba» je doslej prejel Zlato areno za fotografijo v Puli in zlato plaketo Metod Badjura. Nagranje so bili tudi scenograf, režiser in direktor fotografije, pa nekateri igralci. «Rdeči boogie» je do tega trenutka prejel samo srebrno plaketo Metod Badjura v Celju, nagranje je bil tudi Karpo Godina za režijo, soavtorstvo kamere in montažo. Mislimo pa, da se filmu obetajo še druga priznanja. Eno od teh bi lahko bilo priznanje tržaškega občinstva.

(nak)

oddaj, pretežno v mladinski redakciji z oddajami Vrtec na obisku, Pisani svet in Mladi za mlade ter lutkovne serije.

Vidnejše stvaritve: kratki umetniški film Srakanjani 1977, otroška serija Moj prijatelj Piki Jakob 1978, TV portreti Tone Lapanje in Stefan Planinc 1980, televizijske filmske drame: V Nemčiji še kač ni 1979 in Deček z miškami 1980, televizijska drama Odmor 1981.

Za film Srakanjani prejme srebrno plaketo Metod Badjura, za

ni veliko... Le glasba preživi vse nesreče in nam ostane na koncu edino upanje, s svojimi omejenimi možnostmi.

«Rdeči boogie ali kaj ti je deklica» je torej film določene zagnanosti in mladosti, je pa tudi film človekove slepote in nebrzdane volje, ki si venomer nalaga več, kot zmore.

Karpo Godina

Karpo Godina, rojen 1943, končal filmsko in gledališko režijo na Ljubljanski akademiji. Najprej se

Iz filma «Rdeči boogie»

otroško serijo Moj prijatelj Piki Jakob pa poleg drugih tudi nagrado za režijo na TV festivalu v Portorožu. RAZSELJENA OSEBA je prvi celovečerni film Marjana Cigliča.

Rdeči boogie

«Rdeči boogie ali Kaj ti je deklica» pripoveduje o zanimivem, razburljivem času prvih povojnih let. Radijska hiša pošlje na teren «izbrano», nadebudo skupino mladih glasbenikov, ki naj bi delovnim ljudem v nesebičnih naporih prve petletke dvigala moralo v zadrugah, v delovnih brigadah in na gradbiščih, povsod tam, kjer je bilo potrebno, obenem pa naj bi se v teh preizkušnjah tudi glasbeniki sami prevzgojili v čvrste, udarne, zavedne mladince. Za uspešnost akcije je odprava opremljena z vsem, kar je za uspeh v takih primerih potrebno: z ideološko neoporečnim vodjo, prekaljenim dirigentom, uporabnimi instrumenti, s sposobnimi muzikanti in trpežnim kamionom, ki skupino potegne v vsak kraj, kjer se bje bitka za obnovo in izgradnjo socializma.

Priče smo vrsti veseljih in žalostnih peripetij, v katerih pa vzdigovalcem morale z eno samo izjemo prvim uplame morale. In tako z uspehom akcije ni nič, pa tudi s prevzgojo glasbenikov

je uveljavil kot celovit avtor v vlogi scenarista, snemalca, montažerja in režiserja v mnogih kratkih filmih. Med ostalimi nagradami je prejel tudi najvišje v Oberhausenu za film «Zdravi ljudje za razvedrilo».

Paralelno je sodeloval kot direktor fotografije in montažer pri desetih igranih celovečernih filmih, več ali manj kompromitiranih, kot so: Zgodnja dela, Svoboda ali strip (Želimir Žilnik), Vloga moje družine v svetovni revoluciji, Slike iz življenja uradnika (Bata Cengić), Muke po Mati, Okupacija v 26 slikah (Lordan Zafranović).

KINO ARISTON

SREDA, 15. DECEMBRA

ob 16. uri Razseljena oseba
ob 17.30 Rdeči boogie
ob 19. uri Srečanje z avtorji
ob 20.30 Razseljena oseba
ob 22. uri Rdeči boogie

Filma bodo predvajali s simultanim prevajanjem.

Film Zgodnja dela je prejel v Berlinu leta 1969 najvišjo nagrado: Zlatega medveda.

Leta 1980 je posnel in zrežiral svoj prvi celovečerni igrani film Splav Meduze, ki je sodeloval na 16 mednarodnih filmskih festivalih in s katerim je bila po televiziji seznanjena tudi nemška publika.

POGOVOR Z MLADO BENEČANKO JOLE NAMOR

Utrditi moramo naše medsebojne vezi in stike

Nič ji ni bilo prav, da sem jo želela intervjuvati. Skromna, tiha, vestna in pridna opravlja svoje delo, pa se ji zdi, da je »obesjanje na veliki zvon« o tem njenem delu, njenem sodelovanju na »Primorskem dnevniku« odveč in nepotrebno.

Pa sva se kljub vsemu pogovorili in vesela sem, da sem skozi ta najin pogovor nekoliko bolje spoznala Jole Namor, Beneško Slovenko, novinarko, ki opravlja prakso pri »Primorskem dnevniku« in ki bo po opravljenem delu v Trstu sprejela službo v uredništvu »Novega Matajura«, glasilo Beneških Slovencev.

Kako se počutiš v tem kolektivu, kako si se uživala v svoje novo delo v Trstu, sem jo najprej vprašala.

Na Primorskem dnevniku delam komaj dober poldrugi mesec. Lahko rečem, da so moje dosedanje

izkušnje pri tem delu kar dobre. Lepo sem se vključila v ta kolektiv, ki me je sprejel tovariško in prijateljsko in v katerem se čutim kot svoj med svojimi.

Mislil pa, da še vedno premalo poznam, tudi skozi to svoje sodelovanje, Slovence na Tržaškem. To je po mojem, pomanjkanje s strani vseh nas Beneških Slovencev, ki sicer, kot vsi ostali, zelo pogosto govorimo o naši enotnosti tu v Italiji, pozabljamo pa, da imamo premalo medsebojnih stikov. Zato sem trdno prepričana, da mi bo »tržaška« praksa pomagala ne samo po strokovni plati, temveč predvsem v to, da bom bolje spoznala tržaške Slovence in tako tudi v sebi utrdila tiste vezi, ki nas morajo povezovati in ki se morajo med nami še utrdjvati.

Kako pa poteka tvoje delo pri »Primorskem dnevniku«. S kakšnimi problemi se ukvarjaš, kakšne dogodke pokrivaš?

Kaj bi lahko o tem svojem delu povedala. Do sedaj sem povedala, ki prihajajo iz tiskovnega urada v Čedadu in ki so napisani v italijanski. Razen tega se ukvarjam s kulturno problematiko, kot so na primer odprtja raznih razstav, tiskovne konference in drugo.

Pa ostaneš še kaj časa v tržaški redakciji?

Mislil do maja prihodnjega leta. Želela bi, da bi ta čas čim boljše izkoristila v svojo in v korist »Primorskega dnevnika« in

seveda predvsem v korist Beneških Slovencev, med katerimi si želim in hočem delati.

No, pa da povemo odkod je naša intervjuvanka, kje je opravila študije in kako da se je odločila za novinarski poklic?

Doma sem iz Dreke, ene če že ne najbolj revnih, pa prav gotovo najbolj problematičnih občin v Beneški Sloveniji, kjer število stalnih prebivalcev pada in kjer je njihova starostna doba povprečno zelo visoka. Študirala pa sem najprej v Čedadu, seveda v italijanskih šolah, ker Beneški Slovenci nimamo šol v svojem jeziku, nato sem nadaljevala svoje študije v Benetkah, kjer sem diplomirala na fakulteti za tuje jezike in sicer iz ruske književnosti. Potem sem nadaljevala študij v Ljubljani, kjer sem se dve leti ukvarjala samo s slovenščino. Poznala in govorila sem v glavnem naše narečje, pa sem tam obiskovala tečaj slovenščine za tujce.

Opravila ga je prav gotovo v redu, ker govoriš danes lepo in pravilno slovenščino.

Po praksi na »Primorskem dnevniku« se boš vrnila v Beneško Slovenijo?

Delala bom verjetno v uredništvu »Novega Matajura« glasilo Beneških Slovencev.

Pa mu že sedaj slediš? Sodeluješ z njim? Si misliš, da je ta časopis prebivalcem Beneške Slovenije potreben, da je prav, da izhajajo njegovi članki tudi v narečju, ki ga domačini tudi najbolj razumejo?

Potreben je na vsak način. Informacije o tem, kaj se dogaja v Beneški Sloveniji ne moremo dobiti nikjer drugje, kot v tem glasilu. Časopisi, ki izhajajo v Vidmu le delno poročajo o naši stvarnosti in v veliki meri dajejo o nas in naših problemih skrivljene informacije. Zato sem misljala, da ni ta časopis pomemben samo za nas, Beneške Slovence, temveč tudi za vse ostale prebivalce Furlanije, ki lahko, prav s pomočjo njegovega poročanja, spoznava našo stvarnost in to neposredno. Vprašanje formiranja novih kadrov v Benečiji je po mojem potrebno tudi zato, ker smo priča nastanku in razvoju številnih privatnih radijskih in televizijskih postaj, preko katerih so naši ljudje, tako rekoč, bombardirani z različnimi vestmi in obvestili in to seveda samo v italijanski. Na žalost je vesti in oddaj v slovenščini za nas premalo in še to, kar je napravljeno gre preko oddajnikov, ki niso dovolj močni, ali pa niso dovolj dobro postavljeni. Tako so edine informacije, s tovarišem Izidorjem Predanom ki je za sam časopis, pa tudi za nas Beneške Slovence opravi ogromno dela, mi bo prav gotovo v oporo in v zgled, kako je treba delati, kako se je treba tudi skozi naše novinarsko delo boriti, za naše pravice in naš obstoj.

Draga Jole, veliko sreče na tvoji novinarski poti tu v Trstu, predvsem pa v tvoji in naši Beneški Sloveniji.

NEVA LUKES

IZ ZGODOVINE NAŠIH DRUŠTEV

Bogata dediščina barkovljanskih društev

Organizirano kulturno udejstvovanje Barkovljanov se je začelo v letu 1868, ko je bila ustanovljena Kmečka čitalnica. Ustanovni občni zbor se je vršil 13. septembra, slavnostna otvoritev pa je bila 11. oktobra 1868.

Kulturna zgodovina Barkovlj je ena najbogatejših na Tržaškem. Naj po letih ustanovitve navedemo še ostala društva in ustanove, ki so takrat delovale v Barkovljah: že leta 1865 beležimo delovanje pevskega zbora, leta 1872 so ustanovili Pogrebno in podporno društvo Arimatej, ki deluje še danes, 11. februarja 1883 so ustanovili Obrtniško društvo v Barkovljah pri Sv. Jerneju, ki je delovalo do prisilne likvidacije junija 1935. Zupnijska knjižnica 1888, Konsumna in posojilno društvo (ust. l. 1906, uk. l. 1927) Barkovljanska narodna godba, l. 1908 ust. Odsek tržaškega Sokola in Knjižnica Akadem. ferij. društva Balkan, l. 1910 so ustanovili Barkovljansko posojilnico in hranilnico (ukinj. l. 1935) in podružnico družbe CM. Po prvi svetovni vojni so delovali: Ljudski oder, Mladinsko društvo »Barkovlje« (uk. 4. 12. 1927), športni klub Val (ust. marca 1924 - uk. 2. 9. 1927) ter l. 1924 ustanovljeno prvo slovensko veslarsko društvo na Tržaškem - Tržaški veslarski klub Sirena s sedežem v Barkovljah. Društvo je imelo veliko članov in je aktivno delovalo do fašistične ukinitve avgusta 1927.

Vsa barkovljanska društva so našla svoje zavetišče v prostorih Narodnega doma, ki ga je zgradilo Obrtniško društvo. Dom je stal na Miramarski cesti ob obali in je imel poleg drugih prostorov veliko gledališko dvorano.

Leta 1889 so Barkovljani ustanovili iz zbora Narodnih pevcev, pevsko društvo Adria, ki je ostalo zaradi svojega delovanja, zapisano z zlatimi črkami v zgodovini Barkovelj. Počez zelo do brega pevskega zbora, ki ga je vodil Hrabroslav Ražem, je v društvu od leta 1902 deloval dramski odsek ter l. 1905 ustanovljen

tamburaški ansambel. Julija 1899 so proslavili 10-letnico ustanovitve in ob tej priložnosti razvili društveni prapor. Veliko svečanost, ki se jo je udeležilo kar 10 društev iz Tržaške so priredili tudi ob 25-letnici društva - junija 1914. Po 1. svet. vojni so Barkovljani obnovili delovanje. Toda kmalu je bogato kulturno življenje Barkovljanov zadel hud udarec, v noči med 12. in 13. decembrom 1921 so fašisti zažgali dvorano v Narodnem domu. Nekaj časa so pevci vadili na domu pevovalke Milana Pertota, 27. 9. 1927 pa je bilo društvo uradno razpuščeno.

Kulturno življenje se je umaknilo v ilegalo, Barkovljani so se zbirali na raznih izletih ter tu gojili domačo pesem, delovali je tudi cerkveni pevski zbor. Veliko barkovljanskih antifašistov je bilo konfiniranih ali poslanih v posebne bataljone, vendar fašizmu ni uspelo streti Slovencev. Že februarja 1942 je bila v Barkovljah organizirana OF, delovalo je veliko aktivistov, po padcu Italije sept. 1943 pa je odšlo v partizane nad 30 mladincev. Iz vrst osebnosti NOB izstopa lik Marija Matjašič - Milana, ki je veliko pomenil za celotni protifašistični Trst. 13. februarja 1945 ga je v Ul. Bovedo ustrelila fašistična policija. Na kraju ustrelitve je Enotni antifašistični odbor za Barkovlje postavil leta 1975 spominsko ploščo. Na barkovljanskem pokopališču pa stoji spomenik sedemnajstim padlim borcem in aktivistom. Po osvoboditvi je društveno delovanje ponovno zaživelo. Prvi so se zbrali pevci mešanega pevskega zbora pod vodstvom Ubalda Vrabca že maja 1945. Obnovljeno društvo si je nadelo ime »Marij Matjašič - Milana« po padlem barkovljanskem junaku. Z delovanjem je začela tudi godba na pihala, knjižnica, kasneje pa mladinski pevski zbor in dramska skupina. Zbor je prejel nastopil 5. maja na pogrebu partizanov, ki so padli ob osvoboditvi Trsta. Z vajami je začel tudi telovadni odsek, avgu-

Pevsko društvo »Adria« leta 1914

sta je 75 mladincev nastopilo v Ljubljani na prireditvi Telovadnega društva Slovenije. Društvo je priredilo več predavanj in dramskih del. V letu 1947 se je delovanje skrhilo, ker je društvo ostalo brez primerne sedeža. Zaveznika vojaška uprava je zasedla prostore »rekreotorija«, društvo se je zateklo v Rumeno hišo. Pevski zbor je nadaljeval z vajami in gostoval po drugih prosvetnih društvih.

Številno društvo (300 članov) je na žalost v letu 1948 prizadel razkol ob resoluciji Informbiroja. Zaradi strankarskih in ideoloških sporov so se prosvetarji razšli, iz prvotnega društva »Marij Matjašič - Milana« sta nastali dve. Društvo, ki se je opredelilo za resolucijo je ostalo v Rumeni hiši. Imeli so pevsko-glasbeno skupino in mladinsko dramsko skupino, prirejali so tudi izlete.

Ostali so se zbrali v društvu, ki se je na seji 13. nov. 1948 poimenovalo v Prosvetno društvo Barkovlje. Predsednik je postal pevovodja Milan Pertot, podpredsednik A. Nardin, tajnica V. Jančič. Zbor se je številno okrepil (56 pevcev) in dosegel zavidljivo umetniško raven. Ker so bili prostori društva majhni, je zbor

poredkoma nastopal doma, zato pa so veliko gostovali. V okviru odseka je kasneje delovalo tudi pionirsko gledališče. Pod vodstvom A. Martelanc je bila obnovljena društvena knjižnica. Za preomajsko slavnost je bila ustanovljena pod okriljem društva folklorna skupina, ki pa se je kmalu razšla.

Tudi v letu 1951/52 je bilo društvo aktivno (208 članov); pevski zbor je imel več nastopov, ravno tako dramski odsek, ustanovili so šahovski odsek, med najbolj aktivnimi je bila pionirska družina. Največji uspeh pa je bil nakup zemljišča (1.000 m²) pri Kunčih, kjer naj bi si društvo zgradilo Kulturni dom. Na žalost se je to kasneje pokazalo za neizvedljivo in so se morali člani zadovoljiti s prostori v Ul. Cerreto 12.

Društveno delovanje je začelo z leti počasi nazadovati, odseki so prenehali z delovanjem, ko pa je leta 1955 prenehal z vajami pevski zbor je v Barkovljah zavladovalo kulturno mrtvilo, ki je trajalo do izrednega obnovega zbora 29. januarja 1961. Obnovega zbora se je udeležilo veliko mladih, izvolili so nov odbor, katerega predsednik je postal Lučo Žnidaršič.

Najvidnejše uspehe pa je društvo doseglo z organizacijo »Festivala slovenske popevke«, junija 1963 in maja 1974. Revija je od društva zahtevala veliko organizacijskih sposobnosti, saj je poleg odličnega orkestra »Miramar«, so delovali leta 1964, kar 17 pevcev in pevk z 21 izvirnimi popevkami. Prireditve so bile v prostorih tržaškega auditorija.

Novembra 1971, je nadzorni odbor, skoraj po desetih letih, sklical občni zbor. Najprej so se poklonili spomenu štirih zavednih Barkovljanov, ki so umrli v tistih letih ter bili aktivni prosvetni delavci: Milan Pertot dolgoletni pevovodja in predsednik društva, Lučo Žnidaršič predsednik društva do smrti leta 1964 ter Stanek Svagej in Ivo Doles. Izvolili so nov odbor, katerega predsednik je postal Marjan Gregorič. Društvo je le životarilo do leta 1981, ko so se začele priprave na poimenovanje os. šole po F. S. Finžgarju. Na slavnosti, ki je bila 16. maja 1982, je nastopil tudi novoustanovljen pevski zbor, ki uspešno nadaljuje z vajami. Ob tej priložnosti je izšla knjiga Barkovlje - Pri nas je bilo tako, ki lepo opisuje zgodovino tega tržaškega predmestja.

17. junija 1982 je imelo društvo občni zbor, na katerem so potrdili statut društva, izvolili nov odbor, predsednik je postal L. Jagodica.

Novembra 1976 so se zbrali Barkovljani, ki so hoteli obnoviti nekdanjo Sireno. Že 23. januarja 1977 so se zbrali na občnem zboru, odobrili statut društva in sprejeli sklep, da se vključijo v ZSSD. Leta 1978 so si zagotovili na barkovljanski sipini prostor za svoje pribeze. Veliko uspehov so dosegli z jadralskimi tečaji za mladino. Največji uspeh pa je bil ta, da so julija 1980 postali člani Italijanske jadralske zveze in od takrat lahko nastopajo pod lastno zastavo na državnih in mednarodnih regatah.

Pripravil
Odsek za zgodovino - NSK

OBISK PRI FOTOAMATERJU FULVIU GRISONU

S fotoaparatom do bistva stvari

«Zanima me tista stvarnost, ki se skriva onkraj vidne stvarnosti in to zanimanje skušam na nek način posredovati s svojimi deli. Osredotočiti pozornost na detajl, ki se mi zdi pomemben, privedi ga do skrajnih meja vidnega in poiskati za njim nevidni del njegovega bistva.»

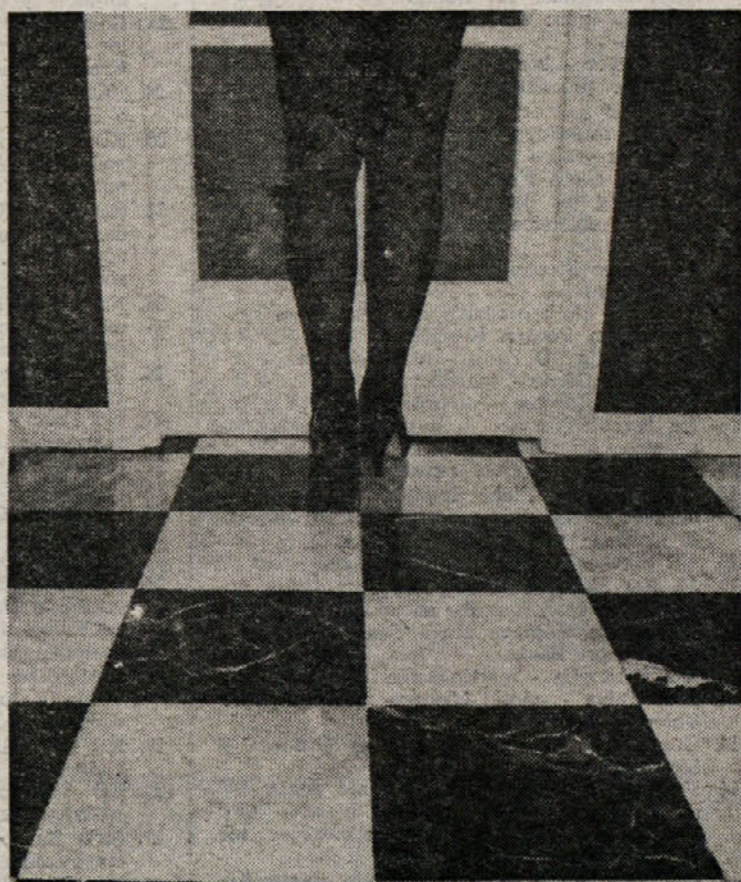
To iskanje, ki ga je opredelil v teh nekaj besedah, se vseskozi kaže v umetniških fotografskih posnetkih Fulvia Grisona, enega najbolj obetavnih in nadarjenih fotoamaterjev mlajše generacije v zamejstvu. Njegovo ime se ni zelo poznano, čeprav se v zadnjih dveh ali treh letih pojavlja med zmagovalci domačih vseh večjih ali manjših fotoamaterskih natečajev v naši deželi in tudi izven njenih meja.

Grison (27 let, študent kemije na pragu diplome, rojen in bivač na Padricah) se je začel resneje ukvarjati s fotografijo šele pred tremi leti. Prva priložnost je bil fotografski natečaj PD Primorac s Trebče o temi «mačka» (simbol vasi). Bilo je tudi prvo priznanje — zasedel je prvo mesto. Skoraj istočasno se je udeležil nagradnega natečaja, ki ga je razpisala revija Dan ob mednarodnem letu otroka, in spet lepa uveljavitev — druga nagrada. Prvi uspešni koraki so mu vlili zaupanja in prepričanje, da je na dobri poti. Nadaljnji uspehi so to prepričanje le utrdili. Dejansko ni bilo natečaja, da bi ostal praznih rok. Naj omenimo le pomembnejše. Leta 1980 se je udeležil VI. fotografskega bienala Treh Benečij za barvne diapozitive in prejel prvo nagrado za pejzažo. Naslednje leto je poslal svoja dela na III. bienalo Treh Benečij za črno-belo fotografijo in zasedel drugo mesto. Prav tako lani se je udeležil vsedravnega natečaja v Trzinu za diapozitive in se spet prerinil na prvo mesto. Med letošnje najvidnejše uspehe lahko prištejemo prvo mesto na razstavi Dia Primorska 82 v Novi Gorici. Vmes je še cela vrsta drugih manjših nagrad in priznanj, seveda ni moglo izostati tudi na I. fotografskem natečaju, ki ga je pred kratkim priredil slovenski fotoamaterski krožek Trst 80. V številni konkurenci je zasedel četrto mesto, prvo med slovenskimi udeleženci. Kdor je v tem letu brskal po znanih specializiranih revijah Photo in Il Fotografo je med objavljenimi fotografijami zasledil tudi nekatere njegove. Eno od njegovih del (iz serije katerih je tudi fotografija, ki jo tu objavljamo) je revija Il Fotografo izbrala in objavila kot možno sliko za naslovno stran revije.

V čem je skrivnost njegove uspešne fotoamaterske dejavnosti? Predvsem v resnem pristopu do dela, v vztrajnem in doslednem iskanju novih oblik, v tehničnem izpopolnjevanju ter v pazljivem in prizadetem opazovanju okolja. «Včasih nosim določeno podobo več mesecev v glavi,» pravi, «neštetokrat jo preoblikujem, razstavljam in sestavljam jo v sebi, preden naredim fotografijo. Vsako delo me stane veliko razmišljanja in truda.»

Prvi predmet njegovega fotografskega zanimanja je bila narava. «Opazoval sem jo z velikim občudovanjem in spoštovanjem in slikal sem jo takšno, kakršna je, ne da bi v njej kaj spreminjal, vanjo posegal. Pozneje sem začel vanjo posegati s konstrukcijami. Osredotočil sem svojo pozornost v predmete in v človeka in tu se je rodilo zanimanje za odkrivanje nevidnega ali neizrečenega v predmetih in ljudeh.»

V njegovih delih zelo pogosto nastopajo subjekti punk. «V določenem trenutku se mi je zdela pomembna,» pravi Grison, «da jih ponazorim, ker so se mi zdeli modeli pristni in neposredni in ker so odražali določeno stvarnost, pred katero si družba rada zapira oči. Morda je bil v temu tudi nek izživ. Te slike skrivajo pod krinko navidezne nasilja veliko očiščeno. Poleg vsega pa je bila zame velika izkušnja, da sem po bližje spoznal te ljudi.»

Kljub svoji bogati proizvodnji je Grison doslej malo razstavljal. Le nekaj izkušenj v okviru domačega prosvetnega društva Sloven in skupinske razstave v okviru fotokrožka Trst 80. Njegova velika želja je seveda, da bi lahko svoja dela pokazal širši publiki in ne samo ocenjevalnim komisijam raznih fotografskih natečajev. Kaže, da se mu bo želja v kratkem izpolnila. Prav te dni se pripravlja na prvo večjo osebno razstavo, ki bo nekeje v mestnem središču že v teku tega meseca. Še večja želja pa je, da bi njegove umetniške fotografije prodrl na tržišče. Tudi glede tega je Grison dokaj optimističen, čeprav mu je zaenkrat še vedno osnovna skrb študij kemije.

NA POBUDO KD LIPA

Prof. Jože Pirjevec
v torek v Bazovici

Kulturno društvo «Lipa» iz Bazovice prireja v torek, 14. decembra, ob 20.30 v Bazovskem domu srečanje z univerzitetnim profesorjem in tržaškim zgodovinarjem Jožetom Pirjevcem, ki bo govoril o politični in kulturni zgodovini Slovencev v Italiji po letu 1945. Predavanju prof. Pirjevca bo sledila razprava, torkova pobuda pa je koristna in hvalevredna, saj je prav, da se tudi naša kulturna društva soočajo z našo najnovejšo narodnostno zgodovino.

PRIHODNJO SOBOTO V KULTURNEM DOMU

Revija «Pesem v prijateljstvu»

V tržaškem Kulturnem domu bo prihodnjo soboto (18. decembra) mednarodna zborovska revija «Pesem v prijateljstvu», ki jo prireja Zveza slovenskih kulturnih društev. Na reviji bodo sodelovali štirje zbori in sicer mešani pevski zbor «Vox Julia» iz Ronk, moški zbor «Val Rosandra» iz Trsta, mešani zbor ZPD «France Prešeren» iz Celja ter moški zbor «Igo Gruden» iz Nabrežine.

Zbor «Val Rosandra» je bil ustanovljen leta 1976 na pobudo članov rekreativnega krožka tržaške pristaniške ustanove in je koncertiral v Trstu ter v raznih krajih severne Italije. Zbor, ki ga vodi Paolo de Cristini je leta 1979 osvojil tretje mesto na goriškem zborovskem tekmovanju «Seghizis». Mešani zbor «Vox Julia» iz Ronk deluje deset let in ga vodi prof. Sonia Magris Sirsen, nastopil je že na raznih tekmovanjih v Italiji in v tujini.

Mešani pevski zbor «France Prešeren» iz Celja je v letu 1980 praznoval častitljiv jubilej — 85 let delovanja. Gostoval je že skoraj po vsej Jugoslaviji, v zamejstvu pa zbor prihaja prvič. Številna so tudi njegova gostovanja izven meja domovine, zbor šteje 60 članov, njegov dirigent pa je Edvard Goršič. Moškega zbora «Igo Gruden», ki ga vodi Matjaž Šček, ni treba posebej predstavljati, saj je zaradi svoje kvalitete zelo dobro znan vsem ljubiteljem zborovske glasbe.

Priprave za revijo
«Primorska poje»

Prejšnji teden se je sestal delovni odbor za organizacijo letošnje zborovske manifestacije «Primorska poje», ki jo prireja Zveza slovenskih kulturnih društev in Združenje pevskih zborov Slovenije. Ta prireditelj kot znano zahteva veliko pripravljalnih in organizacijskih dela, saj računajo, da bo tudi letos na njej sodelovalo približno 140 pevskih zborov z obeh strani meje. V zamejstvu bodo koncerti kot vedno na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji.

Organizatorja vabita vse odrasle zборе, ki so že sodelovali na reviji, da se prijavijo na sedežih ZSKD v Trstu in v Gorici do vključno 10. januarja 1983. V prijavah naj dostavijo tudi točne podatke zborov in spored pesmi, ki jih bodo izvajali na reviji.

ZANIMIVA POBUDA ZSKD

Ponujamo film
za otroke

«Sreča na vrvcu»

Na pobudo ZSKD so v prejšnjih dneh predvajali v Beneški Sloveniji slovenski otroški film «Sreča na vrvcu», ki ga je napisal in režiral Janez Kavčič. Film so vrtili v Čedadu (dvakrat), na Ljesi in v Tipani, kjer so si ga ogledali tudi otroci iz Barda. Beneški kulturni delavci so opremili film s predstavitev in s fabulo v italijanskini, v kratkem pa bodo delo vrtili tudi v Režiji in v Kanalski dolini. Za ta dva kraja velja, da bo to prva projekcija slovenskega filma.

Glavni junak filma je deček Matic, ki skupno s prijateljem Rokom prebiva v Betonskem naselju, kjer pa ne morejo biti vsi prijatelji. Skupina otrok, ki jo vodi Črni blisk deček ne mara, ker Matic in Rok trdita, da se tistih blesavih savskih kavbojev in Indijancev ne gresta več. Nenadoma pa se Maticevo življenje spremeni. Filmarji ga povabijo k sodelovanju in tako postane glavni junak filma...

Film «Sreča na vrvcu» bodo sedaj vrtili po tržaških kulturnih društvih in po šolah, le delno tudi po goriških, ker so si tamkajšnji otroci že lahko ogledali ta film v okviru programa za šole ob retrospektivi slovenskega filma. Vsa društva in zlasti šole, ki so zainteresirane za to koristno pobudo, naj se čimprej zglasijo v tajništvo ZSKD v Trstu.

Kaj nam pripravljajo

- Ponedeljek, 13.** — V Društvu slovenskih izobražencev srečanje z Markom Pozzottom, ki bo govoril o arhitektu Fabianiju.
- Torek, 14.** — V Slovenskem klubu srečanje z avtorjem gledališke igre «Mutasti bratje» Matjažom Kmeclom.
- Sreda, 15.** — KD V. Vodnik prireja v Dolini predvajanje diapozitiv Marja Magajne. V tržaškem kinu Ariston bodo predvajali slovenska filma «Razseljena oseba» in «Rdeči boogie ali kaj ti je deklica».
- Petek, 17.** — V foyerju doma A. Sirka v Križu odprte razstave del Franka Vecchieta. Nastopa deklinski zbor Vesna.
- Sobota, 18.** — ZSKD prireja v Kulturnem domu zborovsko srečanje «Pesem v prijateljstvu».
- Nedelja, 19.** — V kriškem Ljudskem domu božični koncert godbe na pihala Vesna.
- Ponedeljek, 20.** — V Društvu slovenskih izobražencev Božična misel in zaključek leta.
- Torek, 21.** — V Slovenskem klubu predvajanje filmov o «Happeningu '82» na Krogu v sodelovanju z Društvom zamejskih likovnikov.
- Sreda, 22.** — SKD Tabor z Opčin prireja srečanje o uvodu v zgodovino umetnosti. Sodelujeta Barbara Gruden in Jasna Merku.
- Petek, 24.** — V mali dvorani doma A. Sirka v Križu KD Vesna prireja tradicionalno tombolo.
- Nedelja, 26.** — Na Proseku božični koncert domače godbe na pihala.
- Petek, 31.** — Silvestrovanje na Opčinah (SKD Tabor) in v Škedenju (KD I. Grbec).

S PROSEKA-KONTOVELA

Težave dramske skupine Jaka Štoka

Amaterska gledališka dejavnost ima na Kontovelu in na Proseku globoke korenine. Zanimati dramskega udejstvovanja v obeh vaseh segajo še v prejšnje stoletje. Domači gledališčniki so imeli ob začetku svojega delovanja izjemnega vodilca, Jaka Štoka, za njim pa še Ivana Regenta. Po drugi svetovni vojni je to bogato tradicijo nadaljeval Lojze Cijak, v zadnjih dvajsetih letih pa je postal sinonim gledališkega dela v obeh vaseh Amaterski oder, ki se je pred štirimi leti poimenoval po Jaki Štoki.

Amaterski oder združuje zadnja leta okrog sebe dokaj homogeno skupino mladih, ki so se vsako sezono razveselili domačo publiko, pa tudi prebivalce drugih vasi, kjer so gostovali, z novim odskim delom. Povečinsoma so bile to veseligrice, mnogokrat v domačem narečju, ob katerih se je publika še vsaki-krat rada nasmejala. «Tri tički», «Lazi zdravnik», «Gospod Evstahij s Proseka», «Slana uada» so naslovi zadnjih komedij, ki so jih uprizorili mladi Prosečani in Kontovelci. Poleg tega so člani Amaterskega odra redno

sodelovali še na drugih prireditvah v obeh vaseh: na številnih proslavah, komemoracijah, praznikih, tako da je bilo delovanje skupine res razvejano.

V zadnjem času se je znašlo vse to delo pred dokajšnjimi ovirami. Amaterski oder pripravlja namreč tudi za letošnjo sezono novo uprizoritev, pri tem pa je naletel na nemajhne težave. O pomanjkanju režiserja, ki naj bi strokovno vodil delo skupine, smo svojčas že pisali. Letos se je temu nemajhnemu problemu pridružil še pomanjkanje primerne prostora za vaje. Še do lani so lahko člani Amaterskega odra vadili na odru dvorane Kulturnega doma Prosek - Kontovela, ko pa so morali dvorano pred nekaj meseci zapreti, ker ni povsem odgovarjala varnostnim predpisom, so se znašli domači gledališčniki kar čez noč brez odra.

Njihovo delo sicer ni zaradi tega povsem zastalo. V tem času so se lotili novega teksta, komedije hrvaškega avtorja Mireta Stefanca «Večna jovišča», ki jo je za Amaterski oder predelal in priredil član Slovenske

ga stalnega gledališča Adrijan Rustja. Pod njegovo roko so tudi naštevali tekst; medtem ko je sonje uglasbil kontovelski kitarist Sergij Štoka. Delo bodo predstavili «kar po modernu», pravijo člani Amaterskega odra, brez kulis, na zlojživnem manjšem odru, ki ga bodo postavili sredi dvorane, med publiko. Zložljivi oder so Kontovelci in Prosečani že pripravili, nimajo pa prostora, kamor bi ga lahko postavili, da bi na njem vadili igro. V Soševji hiši namreč od pomladitve sem vadi domača godba na pihala, ki v tem času temeljito pripravlja nov repertoar za tradicionalni koncert na Stefanovo. Člani Amaterskega odra so zato zaprosili za uporabo prostorov dvorane kontovelskega Gospodarskega društva, le-tu pa trenirajo mladinske ekipe kontovelskih športnikov.

Amaterski oder se je znašel tako v hudi zagati. Po programih, ki si jih je zastavil, bi morali novo igro uprizoriti še pred iztekom leta, vse kaže pa, da bodo morali premierno zaradi prostorskih težav preložiti na poznejši datum.

UTRIP KULTURNEGA ŽIVLJENJA NA GORIŠKEM

Kinoateljje: sveža novost

Pred kratkim so goriški Slovenci praznovali prvo obletnico odprtja Kulturnega doma, ki je beležilo zgodovinski trenutek za našo narodnostno skupnost pri njenem vsestranskem kulturnem snovanju.

Vzporedno s to obletnico pa je svoje prvo leto delovanja zabeležil tudi filmski krožek Kinoateljje, sicer član Zveze slovenskih kulturnih društev. Prav je torej, da ob tej priložnosti damo krajšo oceno o vlogi, ki jo je Kinoateljje dobil v kulturnem izražanju zamejskih Slovencev.

Z njegovo ustanovitvijo smo tudi med nami organizirano začeli slediti filmskim novostim, oziroma kulturnem izražanju, ki se kaže na filmskem platnu. Doslej je jugoslovanska in še posebno slovenska filmska kultura bila med nami bela vrana, saj tudi drugače ni moglo biti. Tukajšnje filmske dvorane so namreč usmerjene v taka komercialna dela, ki pretežno prihajajo iz ZDA. Televizija, oziroma mravljišče zasebnih televizijskih postaj, ki so kot gobe po dežju nastale v zadnjih letih, je prav gotovo zaigralo pomembno vlogo tudi pri našem gledalcu, ki svoje večere najraje preživi pred malim ekranom in le redkokdaj zapusti svoj »dragi« fotelj in obišče kako predstavitev, še posebno pa filmsko. Dovolj je, da ocenimo stalen padec obiskov v raznih kinodvoranah.

Vprašanje je torej, ali je taka oblika kulturnega izražanja, kot jo nudi Kinoateljje, v tem trenutku primerna? Brez dvoma je. Dokaz temu pa imamo tudi v znanstvu in visokemu obisku predstav v Kulturnem domu.

Ledino je Kinoateljje zaoral v lanske sezoni, ko je pripravil prvo retrospektivo slovenskega filma, ki je imela svoj odmev ne samo v ožjem, marveč tudi v širšem italijanskem krogu in o njej poročali nekateri največji italijanski časopisi. Goriška skupina je svoje delo nadaljevala s predvajanjem nekaj najnovejših slovenskih filmov in v tem času z uspehom pripravila, skupaj s krožkom Piccolo Cineforum, vrsto zanimivih predstav, obogatitih s predvajanjem zadnjih, najnovejših filmskih prvenecov. K temu je treba dodati, da je v programih goriške skupine za novo leto pomembna pobuda, retrospektiva povojnega slovenskega etnografskega filma.

Kinoateljje pa nima samo vloge posredovalca filmskih del širšemu občinstvu. V svoje programe je vključil tudi vzgojni trenutek, kot osnova za pravilno spremljanje filmske kulture. Ne nazadnje velja omeniti še sodelovanje z našim listom, ko že nekaj tednov na sobotni številki priobči razne ocene o filmih, ki so na programu na malih zaslonih ali v kinodvoranah.

R. PAVŠIČ

● SKD Tabor prireja danes popoldne ob 16. uri v openskem Prosvetnem domu koncert moškega pevskega zbora »Vasilij Mirk« s Proseka - Kontovela (vodi Evgen Prindič).

Kvalitetni filmi v goriškem KD

V goriškem Kulturnem domu bodo do konca leta predvajali na pobudo Piccolo cineforum in Kinoateljje še nekaj zelo kvalitetnih filmov. V sredo, 15. decembra, bodo tako vrteli sovjetski film

»Moskva solzam ne verjame« režiserja Vladimirja Menšova. Film, ki je doživel spodbuden uspeh tudi na Zahodu, prikazuje prerez sovjetskega sodobnega vsakdana. V sredo, 22. 12., pa bodo v isti dvorani predvajali še film francoskega režiserja Vecchialija »Telo v srcu«. V petek, 17. 12., pa bodo predvajali slovenski film »Boj na Požiralniku«, ki ga je režiral Janez Drozg.

● Mladinski krožek v Gorici bo v Kulturnem domu priredil silvestrovanje. Rezervacije miz v Ul. Croce 3 vsak torek in petek od 17.30 do 19.30 in ob raznih prireditvah pri blagajni Kulturnega doma.

Lepo uspel tečaj kriških pevki

Dekliški pevski zbor »Vesna« iz Križa je imel prejšnjo soboto in nedeljo v domu Alberta Sirkja v Križu prvi izpopolnjevalni tečaj, ki se ga je udeležilo vseh 21 pevki. Tečaj, na katerem so se kriška dekleta izpopolnjevala v vokalnih tehnikah in v dihalnih vajah ter obravnavala tudi zgodovino glasbe, sta vodila priznana strokovnjaka Ignacij Ota in Mirko Slosar iz Kopra. Ob koncu tečaja se je zbor, ki ga vodi Pija Cahširca, naučil tudi Otovo skladbo »Njega ni«. Tečaj bodo pevke nadaljevale predvidoma februarja.

V Mačkoljah koncert zbora iz Škedenja

V srenjski hiši v Mačkoljah bo danes popoldne ob 17. uri koncertiral ženski pevski zbor »Ivan Grbec« iz Škedenja, ki ga vodi Marta Werk-Volk. Škedenjske pevke se bodo predstavile s programom »Slovenska žena v pesmi in besedi«.

V nedeljo »Senjam beneške pjesmi«

V občinski telovadnici na Ljesah pri Grmeku bo prihodnjo nedeljo, 19. 12. »Senjam beneške pjesmi«, ki ga že desete leto zaporedoma prireja krajevno kulturno društvo Rečan. Na prireditvi bomo lahko poslušali 13 novih izvirnih beneških pesmi in skladb, nekatere od teh pa bodo izvajali tudi sami avtorji. »Senjam beneške pjesmi« je zelo priljubljen med Beneškimi Slovenci in vsako leto pritegne na Ljese veliko število naših rojakov.

● V dvorani Prosvetnega doma na Opčinah je odprta razstava del Atilija Kralja.

Konec januarja v Trstu revija godb na pihala

Zveza slovenskih kulturnih društev prireja v nedeljo, 30. januarja v tržaškem Kulturnem domu prvo revijo zamejskih godb na pihala. Gre za zelo pomembno in dobrodošlo pobudo, saj so godbe tradicionalni, a obenem tudi živ dejavnik našega kulturnega življenja.

V torek so v Slovenskem klubu predstavili knjigo Maria Magajne »Trst v črno-belem«

Prireditve v novembru

od 1. do 6. TPPZ Pinko Tomažič po turneji bratstva po Jadranu

1. Nastop otroškega in moškega zbora Fran Venturini ob proslavi 30. obletnice postavitve spomenika pri Domju
2. Slovenski klub: srečanje s časnikašem Ivom Vajglom
5. SKD Tabor - koncert pianistke Vihre Kodrič
6. Otvoritev prenovljenih prostorov Ivan Grbec v Škedenju
7. Nastop mešanega zbora France Prešeren, otroškega zbora os. šole Fran Venturini, moškega zbora Fran Venturini, godbe na pihala Breg ter domačih recitatorjev na proslavi 35. obletnice odkritja spomenika v Boljuncu.
7. KD Slavec Ricmanje - Log in DZL: slikarski ex tempore
9. Slovenski klub: srečanje z umetnostnim zgodovinarjem Petrom Krečičem
10. KD Lipa in ŠD Zarja - martinovanje
11. KD Ivan Grbec - martinovanje
12. KD Jože Rapotec - otvoritev razstave slikarja Stanota Žerjela in nastop tamburaškega ansambla iz Boljunca
13. KD Vesna - otvoritev razstave Alberta Sirkja
13. Koncert TPPZ Pinko Tomažič v Novem mestu in v Kočevju na festivalu »Revolucija in glasba«
13. KD Slavko Škamperle in KD Union - ples
13. 14. KD Slavec Ricmanje-Log - pokušnja novih vin in koncert godbe na pihala iz Ricmanj
13. Gostovanje moškega zbora Fran Venturini v Ribnem pri Bledu
13. KD Barkovlje - martinovanje
14. SKD Tabor - »vinski koncert« moškega zbora Valentin Vodnik
14. Gostovanje pevskih zborov »Igo Gruden« v Slovenj Gradcu
14. V domu Ivan Grbec podeljevanje značk OF aktivistom iz Škedenja. Nastop učencev osn. šole Ivan Grbec, domačih recitatorjev ter ženskega zbora Ivan Grbec.
16. Slovenski klub: predavanje prof. Jožeta Koruze o Trstu in slovenski literaturi
17. Gostovanje lutkovne skupine KD Valentin Vodnik in učencev os. šole P. Voranc z igro Martin Krpan v Prosvetnem domu na Opčinah
19. Mladinski krožek KD F. Prešeren - gostovanje kabaretne skupine »Vse manj je dobrih osmic«
20. Osrednja kulturna prireditve ob otvoritvi prenovljenih prostorov Ivan Grbec v Škedenju. Nastopile so vse slovenske škedenjske kulturne komponente
20. Gostovanje otroških folklornih skupin KD Rdeča zvezda in SKD Tabor v Ptuj
20. Foto Trst 80 - nagrajevanje dia natečaja
20. KD Slavec Ricmanje-Log družabni večer
22. 24. Obisk književnikov Frančka Rudolfa ter Ivanke Hergold na višnjih srednjih šolah - obisk organizirala ZSKD

23. Slovenski klub: pisati, pisati, pisati - srečanje s pesnikom Frančkom Rudolfom ter nastop kitarista Igorja Starca
24. KD Primorsko - večer diapozitivov Maria Magajne
24. Gostovanje lutkovne skupina KD V. Vodnik ter učencev os. šole P. Voranc z igro Martin Krpan v Nabrežini
24. SKD Igo Gruden - predavanje Pavla Strajna o Bližnjem vzhodu
26. KD Slavec Ricmanje-Log - Literarni večer sodelujeta Aleksij Pregarc in Irena Žerjal, nastop tria kljunastih flaut
26. KD Lipa, KD Primorec in KD Slovan: predavanje zgodovinarja Janka Malleja, nastop učencev os. šole P. Trubar ter mešanega zbora Lipa. Večer je bil v Bazoviškem domu
26. Nastop moškega zbora Vasilij Mirk ter harmonikaškega ansambla GM Prosek na akademiji ob dnevu republike, v Sežani
26. SKD Igo Gruden - večer diapozitivov, predava Pavel Strajn
27. KD Fran Venturini - večer diapozitivov z Mariom Magajno
27. Nastop dekleškega zbora Igo Gruden v Portorožu ob dnevu republike SFRJ
27. KD Lipa, KD Slovan, KD Primorec, v Ljudskem domu v Trečah, predavanje zgodovinarja Janka Malleja
27. Nastop mešanega zbora Lipa na kulturnem večeru v Devinu. Večer sta organizirala zbor Fantje izpod Grmade ter dekleški Devin, nastopila sta tudi kitarista Ferri in Guštin
27. Nastop ženskega zbora Tabor ter moškega Vesna v Kulturnem domu v Gorici na zborovskem večeru ob 1. obletnici otvoritve doma
27. KD Ivan Grbec - večer filmov z Aljošo Žerjalom
27. KD Valentin Vodnik: III. srečanje borcev, aktivistov in internirancev. Gost Vida Tomšič
27. SKD Barkovlje - kulturni večer s Stanetom Raztresnom
28. KD Rovte-Kolonkovec - izlet v Caorle
28. Nastop mešanega zbora Slavec v Povirju, ob dnevu republike SFRJ
28. Seminar dekleškega zbora Vesna
30. Slovenski klub: srečanje z etnografom Naškom Križnarjem
8. Društvo slovenskih izobražencev - Vinko Ošlak o filozofiji Tagoreja in Kosovela
15. DSI - Predavanje Jožeta Pirjevca »Trst pod zavezniško upravo«
22. DSI - Predavanje Damjana Prelovška o Jožetu Plečniku
29. DSI - Predavanje Draga Klemenčiča o Antonu Mahničju
13. Slovenski kulturni klub - Predavanje Zore Tavčarjeve o sodobni svetovni književnosti
28. Zveza cerkvenih pevskih zborov - Revija zborov v tržaškem Kulturnem domu

V Krizu oživitve dramske dejavnosti

V soboto, 22. januarja, bo v Krizu pomemben kulturni praznik. Mladinska gledališka skupina KD Vesna, ki jo vodi mladi, a že uveljavljeni režiser Marko Sosič, bo uprizorila premiero dela »Vaje v slogu«, ki ga je napisal znani francoski avtor. Po dolgih letih odrskega molka je tako Kriz, po zaslugi mladih kulturnih delavcev spet dobil svojo gledališko skupino. Dramska dejavnost ima v tej vasi precej globoko in bogate tradicije, saj ne smemo pozabiti, da so prav v Krizu ustanovili eno prvih podružnic Ljudskega odra, leta 1922 pa so v okviru prosvetnega društva Vesna ustanovili prvo dramsko družino, ki sta jo vodila znani slikar Albert Sirk in Justo Košuta, ki se je pozneje uveljavil kot priznani igralec in režiser tržaškega slovenskega gledališča.

Tokrat v žarišču

To je bil teden sivih barv, megle, pršenja dežja, ki nas obdaja in navdaja z otožnostjo. Teden, ki je bil kakor nalašč za fantazije in razmišljanja, za drzne sanje. Seveda če je dovolj časa za to. Časa pa ni nikjer, nikjer ga ni moč kupiti. Stoji nam za vratom kot giljotina in ob vsakem zamujenem trenutku se dozdeva, da bo rabelj - čas dal znak in ne bo nas več. Izginili bodo sanje, delo, zgodovina, trenutek življenja, ki ga nismo znali uloviti.

Čas! Sodi nam, kričeče zija v nas, se z nami kruto poigrava. In teče, kljub vsemu, naprej. Čas, ki se ga bojimo, a vendar odzemo te misli s kretajo roke, kot bi hoteli odgnati nadležno muho, ki hoče pustiti črne madeže na belem prtu.

Vse je odvisno od časa, pravimo: nimam časa, mudi se mi... Kje vzeti torej čas, od kje ga iztrgati, kako ga ugrabiti temu življenju, ki terja od človeka večno dirko za eksistenco, za življenje - golo in neizbežno, krvavo resnično in trdo.

Ali je čas odpovedovanje ali bogatenje?

Vsekakor je dragocenost, ki nam ne sme bežati skozi prste. Trdno ga moramo oklepati, umno izbrati, neizprosno zaslužiti, da nam bo služil, da bomo gospodari z njim. Kajti vse se da v času narediti.

Ne bi se rad zameril Kosovelu, ki pravi, da je lahko pesem bizarna, nikoli pa banalna. In prehod, po teh mislih, od časa do kulture ne more biti drugačen kot prisiljeno balanen, pa kljub vsemu ne toliko, da bi onemogočil

nadaljnji tok razmišljanja.

Trije meseci časa so minili od uradnega »odprtja« naše kulturne sezone. Koliko vznemirljivega smo doživeli? Koliko vrednega in nepozabnega? Koliko zamujenega?

Zamujenega najbrž veliko, nepozabnega malo ali pa nič. Ali je bilo kaj takega po naših družtvih, čisto svežega in ne reproduktivnega, kar bi lahko imenovali »dogodek«? Dejavnosti je veliko, ogromno in to vedno ponavljamo in je dobro, da je tako. Kljub temu pa znova in znova reproduciramo, največkrat se v »novi« zaganjamo in ne najdemo mere, ki bi vse harmonično povezovala. Smo v času, ko je tako imenovana problematika mladih v pravem boomu. Kot da bi bilo vse temu podrejeno - na šestan-kih skoraj ni slišati drugega. Ali nismo ob tem zanemarili vsega ostalega? Novosti v tradicionalnih oblikah našega kulturnega udejstvovanja? Ali je dobro izvedena zborovska pesem manj vredna? »Veseliča« in recitacija manj privlačni?

Tudi čas bo odgovarjal na ta vprašanja. Najprej pa moramo odgovoriti mi sami in poiskati pravo vez med vsem tistim, kar ustvarjamo in kar nas spremlja. In če ne bo vezi - naj pa bodo spori, živa razprava, razčiščevanje. Drugače bomo tudi v kulturi zaorali tri brazde, ki »morajo« biti (kot v politiki) enako dolge, globoke in široke, da se ena druga ne zamerijo. Vljudnostno zmerjanje pa je bilo vedno poper časa in življenja. Drugače bi svet zajel a sivina.

MARIJ ČUK

Prilogo sta pripravila
DUŠAN KALC in
SANDOR TENCE

OB DRUGI PREMIERI SLOVENSKEGA STALNEGA GLEDALIŠČA

«Mutasti bratje» kot neizprosni boj za lastno identiteto in proti nemosti

Aktualnost Kmečlovega sporočila se kaže predvsem v problematizaciji posameznih odnosov - Režija Jožeta Babiča dopolnjena z elementi simbolizma in nadrealizma - Velik delež igralskega ansambla, predvsem nosilcev zahtevnih glavnih vlog

Druga premiera v Slovenskem stalnem gledališču je bila za nas vse dogodek, katerega si vsi želimo zapomniti. Malokdaj smo naleteli na tako odzivno, naravnost neposredno, s svojim sporočilom tudi brutalno predstavo, kot so to «Mutasti bratje» Matjaža Kmečla. «Poljudna igra», kot jo je avtor imenoval, o manjšini in za manjšino, vendar prek nje tudi in predvsem za širši prostor. Nevarnost je bila, da bo avtor s svojim toslom tudi sam postal ves «zamejski», vendar se je temu izognil naravnost moštro, vsakozna je do te krvine problematike imel distanco, tisto pravo, ki ne dopušča, da bi delo zdrsnilo v preprobo sentimentalizem. Kajti za sentimentalizem ni bilo prostora, kvečjemu se je ta pojavjal kot odski dekor, kot razbremenilni element.

«Mutasti bratje» so večplastna predstava, najbrž tudi in zelo primerna za radijski igrski ali radijski scenarij in govori o različnih relacijah: odnosih znotraj slovenske manjšine na Koroskem (kajti prav tam se vsa stvar dogaja), odnosu odpadnika do te problematike, razmerju med manjšino in matiko, neprizadežnem nemškemu meščanu. Tu ne gre za nikakršno filozofijo, ampak za stvarno ugotavljanje in razmišljanje o teh odnosih, ki nimajo nikakršne odmevnosti ali bolj rečeno zrcaljenja v morali in etiki. Struktura, problematika «Mutastih bratov» je lahko splošna in ne specifična, zreducirani pa bi jo lahko na ta imenovanje: ne gre za protest proti manjšini, ki lahko po «stopje» le poje in si ne upa govoriti, gre predvsem za osvetlitev izjemno brutalnega in ciničnega momenta - mutasti niso mutasti zato, ker bi ne znali govoriti, ampak zato, ker jim je govor preprečen. Gre za problem molka in umolkne temeljnega v ljudih, gre za umolkne jezika in za izruvanje človeka iz kulturnih, zgodovinskih identitetnih tradicij. To pa je seveda najbolj kruto, kar se osveščenu posamezniku lahko primeri.

Tudi protest torej. Proti brezbrzičnosti večinskega sveta, ki jemlje problem kot turistično atrakcijo. Proti odpadnosti znotraj manjšine same. Proti verbalizmu in načelnim izjavam ljubljanskim «individualnim izetnikom», ki hodijo na obisk k rojakom s pevskim zborom in recitatorji.

Kmečlova «poljudna igra» nima namena učiti ali obsoditi. S svojo sentimentalno zasnovano fabulo, ki na noben način ne spina na realistične kmečke drame in s svojim ciničnim humorjem je zrcalo časa in dolocene sveta, ki nam je blizu. Tudi dialogi med, recimo, Osva'dom in Plachetko, kjer se pokaže dolocena težnost, niso poučni, ampak stvarni in logični, niso filozofski, temveč razumljivi in enostavni, se kako kravo enostavni!

Ta večplastnost, ta duševna in resnična problematika je udarila tudi z odra in to s prav tako močno in prepričljivo kot je prepričljiv Kmečlov tekst. Režiser predstave Jožeta Babiča se je izognil nevarnosti (in ta je bila velika), da bi zapadel v kmečko povest in idilo. Z vnašanjem nadrealističnih elementov ali poetičnih vizij, je konfliktnost na odru močno pomešal, pri čemer se je poslužil tudi svetlobnih iger in elementov, da je lahko bolje razumel svoje hotenje. Domislila predhoda Strmcnika čez odra, ki vsa v belem in zravnano hodi mimo koroskih brambovcov in svojih sinov, je bila seveda dragocena lirčna nota in prispevka. Takih prispevkov je bilo še nekaj in Babič je svojo predstavo «Mutastih bratov» gradil prav na odski metafori, na simbolih in nadrealizmu, ki je sekal krvavo resno snov, zato pa, kot rečeno, se bolj neposredno govoril občinstvu. Babičeva režija je sledila Kmečlovemu tekstu in ga celo nekajkrat, ko je le-ta «popustila», prerastla. Pri tem mu je bila v pomoč tudi scena Klavdija Palčiča, ki je sicer s simboliko presekanih in krutih korenin malce preveč kričese spregovorila, je bila pa pomembna dopolnitev odské ideje. Pri sceni pa so nas vsekakor malce motile krošnje dreves, najbrž pa je res, da se je moral scenograf poslužiti prav takega materiala, če je hotel zadostiti zahtevi po spreminjanju odské dogajanja, ki je prehajala iz realnih dogodkov tudi v sanjskost, nekakšno obredno mistiko.

Akcija teče v Strmcnikovi hiši, ekonomsko močni slovenski kmetiji, ki pa je obdana vse neokrog z nemškimi svetom. Strmcniki še edini vztrajajo v svojem «tistem» slovenstvu. K njim prihaja na obisk turist iz Dunaja Plachetka, človek, ki ga problematika manjšin veliko ne briga, čeprav pravi, da bi jo hotel razumeti in zato kolesari po Koroski. V resnici pa je mešan, ki je željan avanture s Hemico. Ne vemo pa, če to misli resno ali samo kot turistični priblišek. Zato pa si prizadeva za dobre manire, nikoli ne izgubi mere in razsodnosti in se jo, je narejena, da bi se postavil o očeh Hemice. Tak je bil Anton Petje v

tej posrečeni vlogi, ki jo je igrallec z njemu svojiskim stilom in talentom posrečeval. Hemico je igrala Giuliana Sosič. Bila je avstrijsko slovensko dekle, razpeta med starše in svojega «zaročenca» Osva'da. To je bil tudi edini lik, kateremu je Kmečl naložil neko duševno muko. Hemica Giuliana Sosič je zato delovala precej udano, brez posebne upornosti do Osva'da, saj srečo ni moglo ukazati. Kvečjemu je bila to tiha upornost, ki je na koncu prešla v tiho žalost.

Osva'd je bila središnja oseba «Mutastih bratov». Lik renegega je upodobil Tone Gogala. Bil je vseskozi odločen, bahav, samozvesten in ukazovalni odpadnik, čeprav je bil hlapec v Strmcnikovi družini. Svojo moč pa je Osva'd črpal iz «odločitve», da postane pripadnik močnega naroda in tudi vsa njegova mimika je spominjala na to ukazovalnost, ki je včasih bila že tudi groteskna. Osva'd si prizadeva za «pravo in skladno» Korosko, za tako Korosko, da bo njegov sin 19. oktobra hodil po Celovcu s solzami v očeh. Za Korosko, kjer ni mesta za slovenske

MARIJ ČUK

(Nadaljevanje na 8. strani)

Prizor iz Kmečlove igre. Mutasti bratje v spopadu z odpadnikom Osva'dom

V PETEK, 17. T. M., V KULTURNEM DOMU ZA ABONMA

«Zagrebski kvartet» - gost GM

Na sporedu bo imel dela L. van Beethovna, M. Strmcnika in A. Dvoraka

Godalni kvartet, ki ga uvrščamo med najpopolnejše oblike komorne glasbe smo že dalj časa pogrešali v koncertnih sporedih Glasbene matice. Zato z veseljem pričakujemo zagrebske umetnike ki nam bodo prihodnji petek predstavili zanimiv program glasbenih del Beethovna, Dvoraka in Slovenca Strmcnika.

Godalni kvartet, ki se je razvil nekako sredi 18. stoletja iz tedaj običajnih komornih oblik kot npr. Divertimento, je polno zaživel najprej v delih Josepha Haydna. Dunaška klasika, katere najpomembnejša zastopnika sta še Mozart in Beethoven uvršča prav godalni kvartet med posebno priljubljene skladbe tiste dobe. S skladatelji dunajske klasike pa se je obnem nehala masovna produkcija, ki je bila posebno značilna za barok. Naj navedemo kot primer, da je Haydn napisal 83 kvartetov in 104 simfonij, Mozart 28 kvartetov in 41 simfonij, Beethoven pa samo še 17 kvartetov in 9 simfonij. Moramo pa reči, da tudi romantični in poznejše glasbene struje niso zanemarili godalnega kvarteta. Med njimi so tudi dela, ki sodijo v vrhi komorne glasbene ustvarjalnosti kot npr. znani Schubertov kvartet v d-molu «Deklica in smrt» ali Smetanov kvartet v e-molu «Iz mojega življenja». Zelo pogosto srečujemo v koncertnih sporedih Dvorakove, Brahmsove, Hindemithove godalne kvartete. Sicer pa to glasbeno formo srečujemo skoraj pri vseh pomembnejših skladateljih. Tudi slovenska glasbena ustvarjalnost je ni zanemarila, da omenimo le Karla Pahorja in Lucijana Marijo Škerjanca in seveda ostali jugo-

slovenski skladatelji od Mokranjca dalje do najmlajših.

Zagrebski godalni kvartet v sestavi: Djordje Trkulja - violina, Marija Cohenl - Trkulja - violina, Ante Živković - viola, Josip Stojanović - violončelo, ima v prvem delu četrtega abonmajskega koncerta Glasbene matice na sporedu Ludwiga van Beethovna godalni kvartet v f-molu op. 95 in Godalni kvartet Maksa Strmcnika.

17 Beethovnovih godalnih kvartetov lahko kronološko in vsebinsko razdelimo v tri ustvarjalna obdobja. V prvo sodi šest kvartetov op. 18, v drugo pet srednjih, v zadnji skupini pa je zopet šest «transcendentalnih» kvartetov op. 127 do op. 135. Tu je treba reči, da bi težko našli v delu katerega skladatelja tako nepremostljive razlike, kot so med seboj različni Beethovnovi zgodnji, se v Mozartovem in Haydnovem slogu komponirani kvarteti in skupina kvartetov klasičnih kvartetov, iz zadnjih let skladateljevega življenja. Ljubitelji glasbe, ki bi prvič poslušali, ne da bi poznal avtorja, kvartet op. 18 št. 2 in veliko fugo op. 133, ju zagotovo ne bi prisodil isti osebi.

Godalni kvartet v f-molu op. 95 nosi v rokopisu Beethovno lastno ročno oznako «Quartetto serioso». Nastal je oktobra 1810 in je posvečen Nikolaju Zmeskallu, tajniku o-rskega poslanstva, ki je bil eden najzvestejših Beethovnovih prijateljev.

Večino Beethovnovih godalnih kvartetov so prvič igrali pri knezu Lichnowskemu, pri katerem je bil skladatelj skoraj kakor doma. Vsak petek so se pri njem

Zagrebski kvartet med enim svojih zadnjih nastopov

shajali violinista Suppanzigh (Zupancič?) in Sina, violonist Weiz in violončelist Kraft. V tem krogu so tudi prvič igrali kvartet v f-molu, katerega javna izvedba pa je bila šele leta 1814.

Kvartet v f-molu je dokaj različen od Beethovnovih prejšnjih. V njem zasledimo večjo vsebinsko strnjeno kot npr. v kvartetih op. 59-a tudi večjo formalno razbitost,

ki je težji h kvartetom zadnjega obdobja. Značilnosti sta tudi nedavno in nekonvencionalno mešanje tempov ter nova in kontrastna zvočnost štirih godal.

Godalni kvartet Maksa Strmcnika bo novost za naše ljubitelje glasbene umetnosti. Njen avtor spada v mlajšo generacijo slovenskih glasbenih ustvarjalcev (roj. v Crni na Koroskem leta 1948). Na Srednji glasbeni šoli v Mariboru je pri prof. dr. Romanu Klascu študiral harmonijo in kontrapunkt in diplomiral iz klavirja. Na Akademiji za glasbo v Ljubljani pa je študiral kompozicijo pri prof. L. M. Škerjancu in pri prof. U. rošu Kreku, pri katerem je diplomiral.

Strmcnik v svojih kompozicijah s politonalnimi in drugimi tehničnimi priemi posega na vsa glasbena področja.

Leta 1973 je prejel študentovsko Prešernovo nagrado za Godalni kvartet, ki ga bo v petek izvajal Zagrebski kvartet v Kulturnem domu. Med njegova nadaljnja dela stejejo še Simfonične metamorfoze za simfonični orkester, Sonatina za flavto in klavir, Sonata za violončelo in klavir, Monotematična gradacija I in II za violino in klavir, ter več scenjsko glasbenih del, otroških kompozicij in zborovskih skladb.

V drugem delu koncerta pa bodo Zagrebčani predstavili Antonina Dvoraka Godalni kvartet v F duru, ki sodi poleg tria Dumky med najuspešnejše in najpopularnejše skladbe češkega mojstra. Kvartet navadno označujejo kot ameriški ali črnski. Dvorak ga je komponiral leta 1893 v Ameriki približno v istem času kot simfonijo «Iz novega sveta» in koncert za violončelo z orkestrom. V tej glasbi češkega glasbenega mojstra je toliko indijanskih in črnskih glasbenih motivov, da označijo ameriški in črnski glasbo. Dvorak je bil v tej glasbi zelo podoben, težko je reči kateri sta v tej glasbi bolj uspešni, zato je bolj uspešni in priljubljen, zagotovo pa je ves kvartet kot iz edinega.

(Nadaljevanje na 8. strani)

LJUBLJANSKO KULTURNO PISMO

NA RAZLIČNIH PODROČJIH ŽIVAHNO IN KVALITETNO

Ves november je v ljubljanskem kulturnem življenju minil v znamenju močnejše vsakovrstnih prireditve v Cankarjevem domu, gledaliških premier, komornih koncertov, gostovanj, razstav - tudi po deset krat, filmskih premier ter predstavitev tujih kinematografij. Zdi se, da kulturna ponudba v marsičem in marsikaj presega zmoglosti recepcije in s podvajanjem prireditve ob istem času spravlja marsikatero potencialnega obiskovalca v zadrego, če že ne pred odločitve, kam naj gre, čemu naj da prednost. Tako so denimo predstave gledališke uspešnice «Ujetniki svobode» mladega pisatelja in dramatika Emila Filipčiča razprodane nekaj dni vnaprej. Slovensko mladinsko gledališče, ki je uprizorilo to novo delo, je nenehno polno tudi ob drugih predstavah. V Drami SNG doživlja precej manjši uspeh «Job» Dimitrija Rupla, ki ga je tudi gledališka kritika sprejela s precejšnjimi zadržki.

Tako kot smo ugotavljali že v prejšnjih zapisih, doživlja razcvet Slovenska filharmonija v veliki dvorani Cankarjevega doma. Zadnji koncert je bil, zlasti po zaslugi izrednega violinista Grigorija Zislina, nič manj pa sprico odličnega nastopa domačih troben-tarjev Stanka Arnolda in Antona Grčarja, ne samo dokaz visoke »poustvarjalne« kvalitete, marveč odpravi izražanja sociologije kulture, zlasti v kontekstu raziskav o skokovitem naraščanju zanimanja za neko vrsto kulture, v tem primeru simfonične glasbe. Simfo-

nični koncert in matinejo si je ogledalo istega dne okrog 2600 ljudi, (kar v Ljubljani že presega obisk denimo hokejskih in v zadnjem času celo nogometnih prireditve).

Grigorij Zislin je v zadnjem hipu zamenjal napovedanega solista Valerija Klumova. Zislina je ljubljansko občinstvo že srečalo v minuli sezoni kot interpreta Beethovnovskega koncerta, tokrat pa kot izvajalca koncerta za violino in orkester v D duru št. 1 Sergeja Prokofjeva. Zislin je študiral na moskovskem konservatoriju pri Juriju Jankeljeviču. Leta 1967 je še kot študent zmagal na memorialnem mednarodnem natečaju «Prvi Paganini med violinisti» v Genovi in igral na zaključnem koncertu na dragoce-Paganinijevo violino. Kasneje je dosegel še srebrno odličje na tekmovanju kraljice Elizabete v Bruslju. Gostoval je po številnih glasbenih središčih po Evropi. Njegovo gostovanje v Ljubljani s koncertom in nato z recitalom smemo oceniti kot prvovrsten glasbeni dogodek, ki bo obiskovalcem Cankarjevega doma in Slovenske filharmonije ostal v spominu.

Grigorij Zislin je virtuoz briljantne violinske tehnike in interpretacije, muzik z izrednim občutkom za niansiranje, za poudarjanje lirčnih mest v partituri, emotivnosti v oblikovanju tonov, kot za vohemenco v dramatičnih legah, komaj predstavljivo tehnično loka in prstov v najhujših mestih, vseskozi na z izrednim zvočnim tonom, ki odmeva v dvorani in še bolj poudarja violinistovo mojstrstvo. Skladje med partituro in njeno interpretacijo nam je ponudil še premalo znani sovjetski solist, popolno suverenost, zbranost, doživnost in predanost koncertiranja, kot jih opažamo le pri redkih solistih. Po burnih aplavzih občinstva je dodal še štiriindvajset Paganinijev Capriccio in z njim še stopnjeval paradno violinarskih vragolij, sicer značilnih za italijanskega goslača, čigar dvestoletnico v teh dneh praznuje ves kulturni svet. Zislin je še bolj navdušen na samostojnem recitalu v Slovenski filharmoniji, kjer ga spremljajo znana pianista Frida Bauer, nekdo spremljevalka Davida Ojstraha. Recital z Bachovo Ciacono za violino solo, Beethovnovo «Kreutzerjevo sonato», Prokofjeva Sonato št. 2 ter dve-ma Paganinijevima skladbama (Cantabile in variacijami na Lepo mlinarico) je bil v novem ciklu SF «Mednarodni mojstri ciklusi». V njem bodo nastopili solisti, ki bodo sicer z našim orkestrom nastopali v CD in bi njihovo prisotnost v Ljubljani «izkoristili» tudi za samostojne koncerte. O recitalu, če povemo le nekaj misli nasploh, saj bi morali le še stopnjevati že ugotovljene polvale, so bile izrečene in zapisane besede obdobjem, in to je violinist, doletel skladbi Debussyja in Brahmsa je le še razširil bogato paleto repertoarnih možnosti, iz katerih bi kot vrhuncu violinske igre izrazil Paganinijevo vragolijo na «Lepo mlinarico» na arijo iz Paisiellove opere. Priča smo bili paradni interpretaciji redko, vsaj pri nas, izvajaneja dela: briljanci na G struni, po dveh strunah, pizzikati z levo in desno roko, s perfektnimi flažoleti in glisandi... Želimo si, da bi ga čimprej spet videli v Ljubljani in še kje drugje.

Če tokrat ostanemo pri glasbeni temi, ne moremo zamolčati enkratnega gostovanja celjskega Slovenskega ljudskega gledališča s svetovno uspešnico «Medena Petra Shafferja» v nabito polni ljubljanski Drami. Delo je v minuli sezoni že uprizorilo zagrebsko HNK, med slovenskimi gledališči pa se je zanj potegovala tudi ljubljanska Drama SNG. Celjani so si prej pridobili avtorske izvedbene pravice. O delu kot inteligentnem in globoko dojmljivem razglabljanju o razmerjih med geniji in povprečnejši v umetnosti (v metaforičnem smislu pa tudi širše), v konkretnem primeru med skladateljem Mozartom in Sallerijem, smo si prve vtise pridobili že pri zagrebski predstavi. Tokrat, v zelo dobrem slovenskem prevodu Branka Bradica, je vrhunski igralske interpretacije. Celjani so se zlasti z Janom Bermežem v vlogi Antonia Sallerija in Zvonetom Agrežem kot W. A. Mozartom ter Anico Kumrovo kot Constanzo Weber, Mozartovo ženo, pa tudi drugimi člani ansambla, izkazali kot neprimerno boljše gledališče kot na primer s Schnitzlerjevimi Rajanem. Amadeus je zelo pritegnil tudi glasbene kroge in slisali smo takojšnjo pripombo, da bi to predstavo morala takoj posneti televizija in jo ponuditi najširšemu krogu gledalcev. Uspeh Amadeusa je domena teksta, tiste nujne osnove, ki daje igralcem kar največ možnosti kreacije, izločkovanja polnokrvnih oseb, z lastno usodo, duhovnost in intelektualnim profilom, v tem primeru še umetniškim in političnim. Zato so vloge v Amadeusu bržkone pravi užitek za dobrega igralca: ve, da bo lahko pokazal, kaj zna. Do-sežek omenjenih igralcev, zlasti Bermeža, je v slovenskem gledališkem prostoru nadpovprečen. Edino pripombo o predstavi, ki so jo gledalci nagradili z zelo dol-gim aplavzom, bi imel na račun šibkega, tehnično pomanjkljivega ozvočenja.

MARIJAN ZLOBEC

ROLICH
NABREZINA
Kamnolom 35/9
Tel. 20-03-71
KERAMICNE PLOSCICE
SANITARIJE

MANUFAKTURA
S. UDOVIČ
TRG PONTEROSSO 4

- Konfekcija
- Moško in žensko perilo
- Posteljina
- Sportne vetrovke in drugi tekstilni artikli

ZA VSAKOGR NEKAJ POSEBNEGA
optika Viki
foto-kino
kontaktne leče
Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

POPUSTI OD 10 DO 30% na usnjeni galanteriji, konfekciji in obutvi

TRST
Ul. San Lazzaro 18
Tel. 68-124
Obv. občini 4.11.82

VATOVEC
Trst - Ulica Machiavelli 28 - Tel. 69076

BELA TEHNIKA, NAPRAVE ZA OGREVANJE, SIVALNI STROJI, RADIO, TELEVIZORJI, MAGNETOFONI IN HI-FI NAPRAVE

- Ugodne cene, vljudnost, domačnost
- Brezplačna dostava na dom ali na meji

Ignis	Bosch	Philips	Hoover
Candy	Blaupunkt	Sanyo	Braun
Rex	Grundig	Hitachi	Moulinex
San Giorgio	Telefunken	Inno-Hit	Girmi
Ariston	Metz	Krups	Singer

KOSMINA SERGIJ

BARVNI TV SPREJEMNIKI - vse kar najboljše nudi nemška in italijanska tehnika
ITT Schaub - Lorenz, TELEFUNKEN, PHILIPS REX
NABREZINA Center
Tel. 200-123

Ditta Colautti
ARTIKLI ZA CVETLICARJE

- Keramika in vse za kompozicijo
- Velika izbira trakov
- Celofan - umetno cvetje
- Celotne dobave za cvetlicarje

TRST - Ulica Rigutti 13
Telefon: trgovina 750-524 - stan. 52-143

Vallant
SIABS s.p.a.
Stenski kotli in boilerji na plin

Consoli zastopnik, asistenta in nadomestni deli:
Podjetje GIARETTA LUIGI
34126 TRST - ULICA G. VERGA 16 - TEL. 040/574-313

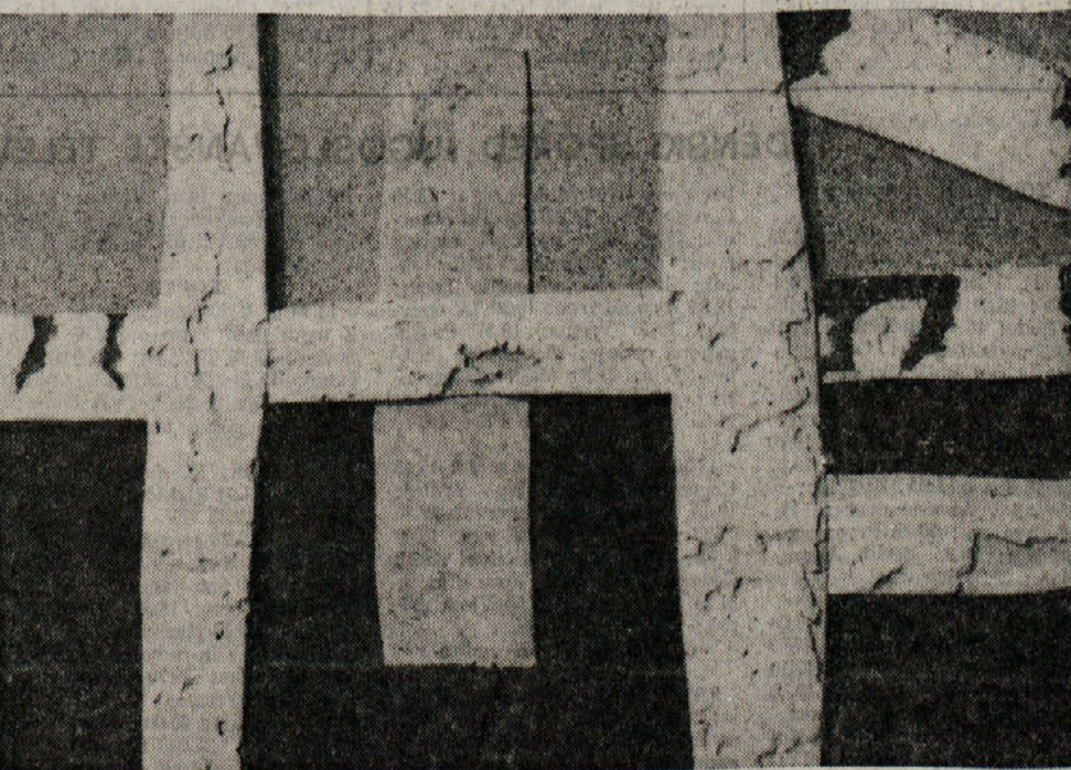
brez problemov

TRST Ul. Buonarroti 3 - tel. 820/66
Ul. Du Vittoria 12 - tel. 813/401

Zastopnik kuhinjskega moretuzzo

EDI MOBILI

SPACAL V GALERIJI TK

Lojze Spacal

«Kraški plot» 1982 (kolaž - mešana tehnika)

V četrtek, 16. t.m., bo v Galeriji Tržaške knjigarne spet pomemben kulturni dogodek. Ljubiteljem likovne umetnosti se bo na največjimi deli predstavil mojster grafike Lojze Spacal, ki v zadnjem času zelo aktivno razstavlja. Naj ob tem omenimo, da se bo Lojze Spacal prihodnjo sredo znova predstavil javnosti tudi kot scenograf in kostumograf v gledališču Verdi s sceno za Illersbergovo opero «Trittico». Otvoritev njegove razstave v Galeriji Tržaške knjigarne bo ob 18. uri

«Mutasti bratje»

(Nadaljevanje s 7. strani)

očete, ni mesta za drugače govoriti, to je mesto samo za ta prave, odpadnike in nacionaliste. Vse to in še marsikaj je Gogala posredoval s svojo kreacijo, vse skozi napeto in konkretno, zdelo pa se je, da je Gogala, spet ključno napadalo ali pa spet ne, na pripravljenosti. Gogala je znal vse te razpore, strnil jih je v celoto in bil... Oswald.

Ob Petjeju, Gogali in Sosice seveda ne moremo mimo lika Smetana, metere, katero je igrala Mira Sordova. Trda in neena obremenjena koraka mati, ukazana v nemočah, ranljiva, zasajana, vendar v svojem trpljenju ponosna, v svoji bolečini tihla, kakršna je morala biti skozi življenje. Tudi Stane Starešinič v vlogi Oswaldovega očeta je imel v predstavi svoj odmeven delež, kot Joško Lukša, Alojz Milčič in Silvij Kobal, ki so igrali ljubljanske «sindikalne izletnike». Tem se mar ni bilo manjinsko uprašanje, njihova briga se je kazala skozi brezpredelne verbalizacije (Lukša), važnejše jim je bila pijača (Kobal) ali puha anekdota (Milčič).

In končno mutasti bratje, ki so bili malo na odrju, a vedno prisotni v mislih ostalih. Umek, Colja in Malalan so lepo in ubrano peli. Bili so sredinska prispevka predstave, bili so posebitev teze, da «govorijo po nemško, pojejo pa po slovensko». Ti pa so samo peli.

V ostalih manjših vlogah so igrali še Drago Gorup, Adrian Rustja, Robert Kovac, Dusan Jazbec in Josip Sušteršič. Za kostume, ki niso bili kvamno folklorni, ampak kar se da ponarjavajoči, je poskrbel Anja Dolenc. Glasbo, ki je v predstavi imela velik delež, ter je v decembra letu izvajala ponarjavala psihološko dogajanje na odrju, je oskrbel Aleksander Vodopivec. Asistent režije je bil Marko Sosič, lektor Jože Faganec, borilne priore si je zamislil Andrej Zajec.

AGENCIJA ORO P.I. OTELLO
RIELLO AERMEC
LANDIS & GYR
BILLMAN
34127 Trst
Ul. F. Severo 42
Tel. 56920/02

Izšel je osmi snopč Primorskega slovenskega biografskega leksikona

Izšel je osmi snopč Primorskega slovenskega biografskega leksikona, ki ga ureja prof. Martin Jevnikar, izdaja Goriska Mohorjeva družba, tiska pa tiskarna Budin v Gorici. S tem snopčom se začneva II. knjiga leksikona. Poleg urednika in sodelavcev v prvi knjigi, je biografije prispevali še 19 avtorjev iz obeh strani meje. Na notranji strani platnice je naslednje uredniško pojasnilo: «Ker se ni kulturne in politične zgodovine Primorske, je bilo treba pri nekaterih geslih natančneje pojasniti razmere in okoliščine, v katerih so opisani delovali. Pomen predstavljenih oseb je zato razviden iz vsebine, ne iz dolžine člankov.»

Snopč, ki obsega kar 208 strani četrtinskega formata in je od vseh dosedanjih najbolj začet, obsega samo črko K od začetka (Kacin Ahac) do tudi konca (Kotnik) in s črko K. Očitno je pač, da so primirski «zračnino K med Sloveni» najti težje.

Ze ob izidu enega prejšnjih snopčev smo zapisali in tokrat lahko takratno ugotovitev le ponovimo, da predstavlja sestavljanje Primorskega slovenskega biografskega leksikona pravi podvig. Zbrati in napisati, neglede na število sodelavcev, toliko biografij, je dolgotrajno, naporno in resno delo, včasih tudi tvegano. Prav zaradi večjega števila avtorjev pa se tudi dogaja, da kritični ni pri vseh enak, čeprav je zaznavna prizadevanost, da ta različnost ne bi bistveno vplivala na celovito predstavitev posameznih oseb. Včasih seveda vpliva na dolžino vsebine tudi pomanjkanje virov, vendar je nekaj primerov, kot na primer pri Borisu Kraigherju ali Edvardu Kokoju, kjer se mi zdi, da je vir za osebnosti takšnega pomena na razpolago precej več, kot jih vsebuje biografija. Pri tolikšnem obsegu dela pa se lahko tudi zgodi, da se kakšno ime ne uide izmizne. Naj navedem nekaj takih imen (primirski), ki bi po mojem osebnem mnenju najbrž morala biti zabeležena v snopču in ki so mi prišla na misel ob prelistavanju strani. Tako se mi zdi, da b' ob Oskarju Kovačiču zaslužili samostojni snopč, njegov brat Leo, Res je, da je omenjen v članku Oskarju, toda Leova pot je bila že prej, pa tudi po prihodu iz zapora, drugačna od Oskarjeve. Prav tako se mi zdi, da bi sodil v snopč akademski slikar Klemenčič Dore-Maj, ki je med MOB deloval na Primorskem in tu ustvaril veliko število svojih umetniških del. Pogrešam nadalje ime na kot arhitekt in profesor Kosovel Franjo, o penški prosvetni delavec in sodelavec SSK Kalc Antan, častnikar in prosvetni delavec Kalc Dušan, raziskovalka slovenske folklore na Tržaškem in ustanoviteljica skupine «Stu leti» Krišček Nadja, nekdanji jugoslovanski konzul v Trstu Krcin Richard, ki je Tržačan po rodu. Morda se bo kdo spomnil še na kakšno drugo ime, gre seveda za subjektivne pogoje in kriterije. Ker pa je pri biografskih leksikonih navada, da se po izidu zadnjega snopča izda še dodatek, bodo pač takrat možne nekatere dopolnitve.

Mimo teh nekaj pripomb ostaja nesporno dejstvo, da je tudi ta snopč dragocen doprinos k registriranju in predstavljanju ljudi, ki so v naši narodni preteklosti dali, drugi pa dajejo še danes, na različnih področjih in v različno pomensko svoj pripevek našemu narodnemu bivanju na Primorskem. (Jk)

Pisma uredništvu

Še o «Poročilu» šole GM

«Tisto, v čemer se je človek najvišje povzpel na svoji razvojni poti, tisto, kar ga najbolj loči od živali, je njegova kultura. Kot se vse življenje ukvarja s kulture, pridobivamo praktična in teoretična spoznanja, se tudi vse življenje kultiviramo.» (Pojmo, plesimo, ustvarjajmo! Estetska vzgoja 1. del, izdala Zveza prijateljev mladine Slovenije). Večkrat slišimo ali beremo, kako je kultura pomembna še zlasti za nas, v zamejstvu živeče Slovence; saj nam omogoča, da se enakopravno uveljavimo ob večinskem narodu. V to splošno kulturo pa pravi gotovo spada tudi glasba. Vendar je vprašanje glasbene kulture pri nas še posebno pereče: v šolah je glasba komaj prisotna, nimamo pa slovenske državne glasbene šole, in tako je vsa skrb za glasbeni razvoj med Slovenci prepričano Glasbeni matici in njeni glasbeni šoli.

O delovanju Glasbene matice lahko izvem iz letnih poročil — vendar se je tu najbolj nekaj zatajilo: pred kratkim smo dobili Poročilo za šolsko leto 1979/80 in 1980/1. V nedeljskem (5. decembra) Primorskem dnevniku pa smo prebrali «poročilo o Poročilu». Pisek članka meni, da enoletna zamuda ni prehuda. Ker je Poročilo prikaz stanja, oziroma delovanja, izgubi poročilo na pametu, če podatki v poročilu ne odgovarjajo dejanskemu stanju. Vprašanje je torej, če so stroški za tako publikacijo upravičeni: ali ni bilo mogoče podatkov malo strniti (celih 12 strani je posvečenih raznim nastopom) in poročilo razširiti na šolsko leto 1981/82? V jeseni 1981 je Oddelke za staro glasbo pri Glasbeni matici priredil štiri glasbene popoldnevne in repertarjske cerkvi, med šolskim letom 1981/82 pa so gojenci oddelka osonali skupino «Gallus Consort» in s to skupino večkrat nastopili. Vsega tega seveda Poročilo ne omenja (čeprav je za nami že druga serija šolskih koncertov, ki jih je oddelke za staro glasbo priredil na Repentbar letos). Tako si mogoče lahko razlagamo, zakaj pisek članka o Poročilu izjavlja, da «nekih bistvenih novosti v delovanju šole Glasbene matice v zadnjih letih ni zaznali». Omenim naj, da skupina «Gallus Consort» (uporabljamo to ime, ker je oznaka «consort» značilna za skupine, ki se ukvarjajo s tovrstno glasbo; torej bi to lahko po naše povedali «Gallusova skupina») igra na viole, ki so si jih člani

skupine sami izdelali. Mislim, da to ni ravno običaj za glasbene šole in se mi zdi, če to novost. Pa tudi kvartet kljunastih flart ni ravno običajen za italijanske ali jugoslovanske glasbene šole in si moramo za tovrstno delovanje jemati za zgled razne angleške, holandske ali nemške skupine. Poleg problema instrumentov obstaja seveda tudi problem interpretacije: v preteklih letih je oddelke za staro glasbo imel v gosteh kot predavatelje med ostalimi tudi tak mednarodno priznane strokovnjake kot Marka Lindleyja in Boba Marvina. (Zaradi sličnega nerazumevanja smo se morali za letošnje predavanje opovedovati).

Poleg teh «tehničnih» novosti pa lahko omenim še drugo «novost»: ta izhaja iz dileme zakaj študiramo glasbo? Zato da glasbo vžijemo zaradi vsega tistega, kar nam glasba lahko da, ali pa zato, da opravimo zaključni izpit? Ali naj bo glasba namenjena le poklicnim glasbenikom, ali pa naj bo del splošne kulture? Priznam, da je tako «novost» težko razumeti, saj je se med glasbeniki mnogo lažje, ki se slepo o-plegajo zastaralih pravil, ki urajo glasbo konzervativno. Prav gotovo bi glasbeno življenje med zamejstvi Slovence drugace za-želelo, če glasbe ne bi smatrali kot skupke tehničnih problemov, katere naj rešijo glasbeniki. (Pred 10 meseci smo se s tem problemom obrnili na Odbor za kulturo pri SKGZ. Ker do zdaj še nismo prejeli odgovora nam ni praj jasno, ali ta problem ni tako važen, ali pa je tako važen, da ga omenimo odbor še proučuje).

Ker smo se tako na dolgo ustavili pri vprašanju «ali je kaj novega», bi ostale podatke, ki nam jih Poročilo prinaša, bolj na hitro pregledali. Poročilo nam poleg raznih seznamov prinaša še nekaj razpredelnice, vendar si moramo razpredelnice o porazdelitvi gojencev po instrumentih sami sestaviti. Če primerjamo število pianistov in violinistov, si želimo večje število slednjih. Isto lahko rečemo za violončeliste. Kontrabasa niti enega. Med pihalni prednjači trobenta. Enajstimi trobentcem sledi 10 klarinetistov, nato 6 flavtistov, 3 oboisti, 1 rog, 1 fagot, 1 posavna. Če gornjim podatkom dodamo veliko število klarinetov in zlasti harmonikasev, dobimo vtis, da se naša šola usmerja v zvrst alpskih poskrobnic. O harmoniki večkrat slišimo, da je ta pač narodni instrument. Poročilo nam posreduje spored harmonikarske večera (29.5.81). Žal, ni na sporedu niti ene narodne

pesmi in niti enega slovenskega avtorja.

Kakšne možnosti imamo Slovenci v zamejstvu, da s tako usmeritvijo dostojno pokažemo svojo prisotnost v glasbenem življenju? Čeprav smo prepričani, da ima stara glasba pri vzgoji mladine velike prednosti, menimo, da bi resna glasbena šola ne smela izgubiti stika s sedanjostjo. Zato lahko samo obžalujemo, da naša šola pouka kompozicije sploh ne predvideva. Ali smo Slovenci že tako obupali, da ne bomo več ustvarjali novih skladb?

MILAN PAHOR

Up.ur. (j.k.) — Pisek gornjega pisma je prebral, da se je mnoge v poročilu o «Poročilu GM» za šolsko leto 1979 - 80 in 1980 - 81, da nekkih bistvenih novosti v delovanju šole Glasbene matice v zadnjih letih ni zaznali, nanašalo na «uvodni misel», ki je v poročilu povzeta. Glasbeni popoldnevni Oddelke za staro glasbo v repertarjski cerkvi so bili v jeseni 1981, skupina «Gallus Consort» pa je bila ustanovljena med šolskim letom 1981 - 82 in se ugotovitev, da «ni bilo zaznani bistvenih novosti» na to poudarka ne more nanašati in ju tudi «Poročilo GM» za prejšnji dve šolski leti se ni moglo vsebovati. Ker pa že «Poročilo šole GM» za šolsko leto 1978 - 79 navaja delovanje Oddelka za staro glasbo, se mi je preprosto zdelo, da v tem oziru v naslednjih dveh šolskih letih, na kateri se «Poročilo» nanaša, v delovanju šole ni bilo bistvenih novosti. In podobno velja tudi kar zadeva zborovsko tradicijo. Število gojencev, učne predmete in pa «globljo zavzetost gojencev» v vsebinskem in kakovostnem pogledu. S svojo ugotovitvijo sem hotel samo reči, da šola Glasbene matice slej ko prej uspešno deluje in da ji gre zato vse priznanje. Seveda velja to tudi za delovanje Oddelka za staro glasbo.

Kar pa zadeva «zamudni» pri izhajanju «Poročila», se mi ta res ni zdelo prebuda, saj tudi «izvestje» o delovanju slovenskih srednjih šol izhaja z zamudo pa ni prav nič manj pomembno kot dokumentacija. Za obe «poročila» lahko samo izrazimo vsi skupaj željo, da bi že na koncu tekočega šolskega leta ujeli korak s časom.

Zagrebski kvartet

(Nadaljevanje s 7. strani)

nega ulica mojstrstva, ki jo je Dvorak skiciral v pičlih treh dneh. Glavne misli vseh starih stavkov so komponirane le na petih tonih pentatonične lestvice.

Zagrebski kvartet nadaljuje bogato tradicijo komornega muziciranja v Zagrebu. Člani kvarteta, ki so dokončali glasbene študije na Muzički Akademiji v Zagrebu, posvečajo ves svoj prosti čas skupnemu muziciranju in študiju novih glasbenih del. Zagrebski kvartet predstavlja danes eno od vodilnih komornih skupin jugoslovanske republiške glasbene umetnosti. Pretežni del njegovega delovanja se odvija v samem Zagrebu, redno pa nastopa tudi na Dubrovniških letnih igrah in na Muzičkem biennalu v Zagrebu. Če oždetemo nastope kvarteta v do movalni, pridemo do visoke številke 1400 nastopov v glasbenih sredstvih vseh petih kontinentov.

Za svoje izjemne umetniške zasluge je prejel Zagrebski kvartet najvišja jugoslovanska priznanja: Nagrado mesta Zagreb, Nagrado Milke Trnina, Nagrado Saveza kompozitorja Jugoslavije in mnoge druge. Uspehom v domovi ni pridružuje Zagrebski godalni kvartet priznanja na številnih gostovanjih v Italiji, Avstriji, Bolgarski, CSSR, Franciji, SSSR in drugih evropskih državah, pa v ZDA, Kanadi, Novi Zelandiji, Tajlandiji in drugod. Eno od najpomembnejših priznanj pomeni za Zagrebski godalni kvartet angažman v Salzburgu l. 1964, k' er je izvajal komplet clikus Beethovnovih godalnih kvartetov.

Zagrebski godalni kvartet zavzema danes eno vodilnih mest v glasbeni kulturi domovine in v inozemstvu.

RADIO VELETRŽIŠČA

NEDELJA, 12. DECEMBRA 1982

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.00 Pustolovščina. TV film
10.30 Zela po glasbi
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Zeleni val
13.00 Dnevnik ob 13 uri
13.30 TV dnevnik
14.00 V nedeljo z nami...
14.20 Sportne vesti
14.50 Discoring
15.20 Sportne vesti
15.55 Discoring, 2. del
16.20 Sportne vesti
17.10 «Adorabili creature»
17.30 «Fantastico bis»
18.30 90. minuta, neposredni prenos z nogometnih igrišč
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo A lige
20.00 TV dnevnik
20.30 «Marco Polo», TV nadalj.
21.50 Sportna nedelja - 1. del
22.35 Dnevnik
22.40 Sportna nedelja - 2. del
23.00 Koncert kantavtorja Antonella Venditija
23.40 TV dnevnik, Vreme

Drugi kanal

10.00 Oddaja o zdravstvu
10.15 V spomin na Paganinija
10.45 Šola in vzgoja
11.15 Dnevi Evrope
11.45 «Rhoda», TV film
12.10 Opoldanska oddaja
13.00 Dnevnik ob 13 uri
13.30 «La dinastia del potere» TV nadaljevanje
15.20 Blitz
15.30 Sport: Smučanje - žensko svetovno prvenstvo na dolžini 5 km
16.20 Končni rezultati italijanskih nogometnih tekem
16.40 Korjske dirke
17.15 Ameriška glasbena lestvica
18.00 Nogomet: Prenos polčasa ital. prvenstva B lige
18.45 Gol flash
19.30 TV dnevnik
20.00 Dnevnik - sport
20.30 «Due di tutto», 1. oddaja
21.55 «Hill street ponoci in po dnevi», TV film
22.45 TV dnevnik
22.55 «La macchina del tempo» 1. del
23.45 Šola in vzgoja
0.15 TV dnevnik - Zadnje vesti

Tretji kanal

11.45 in 12.50 Nedeljska glasba
13.00 Neposredni športni prenosi
17.45 «Salsa», glasbena oddaja
18.10 Jazz glasba
19.00 TV dnevnik
19.15 Deželni sport
19.35 Koncert Paula Simona
20.40 Sportna oddaja
21.40 Osebe, besede in argumenti današnjega časa
22.10 TV dnevnik
22.30 Nogometno prvenstvo A lige

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljano

9.10 Poročila
9.15 Živ-žav - otroška matineja
10.00 Človek in pol - TV nadalj.
11.05 TV kaizpot
11.25 Slovenski pihalni orkestri
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
14.15 Živeti z naravo - dok. serija
15.00 «Sled», drama
15.55 Rokomet:
Metaplastika - Steaua
17.30 Sportna poročila
17.30 «Ključni strup», film
18.55 Ne prezrite
19.25 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 H. Huma: «Kčoz», nadalj.
21.15 Sportni pregled
21.45 Poročila

Koper

16.55 Z nami pred kamero
17.00 Boks: Pula - Radnicki
18.00 Rokomet (žensko svetovno prvenstvo):
Jugoslavija - ZR Nemčija
19.30 TVD Stičiče
20.15 Po moskovskih ulicah film
21.30 Sedem dni
21.45 Glasba brez meja
22.15 Rokomet:
Metaplastika - Steaua
Zagreb
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Jugoslavija, dober dan
14.00 Čas podvlog - dok. serija
14.40 Narodna glasba
15.05 Leto samote
dokumentarna reportaža
15.35 «Čerški» sels. film
17.20 Nedeljsko popoldne
19.30 TV dnevnik
20.00 «Kčoz», TV nadalj.
21.15 Sportni pregled
21.45 TV dnevnik

RADIO 1

8.00, 10.12, 13.00, 17.00, 19.00 in 23.00 Poročila; 6.00 in 7.00 Glasba in besede za praznični dan; 6.58 Zeleni val; 7.38 Nabožna oddaja; 7.58 Zeleni val; 8.50 Kmetijska oddaja; 9.30 - Maša; 10.10 Zeleni val; 10.15 Glasbena oddaja; 11.00 «Permette, cavallo» oddaja, ki jo vodi Loretta Gog; gi in Oreste Lionello; 12.30 Kvizi in glasba; 12.58 Zeleni val; 13.15 Italijanske pesmi; 15.20 Pool sportivo - športna oddaja; 18.30 Kšarka; 18.58 Zeleni val; 19.25 «Sebastian Malmho», radijska priredba; 20.00 Opera; 22.10 Glasbena oddaja; 22.58 Zeleni val; 23.10 Telefonski klic; 23.28 Zaključek oddaj.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 6.15 Danes je nedelja; 7.30 Zdravje, tovariši; 8.00 Poročila; 8.47 Vedri zvoki; 8.07 Niko Grafenauer: Prepihi v Višnji gori; 8.47 Sclabze za mladino; 9.05 Še spomnite, varši!; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.20 Za kmetijske proizvajalce; 14.05 Bedrich Hlilka: V. k. end. humoreska; 14.25 Majhni ansambli; 14.40 Pihalne godbe; 15.05 Nedeljska repertarja; 15.55 Listi iz notese; 16.15 Minute za EP; 16.20 Gremo v kino; 17.05 Priključene operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra: Špeca le potica (prve izvedba); 18.30 Na zgornji polici; 18.50 Minute za EP; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 22.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasbena tribuna mladih; Skupni gram JRT - studio Novi Sad; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Nočni koncert lahke glasbe.

TEDENSKI SPORED JUGOSLOVANSKE TELEVIZIJE

TOREK, 14. decembra

LJUBLJANA

9.20 Propagandna oddaja; 9.25 Smučanje; 11.20 Propagandna oddaja; 11.25 Smučanje; 15.15 Šolska TV; 16.30 Poročila; 16.35 Mišje prigode; 16.45 Mali svet; 17.15 Propagandna oddaja; 17.20 Smučanje; 18.25 Ljubljanski obzoriki; 18.40 Čas, ki živi; 19.10 Risanka; 19.15 Cik-cak; 19.24 TV in radio noč; 19.28 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 19.57 Propagandna oddaja; 20.00 Slovenske novice; 20.25 Propagandna oddaja; 20.35 Berlin Alexanderplatz; 22.25 Poročila.
KOPER
13.30 in 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TVD novice; 17.10 TVD novice; 17.10 TV šola; 18.00 Smučanje; 19.30 TVD Stičiče; 19.55 Agresivnost - film; 21.40 TVD danes; 21.55 Nogomet: Jugoslavija - Wales; TVD danes.
SREDA, 15. decembra
LJUBLJANA
8.35 in 10.35 TV v šoli; 12.55 Nogomet: Jugoslavija - Wales; 17.20 Poročila; 17.25 Ciciban, do-

ber dan; 17.40 Samo Katka; 18.10 Okrogli svet; 18.25 Koroski obzoriki; 18.40 Niške zborovske slovesnosti; 19.10 Risanka; 19.15 Cik-cak; 19.24 TV in radio noč; 19.28 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 19.57 Propagandna oddaja; 20.00 Pusta dežela - film; 21.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov; 21.35 Miniature; 21.55 Poročila.
KOPER
13.30 in 16.30 Odprta meja; 15.45 Nogomet: Jugoslavija - Wales; 17.15 Z nami pred kamero; 17.20 TVD novice; 17.25 TV šola; 18.00 Film; 19.30 TVD Stičiče; 20.15 Kšarka; Cibona - Ford Cantu; 21.35 TVD danes; 21.50 Visok pritisk; 22.50 TVD danes.
ČETREK, 16. decembra
LJUBLJANA
9.20 in 11.50 Propagandna oddaja; 9.25 in 11.55 Smučanje; 15.15 Šolska TV; 16.30 Poročila; 16.35 Pedenžep; 16.50 Propagandna oddaja; 16.55 Smučanje - posnetek; 17.55 Mosaik kratkega filma; 18.25 Obalno-kraški obzoriki; 18.40 Po sledih napredka; 19.10 Risanka; 19.15 Cik-cak; 19.24 TV in radio noč; 19.28 Zrno do zrna; 19.30

PONEDELJEK, 13. DECEMBRA 1982

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Tednik o knjižnih izdajah
13.25 Vremenske razmere
13.30 TV dnevnik
14.00 «Marco Polo» (ponovitev)
15.15 Šola in vzgoja
15.45 Posebna oddaja iz parlamenta
16.15 Sportna oddaja
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Neposredno iz studia
17.10 Risanka
17.30 «Vsi za enega»
18.00 TV film iz serije D. Turpin
18.20 Kulturna oddaja
18.50 «Happy magics», TV film iz serije «Fonzie»
19.45 Almanah jutrišnjega dne
20.00 TV dnevnik
20.30 «Getaways», film
20.30 TV dnevnik
22.40 Srečanje s kinematografijo
22.50 Posebna oddaja dnevnika 1
23.40 TV dnevnik, Danes v parlamentu, Vremenske razmere

Drugi kanal

12.30 Tedenski program o zdravstvu
13.00 Dnevnik ob 13. uri
13.30 Šola in vzgoja
14.00 Tandem
14.20 Risanka
14.50 Živalski svet - dok. oddaja
15.10 Kviz
15.30 Risanka
15.50 Iz studia
16.00 Šola in vzgoja
16.30 «Planet», programi z vsega sveta
17.30 Dnevnik - kratke vesti
17.35 Iz parlamenta
17.40 Glasbena oddaja
18.25 Prosti kotiček
18.40 Dnevnik - Sport
18.50 «Le strade di San Francisco», TV film
19.45 Dnevnik
20.30 Gledališka sezona 1982-83
«Nevinta»
22.05 TV dnevnik
22.15 «Il brivido dell'imprevisto» - «Srč nepredvidenega», film
22.40 Programi pristopanja
22.55 Protestantizem
23.20 Šola in vzgoja
23.50 TV dnevnik

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; Dodaj življenje letom, ne samc leta življenju! 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertarja; Bellini: «Norma»; 11.40 - 14.00 Polnedeljski razgledi; Belezka; 12.00 Gledališki glasovi po stehah spominov; 12.40 Zborovske skladbe Johannea Brahmsa; 13.20 Gospodarska problematika; 14.10 Roman v nadaljevanjih; F. Tomizija: «Boliše življenje»; 14.40 Glasbene skice; 15.45 Naš jezik; 15.00 Sport; 16.00 Beseda in glasba v največjih smereh rocka; 17.10 Žb 90 letnici rojstva tržaškega skladatelja Marija Kogoj; 18.00 Od Milj do Devina; 18.30 Jazzovski koncert.

KOPER

(Slovenski program)
6.00, 6.30, 7.15, 14.00 Poročila; 6.45 Čestne razmere; 7.00 Navet Radia Koper; 7.05 Filmski spored; 7.25 Dnevni radijski in TV spored; 7.30 Val 202; 13.00 Na val Radia Koper; 13.15 Kinospored; 13.30 Zanimivosti; 13.45 Navet Radia Koper; 14.10 Predstavitev oddaj in glasbene žele; 14.30 Zapojmo pesem; 15.00 Do godki in odmevi; 15.30 Glasba na želja; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Glasba, objave; 16.30 Pregled športnih dogodkov.

KOPER

(Italijanski program)
6.30, 7.30, 12.30, 16.30 in 18.30 Dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Kolarček; 6.50 Kako varčevati; 8.32 Pesem tedna; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Kdo pa si? 9.32 Lučianovi dopisniki; 10.00 Glasba; 10.10 Zdravo, otroci; 10.32 Glasbeni kotiček; 10.40 Mozaik; 11.00 Kim; 11.32 Pesem tedna; 11.35 Tisoč pesmi; 12.00 Na prvi stari gram JRT - studio Novi Sad; 23.05 Glasba; 15.00 Zdravo, otroci; 15.20 Glasbeni premor; 15.35 Crash;

Tretji kanal

16.45 Nogometno prvenstvo A in B lige
19.00 TV dnevnik
19.30 Deželni sport
20.05 Šola in vzgoja
20.40 «Festa barocca»
21.40 Šola in vzgoja
22.10 TV dnevnik
22.45 Ponedeljski proces
JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana
8.35 in 10.35 TV v šoli
16.55 Poročila
17.00 Povezave
17.50 Tretja življenjska doba: mislimo na staranje
18.25 Obzoriki
18.45 Za mlade - mlad. oddaja
19.15 Risanka
19.24 TV in radio noč
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik, Vreme
20.00 G. Lepre (drama): Everest
21.00 Kulturne diagonale
21.40 V znamenju
Koper
13.30 in 16.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje «Odprta meja» med drugim na sporedu tudi naslednje vesti:
TRST - Pokrajinski kongres

OB 100-LETNJI USTANOVITVE SOKOLA NA TRŽAŠKEM

Na stadionu «1. maj» in v Kulturnem domu osrednji svečanosti v počastitev jubileja

V zamejskem športnem prostoru poteka letos zelo pomembna obletnica naše telesne kulture. Lahko trdimo, da gre za enega pravih pravcati mehanizmov v zgodovini vseh dejavnosti, s katerimi se je skozi stoletje soočal naš tržaški Slovenec.

Poteka namreč točno 100 let od ustanovitve Sokola na Tržaškem. Naš zamejski športni prostor ni mogel mimo tega jubileja. Zato je že pred časom nastal na Tržaškem odbor, ki je v polnem pripravljalnem delu, da jubilej primerno poudari v širši javnosti z ustreznimi manifestacijami. Odbor sestavljajo Zdrženje slovenskih športnih društev v Italiji, Odbor za telesno kulturo pri SKGZ in pa tržaško športno združenje Bor. Vse tri organizacije so si zastavile kot temeljno načelo pri svojem delu dejstvo, da se moramo zamejski športniki ob taki obletnici zamisliti in obenem dati priznanje športnikom pionirjem, ki so v dokaj težavnih okoliščinah pred 100 leti ustanovili nekaj novega in skušali posredovati tudi takratni mladini aktivnost, ki bi jo odvrnila od tuje besede in okolja.

Sokolsko gibanje je namreč nastalo in se utrdilo, kot piše prof. Aldo Rupel v svoji knjigi Telesna kultura med Slovenci v Italiji «kot narodno buditeljsko gibanje usmerjeno v obrambo slovenskih nacionalnih interesov, pred nemškimi in italijanskimi meščanstvom, ki sta v drugi polovici prejšnjega stoletja in v začetku tega, skušala utrditi svoj položaj na našem ozemlju tako, da sta ovirala javna nastopanja Slovencev».

Sokol je pomenil predvsem vzgojo našega človeka, vzgojo v slovenskem narodnem duhu. Današnji veliki športni razmah, kateremu smo priča v zamejstvu, je nedvomno sad tudi tedanjih napov in tedanjih postavljenih temeljev v tla, ki se zdela niso bila že v naprej rodovitna. Poteka torej 100 let od prvih začetkov naše organizirane telesno-kulturne dejavnosti na Tržaškem.

Pripravljalni odbor za počastitev obletnice je pripravil dve osrednji svečanosti: prva bo prav ta teden, in sicer že to soboto v prostorih stadiona «1. maj» v Trstu, ki je edini naš slovenski športni center v mestu Trst. Tu bo namreč stalo obeležje: bronasta plošča, v spomin na obletnico, ki jo letos praznujemo.

Na svečanosti odkritja plošče bo poleg slavnostnih govorov in kratkega kulturno - športnega programa v imenu vseh zamejskih športnikov desetorojček Gorazd Pučnik prebral zaoblubo, da se potji, ki so jo že pred 100 leti začrtali naši dedje, ne mislimo odreči, ampak na njej še v naprej trmasto in krčevito vztrajati.

21. januarja pa bo osrednja in s tem tudi zaključna svečanost v tržaškem Kulturnem domu, kjer bosta poleg slavnostnega govora na programu še telednevna akademija in kulturni spored. Na slavnostnem večeru bo Zdrženje slovenskih športnih društev v Italiji podelilo tudi priznanja našim najboljšim športnikom ter športnim delavcem za leto 1982.

NOGOMET

Roma-Inter: za prestiž in prvo mesto

Juventus morda brez Rossija in Gentileja - Težko gostovanje Udineseja - Nastop Brazilca Edinha še vedno v dvomu

Po enotedenskem premoru zaradi srečanja med Italijo in Romunijo v okviru kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu, bo danes v 1. italijanski ligi na sporedu 12. kolo, v katerem bo v ospredju tekma med Romo in Interjem.

Po zmagi nad Kölnom in uvrstitvi v četrtfinale pokala UEFA je vzdušje pri Romi gotovo na višku, treba pa bo tudi videti, če je prav tako s telesno pripravljenostjo, saj so Liedholmovi varovanci imeli le nekaj dni časa, da se odpočijejo po naporni tekmi. Srečanje je tako odprto vsakemu rezultatu, saj je Inter, ki za Romo zaostaja za eno samo točko, dokazal, da izredno zanesljivo igra tudi v gostih, kjer doslej ni izgubil niti ene tekme.

Juventus bo danes morda brez Rossija in Gentileja, ki sta se poškodovala proti Romuniji, vendar igra proti zadnjevrščenemu Catanzaru, tako da ni smelo priti do presenečenja. Ascoli bo po nepričakovani zmagi proti Juventusu gostil Fiorentino, vendar je tekmo verjetno, da bi mu spet uspel podvig, čeprav točka še zdaleč ni nedosegljiva.

Videncijski bodo tokrat gostovali pri Sampdoriji, kjer jih čaka težka

naloga. Še vedno ni gotovo, če bo lahko nastopil Brazilac Edinho, ki ima poškodovano koleno. Ker skoraj gotovo ne morejo računati niti na Orazijsa, lahko sklepamo, da ni namestno Edinha lahko zaigral Pancheri. Z ostalimi pa je vse v redu in upajo, da bodo morda zmagali v gostih, ko pa jim doslej doma to še vedno ni uspelo.

DANASNIJ SPORED

Ascoli - Fiorentina, Cesena - Cagliari, Juventus - Catanzaro, Napoli - Genoa, Pisa - Avellino, Roma - Inter, Sampdoria - Udinese, Verona - Torino.

B LIGA

Arezzo - Cremonese, Atalanta - Perugia, Bari - Bologna, Catania - Sambenedettese, Cavese - Monza, Foggia - Como, Milan - Palermo, Pistoiese - Lecce, Reggiana - Lazio, Varese - Campobasso.

V 3. ITALIJANSKI LIGI

Triestina - Forlì

Triestina si danes ne more in ne sme dovoliti niti delnega spodrsaja proti Forliju, če noče izgubiti stika z vodčo Carrarese. Skoraj gotovo je namreč, da bo Carrarese osvojila celotni izkupiček, saj se bo pomerila z zadnjevrščenim Fanom. To je seveda razlog več, da Tržani pred svojim občinstvom zmagojajo, kar je tudi v njihovih močeh, saj je Forlì skromna enajsterica in je trenutno predzadnja na lestvici.

DANASNIJ SPORED

Fano - Carrarese, Modena - Brescia, Padova - Mestre, Piacenza - Rimini, Pro Patria - Parma, Rondinella - Lanerossi, Spal - Sanremese, Treviso - Trento, Triestina - Forlì.

PRVENSTVO C-2 LIGE

Gorizia - Legnano 0:0

V nadaljevanju nogometnega prvenstva C-2 lige je včeraj Gorizia doma igrala neodločeno brez zadetkov z Legnanom. Goričani pa so zamudili vrsto priložnosti za gol in bi lahko tudi premagali močnega nasprotnika.

MINIBASKET

Bor - Ferroviario B 52:51 (24:26)

BOR: Acerbi 4, Krasna 27, Race 5, Pertot 7, Cupin 8, P. Dazzara 2, K. Dazzara, Tonel, Milone, Pavlica, Jercar.

Po napeti in izenačeni tekmi je Bor premagal močnega Ferroviario B. Borovci so slavili tesno zmago, saj so bili prisiljeni v zadnjih minutah igre.

Najboljši v Borovih vrstah je bil Krasna (Lupe).

GMT - Sokol 15:19 (5:4)

SOKOL: Daneu 5, Vasja Legiša.

V-12. KOLU 1. ITALIJANSKE LIGE

KOŠARKA

V PRVENSTVU A-1 LIGE

Goričanom nujna zmaga

Danes bodo igrali proti tržaški peterki Bic

Za današnji derbi italijanskega košarkarskega prvenstva A-1 lige v Gorici med domačim San Benedetto in tržaško peterko Bic je zanimanje ogromno.

Kot v vsakem derbiju je tudi za tega vsako predvidevanje nemogoče. Na dlani pa je, da morajo Goričani danes nujno zmagati, kajti njihov položaj na lestvici ni najbolj rožnat.

Sicer pa za ta uspeh gre pohvaliti vso ekipo, ki se je pošteno borila predvsem v obrambi. (M. K.)

ODOBJKA

Tudi predstavnik ZSSDI na državnem zboru

Danes je v Rimu 20. državni zbor italijanske odbojbarske zveze. Na njem bo v imenu Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji spregovoril tudi član izvršnega odbora prof. Ivan Peterlin. Predsedstvo odbojbarske zveze in delegat iz vse Italije bo predložil sliko slovenske odbojke v Furlaniji - Julijski krajlini, ter orisal vse zapletene problematiko, ki je tesno povezana z delovanjem naših slovenskih manjšinskih društev.

A-2 liga

Sapori - Brillante 75:76 (42:31)

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Visok poraz Olimpije

C. zvezda - Olimpija 109:88

BEOGRAD - V 8. kolu prve jugoslovanske košarkarske lige je ljubljanska Olimpija sinoči v Beogradu doživela visok poraz proti Crveni zvezdi.

Ljubljanci so se enakovredno upirali domačinom le v prvem pol-

času, v nadaljevanju pa so povsem popustili.

Najboljši strelci pri Olimpiji je bil Vilfan (34 točk), pri Crveni zvezdi pa Radović (25).

Včeraj so odigrali še dve tekmi tega kola.

Čačanski Borac je premagal Kvarner z 99:97, titogradska Budućnost je doma izgubila proti Bosni z 82:87.

Danes pa bodo na sporedu ostale tri tekme, in sicer: Jugoplastika - Zadar; Partizan - Cibona; Šibenka - Radnički.

Agraria

MOČILNIK

Ul. Udine 18 - Tel. 418-878

■ RASTLINE

■ SEMENA

■ GNOJILA

■ MOTORNE ZAGE

■ ORODJE

KOŠARKA

VČERAJ V KADETSKEM PRVENSTVU

Sokol s požrtvovalnostjo do zmage

Zasluzeno je premagal borovce - Pahor in Tremul najboljša strelca

Sokol - Bor 76:69 (33:33)

SOKOL: Niko Pertot 2 (0:3), Ušaj 10 (2:3), Martinis, Gruden, Buzan 17 (3:8), Devetak 10 (4:7), Zbogari, Sedmak 10, Pahor 25 (3:13), Nevenko Pertot.

BOR: Vascotto 6, Cerasari 5 (1:6), Korošec, Tremul 26 (0:1), Kovčič 1 (1:2), Tavčar, Volk 21 (5:8), Pregarc, P. Pisani, Jeržal 4.

SODNIKA: Klamerl iz Trsta.

ON: Sokol 20; Bor 24; PON: Vascotto (32), Tremul (37), Buzan (38).

Nabrežinski Sokol je včeraj v košarkarskem kadetskem prvenstvu prvič zasluženoma osvojil slovenski derbi z Borom. Nabrežinci so pokazali predvsem večjo mero poštvovalnosti od gostov, ki so igrali znatno pod svojimi zmoglostmi. Srečanje je bilo izenačeno vse do 25. min. (44:43 za Bor), nakar so si varovanci trenerja Pupa pripraviili tudi prednost desetih točk, ki so jo ohranili skoraj vse do konca tekme.

Pahor (25 točk) pri Sokolu in Tremul (28) pri Boru sta bila najboljša strelca.

«Od Bora sem več pričakoval.

Mi pa smo se poštvovalno borili in tudi zmagali. Za ta uspeh zaslužijo pohvalo prav vsi igralci,» je po tekmi dejal Sokolov trener Andrej Pupa.

«Nabrežinci so bili boljši od nas in so povsem zasluženoma zmagali,» je pristavil Borov trener Valter Vatovec. (bl)

Dom - Mobilcasa 87:88 (27:48)

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Bor visoko izgubil

Bor Radenska - Don Bosco 87:101 (41:48)

BOR RADENSKA: Krečič 4, Klobas 23 (1:3), Furlan 2, Race 24 (4:5), Vatovec 12, Čuk 4, Kneipp 9 (3:12), Barut, Zobeč 11 (1:6).

SODNIKA: Fornasari in Redivo.

PON: Čuk (33), Kneipp (31), Zobeč (31).

Borovci so ponovno doživeli visok poraz. Tokrat so igrali proti vodečemu Don Boscu, ki je našim fantom zadal še en hud udarec. Tekma se je začela s poprečno igro obeh e-

kip, do 10. min. p.p. je bilo stanje izenačeno nato so si gostje priprili pet točk prednosti, ki so jih odbržali do odmora. V drugem polčasu se je slika na igrišču popolnoma spremenila. Borovci, ki so v prvem polčasu sicer bili enakovredni nasprotnikom, so popolnoma popustili in igrali zmedeno ter pasivno tako v napadu kot v obrambi, kjer so nasprotniki nemoteno polnili koš.

V Borovih vrstah sta tokrat zadovoljila le Klobas in Race. (Cancian)

Dom - Arte A 53:84 (26:36)

2. ZVEZNA LIGA

zmaga Kraskega zidarja

Kraški zidar - Jug 79:78 (42:42)

KRAŠKI ZIDAR (Sežana): Brezec 2, Šupić 13, Srdić 4, Gvardjanec 1.

PRVENSTVO C-1 LIGE

Jadranovci danes na težki preizkušnji

V nadaljevanju košarkarskega prvenstva C-1 lige bodo Jadranovci danes v gostih igrali proti motu C1s iz Pordenona, ki sodi med glavne favorite za napredovanje v višjo ligo.

Srečanje, ki bo seveda za naše košarkarje izredno pomembno, se bo pričelo ob 17.30.

Ob koncu spomnimo še, da bo avtobus z navijači in izletniki odpotoval v Pordenon ob 14.45 iz Trsta (Trg Oberdan), ob 15. uri z Opčin in ob 15.15 s Proseka. Tiste pa, ki bi potovali z osebnim prevoznim sredstvom, obveščamo, da bo tekma v Naselju Meduna, v telovadnici srednje šole v Ul. Tiepolo.

cič 8, Strnad 20, Kobe 16, Mervić 14, Počkaj 2.

Ze začetek tekme med Kraškim zidarjem in Jugom iz Dubrovnika je napovedal izenačeno igro, saj nobena ekipa ni mogla povesti za več kot 4 točke. Sežanski košarkarji so se sicer borili, vendar je bil v polčasu rezultat izenačen samo zaradi izredno pristranskega sojenja za grebriških sodnikov, ki sta že v 7. min. izključila brez razloga kapetana domače ekipe Brezca. Tudi v drugem polčasu je bil rezultat vseskozi tesen, vendar je bila prednost na strani domače ekipe, ki je sredi polčasa vodila z osmimi točkami razlike. V zadnji minuti tekme so gostje iz Dubrovnika prišli v vodstvo z rezultatom 78:77, vendar je Počkaj 35 sekund pred koncem tekme zadal koš in s tem zagotovil ekipi Kraskega zidarja zaslužen zmago. (M. N.)

ODOBJKA

SLOVENSKI DERBI OSVOJILA ŠESTERKA BREGA

Brežanke so v samih treh setih igre premagale Kontovel Electronic Shop

Kontovel Electronic Shop - Breg 0:3 (11:15, 11:15, 9:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban, Černjava, Maver, Daneu, E. Prašelj, Regent, Gerbini, Elizabeta Prašelj.

BREG: Trenta, Olenik, Žerjal, Canziani, Slavec, Kocijančič, Sancin, Stapančič.

SODNIKA: Conte in Gioppa; zapisnikar: Verša.

Sesterka Brega je osvojila sinočni odbojarski derbi C-2 lige proti Kontovelu Electronic Shop. Odbojkarice iz dolinske občine niso imele težkega dela in so ugnale domačinke po samih treh setih igre.

Sinočnja tekma na Proseku ni bila ledo kakovostna, tako ene kot druge so delale mnogo napak. Kontovel Electronic Shop očito več, tako da sta šli točki gostinjam. Breg je nastopil brez nekatih igralcev, povrh tega pa se je v sredini drugega seta poškodovale še Trenta. Kljub temu so Brežanke brez posebnih težav nadigrale Kontovelčanke.

Posebno zaslužna za zmago Brega je Sancinova, ki je napravila nekaj odločilnih točk, na mreži pa je bila zelo učinkovita tudi Ksenija Slavec, medtem ko so ostale zelo nihale v igri, tako da so lepej akcijam sledile neujetne napake. Odbojkarice Kontovela Electronic Shop, ki so prizadevale, vendar jim ni šlo od rok. Po našem mnenju so se ne najbolj izkazale Banova, Černjava in Daneu.

Izjavi Rado Gruden (trener Brega): Tekma ni bila preveč lepa, močnejše za to, ker je šlo za derbi. Naše igralke so stopile na igrišče preveč samozvestno in so zato igralle slabše kot ponavadi. V delno opravilo je dejstvo, da smo ta teden malo trenirali in se je poznala neugrnost.

Jana Ban (kapetanka Kontovela Electronic Shop): Delale smo začetniške napake, kar nas je drago stalo. Lepim akcijam so sledili neujetne spodrsjaji. Vzroka temu ne vem, ker prizadevno treniramo... (M. Čuk)

SMUČANJE

TEŽAVE S TEKMAJI SP

Včerajšnji smuk odložen

Če bo vreme dopuščalo, bodo danes izvedli super veleslalom za moške

VAL D'ISERE - Niti včeraj ni šlo. Vreme je nagajalo, na progi je bila megla, poleg tega pa je pihal še močan veter. Tako so bili organizatorji prisiljeni odpovedati smuk, ki je veljal za svetovni pokal in ki bi bil moral biti na sporedu že v četrtek. Moški smuk iz Val d'Isere bodo tako izpeljali v Val Gardien, kjer je 19. tm., predvidena še ena taka preizkušnja.

Snega je torej malo in to domala po vsej Evropi, kar povzroča prirediteljem velike težave in je tudi hud udarec zimskemu turizmu. V Val d'Isere vseeno upajo, da jim bo vsej danes uspelo prirediti moški super veleslalom, ki so seveda prav tako štel za točke svetovnega pokala. Vendar nič ne kaže, da bi se razmere kaj popravile.

Medtem pa je italijanska smučarska zveza sporočila, da bo ženski slalom za SP na Piancavallu na sporedu v petek, 17. tm., in ne v četrtek, kot je bilo prvotno predvideno. Sprememba termina je bila nujna, da bi lahko vse smučarke pravočasno prispele na kraj tekmovanja.

BOKS

Bliskovita zmaga Dokesa

LAS VEGAS - Samo minuto in tri sekunde je Američan Michael Dokese potreboval za osvojitve svetovnega naslova v teški kategoriji (verzija WBA). Dokese je namreč takoj silovito napadel dosedanjega prvaka in rojaka Mikea Weaverja in ga s serijo štirih močnih udarcev spravil na tla.

Jausovčeva izpadla

RICHMOND - Mariborčanka Mila Jausovec se ni uvrstila v polfinale mednarodnega ženskega turnirja v Richmondu. V četrtfinalu je namreč s 6:4, 6:2 izgubila proti Američanki Russellovi.

VČERAJ V PRVENSTVU ŽENSKE C-2 LIGE

SLOVENSKI DERBI OSVOJILA ŠESTERKA BREGA

Brežanke so v samih treh setih igre premagale Kontovel Electronic Shop

Kontovel Electronic Shop - Breg 0:3 (11:15, 11:15, 9:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban, Černjava, Maver, Daneu, E. Prašelj, Regent, Gerbini, Elizabeta Prašelj.

BREG: Trenta, Olenik, Žerjal, Canziani, Slavec, Kocijančič, Sancin, Stapančič.

SODNIKA: Conte in Gioppa; zapisnikar: Verša.

Sesterka Brega je osvojila sinočni odbojarski derbi C-2 lige proti Kontovelu Electronic Shop. Odbojkarice iz dolinske občine niso imele težkega dela in so ugnale domačinke po samih treh setih igre.

Sinočnja tekma na Proseku ni bila ledo kakovostna, tako ene kot druge so delale mnogo napak. Kontovel Electronic Shop očito več, tako da sta šli točki gostinjam. Breg je nastopil brez nekatih igralcev, povrh tega pa se je v sredini drugega seta poškodovale še Trenta. Kljub temu so Brežanke brez posebnih težav nadigrale Kontovelčanke.

Posebno zaslužna za zmago Brega je Sancinova, ki je napravila nekaj odločilnih točk, na mreži pa je bila zelo učinkovita tudi Ksenija Slavec, medtem ko so ostale zelo nihale v igri, tako da so lepej akcijam sledile neujetne napake. Odbojkarice Kontovela Electronic Shop, ki so prizadevale, vendar jim ni šlo od rok. Po našem mnenju so se ne najbolj izkazale Banova, Černjava in Daneu.

Izjavi Rado Gruden (trener Brega): Tekma ni bila preveč lepa, močnejše za to, ker je šlo za derbi. Naše igralke so stopile na igrišče preveč samozvestno in so zato igralle slabše kot ponavadi. V delno opravilo je dejstvo, da smo ta teden malo trenirali in se je poznala neugrnost.

Jana Ban (kapetanka Kontovela Electronic Shop): Delale smo začetniške napake, kar nas je drago stalo. Lepim akcijam so sledili neujetne spodrsjaji. Vzroka temu ne vem, ker prizadevno treniramo... (M. Čuk)

SMUČANJE

TEŽAVE S TEKMAJI SP

Včerajšnji smuk odložen

Če bo vreme dopuščalo, bodo danes izvedli super veleslalom za moške

VAL D'ISERE - Niti včeraj ni šlo. Vreme je nagajalo, na progi je bila megla, poleg tega pa je pihal še močan veter. Tako so bili organizatorji prisiljeni odpovedati smuk, ki je veljal za svetovni pokal in ki bi bil moral biti na sporedu že v četrtek. Moški smuk iz Val d'Isere bodo tako izpeljali v Val Gardien, kjer je 19. tm., predvidena še ena taka preizkušnja.

Snega je torej malo in to domala po vsej Evropi, kar povzroča prirediteljem velike težave in je tudi hud udarec zimskemu turizmu. V Val d'Isere vseeno upajo, da jim bo vsej danes uspelo prirediti moški super veleslalom, ki so seveda prav tako štel za točke svetovnega pokala. Vendar nič ne kaže, da bi se razmere kaj popravile.

Medtem pa je italijanska smučarska zveza sporočila, da bo ženski slalom za SP na Piancavallu na sporedu v petek, 17. tm., in ne v četrtek, kot je bilo prvotno predvideno. Sprememba termina je bila nujna, da bi lahko vse smučarke pravočasno prispele na kraj tekmovanja.

BOKS

Bliskovita zmaga Dokesa

LAS VEGAS - Samo minuto in tri sekunde je Američan Michael Dokese potreboval za osvojitve svetovnega naslova v teški kategoriji (verzija WBA). Dokese je namreč takoj silovito napadel dosedanjega prvaka in rojaka Mikea Weaverja in ga s serijo štirih močnih udarcev spravil na tla.

Jausovčeva izpadla

RICHMOND - Mariborčanka Mila Jausovec se ni uvrstila v polfinale mednarodnega ženskega turnirja v Richmondu. V četrtfinalu je namreč s 6:4, 6:2 izgubila proti Američanki Russellovi.

VČERAJ V PRVENSTVU ŽENSKE C-2 LIGE

SLOVENSKI DERBI OSVOJILA ŠESTERKA BREGA

Brežanke so v samih treh setih igre premagale Kontovel Electronic Shop

Kontovel Electronic Shop - Breg 0:3 (11:15, 11:15, 9:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban, Černjava, Maver, Daneu, E. Prašelj, Regent, Gerbini, Elizabeta Prašelj.

BREG: Trenta, Olenik, Žerjal, Canziani, Slavec, Kocijančič, Sancin, Stapančič.

SODNIKA: Conte in Gioppa; zapisnikar: Verša.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ KRIZA
V spomin na Nandita Tenceja (Rokčev) daruje Vardo Puntar (brivec) 5.000 lir.
Ob 1. obletnici smrti sina Armada Bortolala darujejo mama, tata, sestra in nana 20.000 lir.
V spomin na pokojnega Tiberia darujeta Silva in Elena 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ GABROVCA
Nosilci krste pok. Matije Bukavca darujejo 20.000 lir.
Ob prvi obletnici smrti strica Jožefa Černjave darujeta Anica in Marjo Kralj 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ PROSEK
Nosilci krste pok. Matije Bukavca darujejo 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ PRECNKA
Namesto cvetja na grob pok. Marje Zidaric darujejo družine Gruden, Doljak in Rebula iz Šempolaja 30 tisoč lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE
V spomin na Franca Pertota darujeta Magda in Marjan Bukavec 20.000 lir.

Ob obletnici smrti Zorka Rebulje darujejo žena Danica, sinova Ladi in Jože z družinami 15.000 lir.

V spomin na Prima Cecottija daruje družina Mira Perica 10 tisoč lir.

Namesto cvetja na grob Prima Cecottija daruje družina Franca Legiša 10.000 lir.

V spomin na pok. dr. Marčela Verča daruje Karla Kralj 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob dr. Marčela Verča darujejo Josip, Pavle in Peter Merku 100.000 lir.

Anica Daneu daruje 33.100 lir.

Namesto cvetja na grob Rudija Gabriellija darujeta Francka in Karlo Kalc (Gropada 83) 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Alberta Stranška in Rudija Gabriellija daruje družina Macarol - Gropada 2.000 lir.

Namesto cvetja na grob tete Pavle darujeta Marija in Silvan 20 tisoč lir.

Ob 10. obletnici smrti nepozabnega moža in očeta Alojza Škabarja daruje družina Škabar 15.000 lir.

Namesto cvetja na grob dr. Marčela Verča daruje družina Rudež 50.000 lir.

V počastitev spomina pok. Milana Hrovatna darujejo sestre Golob 20 tisoč lir.

Namesto cvetja na grob Jožice Benčič vd. Dobrila darujeta Adrijana in Stanko Skrinjar 20.000 lir za Dijaško matico.

Ob obletnici smrti Zorka Rebulje darujejo žena Danica, sinova Ladi in Jože z družinami 15.000 lir za balinarski odsek SD Kras in 15.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na Prima Cecottija da-

darujeta Marija in Romano Bricsec 10.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Prima Cecottija darujeta Stanka in Roza Legiša 10.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Za KD Barkovlje — za nabavo klavirja darujejo Marinka Pertot 10.000, Luciano Jagodic 10.000, Sandrino Furlan 10.000 in Sabina Nibrant 10.000 lir.

V počastitev spomina Romana Furlana darujeta Vida in Rudi Kovčič 1.000 lir za KD Barkovlje.

V spomin na Jožico Benčič - Dobrila daruje Marija Bernetič 20 tisoč lir za Dijaški dom.

V počastitev spomina Jožice Benčič vd. Dobrila darujeta Ivanka in Franc Resinovič 20.000 lir za Dijaško matico.

Vladislav Komar daruje 20.000 lir za SD Adria.

Namesto cvetja na grob dr. Marčela Verča daruje družina Vojteha

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostale prispevke in darove objavili v torkovi številki.

Lovrihe 10.000 lir za KD Valentini Vodnik in 10.000 lir za moški pevski zbor Valentini Vodnik.

Namesto cvetja na grob Nandija Tenceja daruje Viktorija Košuta 5.000 lir za Ljudski dom Križ.

Namesto cvetja na grob Franca Pertota darujeta Suzana in Stojan Križmančič 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Vesela družba prispeva 5.500 za KD Vesna.

Namesto cvetja na grob Marije Kofol daruje Zora Sancin 10.000 lir za KD Fran Venturini.

V spomin na Marijo Kofol daruje družina Krmec 10.000 lir za KD Fran Venturini.

Ob priliki 14-letnice Kulturnega društva Fran Venturini daruje Boris Kocjan 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Petra Bresciana daruje Alberto Pahor 10.000 lir za nakup robota za namiznoteniški odsek SK Kras.

Namesto cvetja na grob Jožice Dobrila in dr. Marčela Verča poklanjajo učiteljstvo celodnevne osnovne šole Domjo - Ricmanje in učiteljice italijanske šole iz Ricmanj 110.000 lir za šolsko blagajno celodnevne šole.

Namesto cvetja na grob Prima Cecottija daruje družina Lazar (Repen 132) 10.000 lir za KD Kraški dom.

Aleksander in Korado darujeta 10 tisoč lir za SD Mladina.

Vida Mora daruje 20.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

Ob nabiralni akciji so za SZ Sloaga darovali: Bazovica — mesnica Mevlja 20.000, zaloga piva A. Grigic 20.000; Opčine: trgovina z avtomoto deli Simič 10.000, trgovina «Kozmetika 90» 30.000, trgovina Ugheri - Pavat 10.000, Agraria Opi-

cina 10.000; trgovina Vatovec (Trst) 25.000 in A.J. 50.000 lir.

Ob plačanju danarine za leto 1983 darujeta Marija Tomazič vd. Vidmar 5.000 in Marija Paoletti - Musco 2.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob gospe Jožice Dobrila daruje Edi Sternad 10 tisoč lir za osnovno šolo Josip Ribičič.

V spomin na Marijo Giuliani daruje n.n. 10.000 lir za Prosvetni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na dr. Marčela Verča darujeta Ivanka, Alenka in Danica Colja 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Marčela Verča daruje Bruna Kokoravec 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob prvi obletnici smrti nepozabne Berte Sosič darujeta mož Slavko in hči Livija 10.000 za Center za rakasta obolenja, 10.000 za spomenik padlim v NOB na Opčinah in 10.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

Za nagrobni kamen g. župnika iz Trebeč daruje Marija Malalan 10 tisoč lir.

V počastitev spomina dr. Marčela Verča daruje Ljuba Slavik 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Italiji.

V spomin na pok. Milana Hrovatna darujeta družini Čeh in Perešutti 15.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Jožice Benčič vd. Dobrila darujejo družine Hrvatčič (Ricmanje 58) 20.000 lir za PD Slavec.

ZLATARNA - URARNA

«Svizzera»

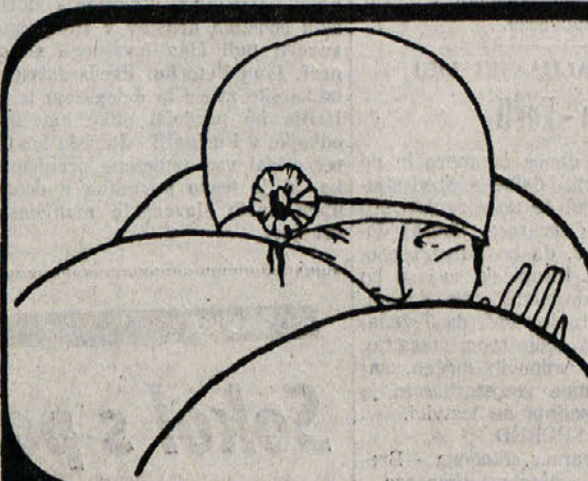
di A. Sorace

SEIKO

DOXA

TRST

ULICA S. SPIRIDIONE 12
Tel. 60-252

ALEXIA

krzna

trst - trg ospedale 2
tel. 772.303

visoka moda in konfekcija po naročilu

SNEŽI!!!

Prvi sneg je že zapadel in točne kot vedno so pred vami izredne ponudbe smučic in vezi — kvalitetne kot še nikoli — vse z zavarovalno polico v primeru tativne, R.C. in nezgode zavarovalnice Zurigo Assicurazioni, ki je veljavna leto dni od nakupa.

ODRASLI

ROSSIGNOL Mod.	FAVORIT	vezi	SALOMON	ski stopper	Lit. 129.000
ROSSIGNOL »	DAYTONA	»	»	»	Lit. 135.000
ROSSIGNOL »	BOSTER	»	»	»	Lit. 135.000
FISCHER »	LACER	»	»	»	Lit. 135.000
FISCHER »	SILVERLITE	»	»	»	Lit. 155.000

OTROCI

ROSSIGNOL Mod.	JUMPY	vezi	SALOMON	ski stopper	Lit. 84.000
				št. 100-130	Lit. 94.000
				140-150	Lit. 105.000
				160-170	
FISCHER Mod.	SWIFTY	vezi	TYROLIA	ski stopper	Lit. 79.000
				št. 100-110	Lit. 89.000
				120-150	Lit. 99.000
				160-170	

TEK

FISCHER	Mod. RENTAL CROW	vezi	MOROTTO	Lit. 68.000
MOROTTO	» MARATHON-S	»	»	Lit. 75.000

Za sneg skrbi

Ul. sv. Frančiška 4/1

MONTAŽA VKLJUČENA

za zavarovanje

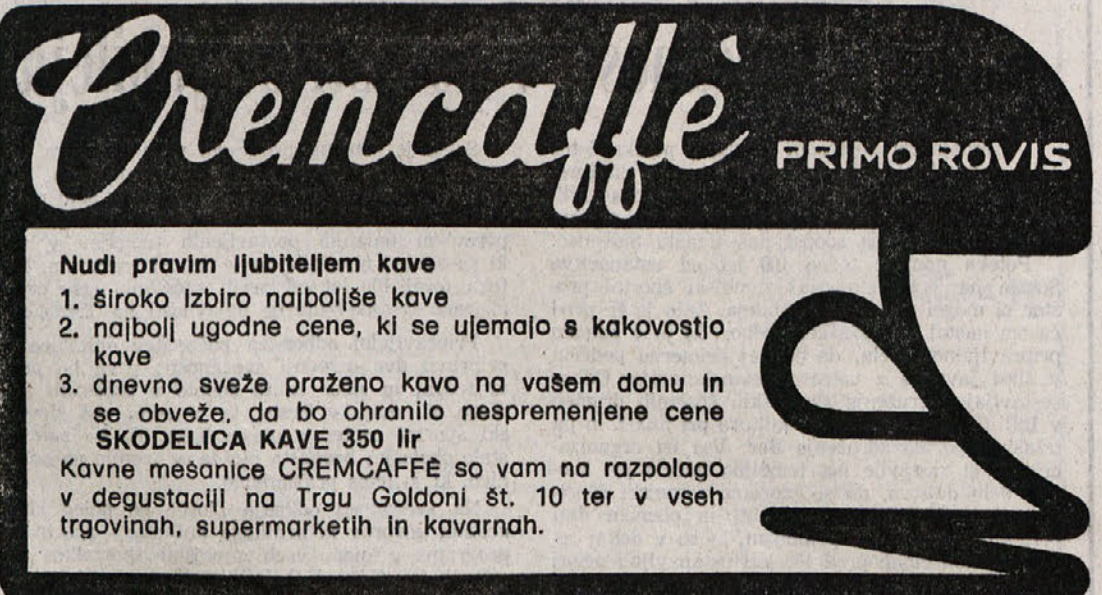
ROSSIGNOL FISCHER
MOROTTO
TYROLIA SALOMON

Ul. Valdirivo 21

VARNOST NA SEDEM NAČINOV

Prijavljeno občni dne 5. 10. 1982 v skladu z zakonom št. 80 z dne 19. 3. 80. Pooblastilo Fin. int. prot. št. 24586/VIII od 11. 9. 82.

Cremcaffè

PRIMO ROVIS

Nudi pravim ljubiteljem kave

1. široko izbiro najboljših kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene

SKODELICA KAVE 350 lir

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarinah.

OBUTVE

fernando

TRST — UL. CORONEO 7 — TEL. 761-602

PRODAJA PO ZNIZANIH CENAH DO 8. JANUARJA 1983 OD 10% DO 50%

- OBUTVE
- USNJENA GALANTERIJA
- OBLAČILA Wrangler IN DRUGA KONFEKCIJA

V ponedeljek odprto!

Obv. Obč. dne 23. 11. 82

Keramika Brunetta

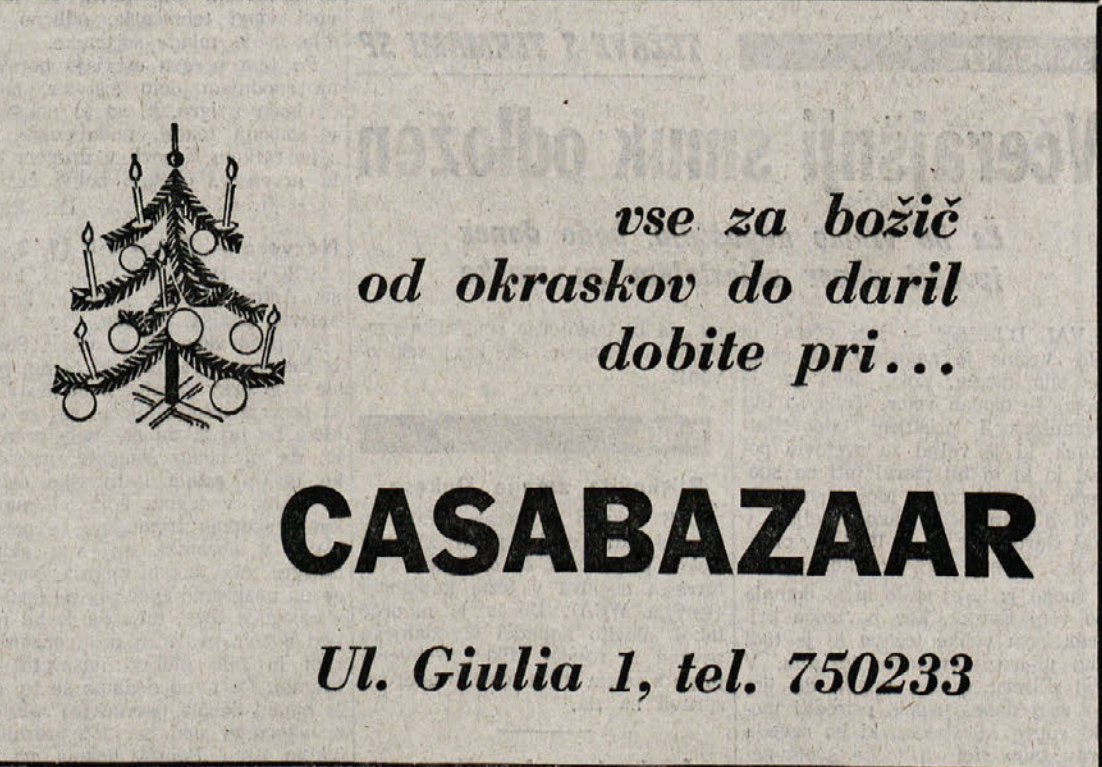
TRŽIČ - Ulica C. A. Colombo 9
Telefon (0481) 72129

Termopalex

ogreva radiatorje vse hiše z ognjem kamina:
od 19.000 do 30.000 Kcal/h
Dobite ga lahko v verzijah:
76—86—A106.

Ventilpalex

Kamin s toplim ventiliranim zrakom z dejanskim donosom od: 500 do 900 m³/h
Dobite ga lahko v verzijah:
60—76—96.

CASABAZAAR

Ul. Giulia 1, tel. 750233

vse za božič
od okrasov do daril
dobite pri...

ORVISI

bogata izbira vsakovrstnih igrač

TRST — UL. PONCHIELLI 3

PRODAJNA GALERIJA KRAŠKEGA POHISTVA

(skrinje, skledniki, vintle in kuhinjske kredence)

Bogata izbira izdelkov iz lesa in keramike ter ročnih del s kraškimi motivi, primerni za vsakršno darilo.

Cesta NABREŽINA - ŠEMPOLAJ (100 m po železniškem prehodu) tel. 200282

Obiščite nas na razstavi tržaškega obrtništva na pomorski postaji od 11. do 13. decembra.

Pellicceria

CERVO

priporočena trgovina za vaše nakupe

KRZNA, JOPE

elegantni modeli najboljše kakovosti

NASITKI "seh vrst"

Bogata izbira

Najnižje cene v naši deželi

TRST Viale XX settembre 16
Tel. 796-301

Agraria FURLANI

s. n. c.

Mario in Paolo Furlani

TRST - Ul. Milano 18
Telef. 62229 - 62097

SPOROČAMO, da je ponovno odprta semenarna, sedaj prenovljena v samopostrežno trgovino

NUDIMO široko izbiro semen in sadik, vrtnarskega in kletarskega orodja, lončarskih izdelkov, gnojil, krmil ter artiklov za domače živali in ptičarstvo

Priporočamo se za obisk!